

ZIKIRLER, DUÂLAR VE FAZİLETLİ AMELLER

Her Hicrî Ayın Son Çarşamba Gecesinde
Okunacaklar s.69-72

Şeytanın Vesveselerinden Kurtulmak
İçin Okunacak Duâ s.77

Birçok Bereketeye Nâil Olup Sözü Dinlenen Birisi
Olmak İçin Okunacak Esmâ-i Şerîfe s.77-78

Güzel Bir Son ile Dünyâdan Ayrılmak
İçin Okunacak Zikir s.78-79

Ehl-i Sünnet'i Sulandırma Gayretleri -1
Dr. Ahmet GELİŞGEN s.14

Devlet-i Aliyye'nin 43. Şeyhulislâmı,
Minkârîzâde Yahyâ Efendi
Hasan KUDUOĞLU s.18

Târihselcilik Tezi ve Haram Aylar Meselesi
Ömer Faruk KORKMAZ s.26

Şehîd'in İslâm Fıkıhındaki Ahkâmı
İsmailağa Fıkıh Heyeti s.30

"Müslümanım Ama Şeriatçı Değilim"
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER s.38

Müslümanlarda Yahudileşme Emâreleri
Dr. İhsan ŞENOCAK s.48

Selef-Selefiyye Kavramları ve Türkçe
Akaid Kitaplarındaki Muhtevâsı -1
Hüseyin Avni KANSIZOĞLU s.56

Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye Devr-i
Güzîninde Hâlidî Tekkesi -2
Dr. Yunus Emre Aydın s.62

LEZBİYENLİK VE EŞCİNSELLİK GİBİ GÜNAHLARIN İŞLENMESİ, BUNLARIN TEŞHİRİ VE İNSANLARIN BUNU SAVUNMASI BAŞIMIZA NE İŞLER AÇACAK?! -2

Ahmet Mahmut ÜNLÜ s.04

"Zâten on(lara -Lut kavmine- isâbet eden taş)lar o (eşcinsellik yapan) zâlimlerden (hiçbir zaman) aslâ uzak değildir." (Hûd Sûresi:83)

Ürdün Filistin sınırındaki Lut Gölü, Lut Kavmi'nin yere batırılmadan önce yaşadığı bölgedir. Yüzeyi ve kıyıları, yeryüzünün en düşük rakımlı deniz seviyesinin 430.5 metre daha altındadır. Hiçbir yaşama ev sâhipliği yapmamaktadır.

EDITÖRDEN

Hiç şüphesiz âhir zamanda ve dalâlet asrında-
yız!

Maalesef günümüzde çağdaşlık ve medeniyet adına, milli ve mânevi değerlerin içi boşaltılmaya, ahlâksızlık kavramının tanımı değiştirilmeye, adeta toplumun genetiği bozulup DNA'sıyla oynanmaya çalışılıyor.

Özgürlük ve modernleşme çatısı altında çıplaklık, nikâhsız beraberlikler, eşcinsel ilişkiler özendiriliyor. Moda ve giyim programları adı altında bir nevi teşhircilik teşvik ediliyor. Eşlerin birbirini aldatması ve her türlü gayri ahlâki ilişkiler, aşk(!) diye dizilerde ballandıra ballandıra anlatılıp çarpık ilişkiler normalleştiriliyor. Maalesef, kültürel değerlerimiz, iffet ve namus anlayışımız törpülenip dejenere ediliyor.

Evvelce aklımızdan dahi geçmeyen arsızlık ve sapkınlıklar, şimdi sıradan olaylar haline geldi. Tüylerimizi ürpertecek türden bir takım günah ve isyanlar, çok normal karşılanır oldu. Ne yazık ki, geleneksel aile yapısının erozyona uğrayıp bozulmaya başladığını ve değer yargılarının değiştiğini üzümlere görüyoruz.

Reyting uğruna...

Televizyon kanallarındaki reyting savaşı yüzünden, yapımcılar toplumun değer yargılarını değil de, alacağı reytingi önemsiyor. Yüksek reyting demek, daha çok reklam yani "para" demek olduğu için, milli ve mânevi değerlere yönelik senaryolardan ziyade, daha çok reyting hedefleyen maddi kazanç odaklı programlar yapılıyor. En çok reyting alan programların konusu ise genelde çarpık ilişkiler, şiddet, cinayet, yasak aşk, aldatma v.b.

Yani, şayet reyting varsa ne onur, ne ahlâk ne de toplumun değer yargıları kimsenin umurunda olmuyor. Ancak gayri meşru ilişkilerin gündem yapıldığı, eşlerini aldatan ahlâksızların ekranlarda cirit attığı, başkalarından çocuk peydahlayan iffetsizlerin rezaletlerinin marifet gibi sergilendiği diziler ve programlar; toplumun milli, dini ve ahlâki değerlerini ifsad edip geleneksel aile yapısının içini boşaltıyor.

İşin acı tarafı ise, fecaat derecesindeki bu korkunç ahlâksızlıklar, ne yazık ki insanların gözünde nor-

malleşip artık sıradanlaşıyor. Ve bir takım namus fakiri insanlar, ekranların karşısında, milyonların gözüne baka baka yaptıkları melanetleri yüzleri bile kızarmadan ortaya dökabiliyor. Kısa bir zaman önce, herkesi şaşkırtan ve **"bu kadar da olmaz"** dedirten bir haber gündeme düşmüştü. Haber şöyleydi:

"Özel bir televizyon kanalında yayımlanan bir programda; bir kadın evli olduğu halde komşusuyla gayri meşru ilişki yaşıyor. Bu zina neticesinde de komşusundan bir çocuk peydahlıyor. Yapılan DNA testi sonucunda, bu çocuğun kocasından değil de zina ettiği komşusundan olduğu anlaşılıyor.

Bu kepezelik ortaya çıkınca o kadının **"yer yarıl-sa da içine girsem"** demesi gerekirken, stüdyoda bulunan kocasının gözüne baka baka, utanmadan **"ben zaten bunu biliyordum"** diyerek sevinç izhar ediyor."

Lafın bittiği yer...

Şu ahlâki seviye karşısında, gerçekten insan söyleyecek laf bulamıyor.

RTÜK bu tür programlara acilen müdahale etmeli ve yayımlanmasına son vermelidir. Birileri reyting yapacak ve cebini dolduracak diye, toplumun mâneviyatının, ahlâkının ve aile mahremiyetinin yerle bir edilmesine seyirci kalmamalıdır.

Kıymetli Lâlegül Dergisi Okurları!

Zaman ne kadar kötü olursa olsun, dalâlet ve sapıklık ne kadar yaygın hâle gelirse gelsin, bir Müslüman geçici zevklerin peşinden koşmak yerine, ebedi zevklerin tâlibi olmalı, iffet ve namus ile, haysiyet ve şeref ile İslâmî bir hayat yaşayıp dâireyn saadetini hedeflemelidir.

Hangi asır ve devirde yaşarsak yaşayalım, hayat tarzı ve ahlâkî değerler konusundaki şaşmaz ölçümüz, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhü Aleyhi ve Sellem) olmalıdır. Bu meyanda şair ne güzel söylemiştir:

**Müjdecim kurtarıcım efendim Peygamberim
Sana uymayan ölçü hayat olsa tepirim!..**

Fi emanillah!..

Mustafa Özşimşekler

LÂLEGÜL DERGİSİ ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
DERVİŞHAN YAYINCILIK DAĞ. PAZ. SAN. VE TİC.
LTD. ŞTİ.

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GENEL MÜDÜR
Gürsel YILDIZ

REKLAM İLETİŞİM
reklam@lalegulyayinlari.com

YAYIN TÜRÜ
Aylık İlim-Kültür ve Fikir Dergisi

BASIM YERİ
Matsis Matbaa Hizmetleri - Tevfikbey Mah.
Dr. Ali Demir Cad. No:51 Sefaköy / İSTANBUL
Tel: 0212 624 21 11 www.matbaasistemleri.com

BANKA HESAP BİLGİLERİ
DERVİŞHAN YAYINCILIK DAĞ. PAZ. SAN. VE TİC.
LTD. ŞTİ.

ALBARAKA TÜRK - TÜRK LİRASI HESABI
İBAN: TR52 0020 3000 0852 1998 0000 01

ALBARAKA TÜRK - DOLAR HESABI
İBAN: TR25 0020 3000 0852 1998 0000 02

ALBARAKA TÜRK - EURO HESABI
İBAN: TR95 0020 3000 0852 1998 0000 03

POSTA ÇEKİ HESAP NUMARASI
TUANA YAYINCILIK A.Ş.
14851995

ABONE DAĞITIM
DERVİŞHAN YAYINCILIK DAĞ. PAZ. SAN. VE TİC.
LTD. ŞTİ.
0212 435 10 58

YURTIÇİ ABONELİK
0212 435 10 58

YURTDIŞI ABONELİK
+49 176 62512872

e-DERĞİ ABONELİK
www.lalegul.net

WEB
www.herseybusepette.com
www.lalegulavrupa.com

ADRES
Fevzi Çakmak Mah. Osmangazi Cad. 1992 Sok.
No:1 D:53 Bağcılar / İstanbul

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

İÇİNDEKİLER

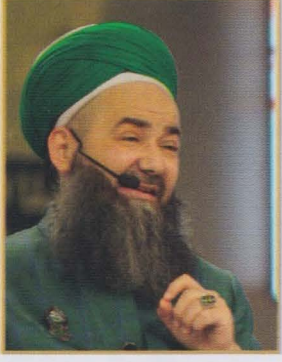
■ MAHMUD USTAOSMANOĞLU

MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİ'NİN KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

► 12

DUÂLAR, ZİKİRLER VE FAZİLETLİ AMELLER

- 68 HAYIRLARA NÂİLİYET, ŞERLERDEN EMNİYET, ŞİFÂ VE RIZIK BEREKETİ İÇİN HİCRÎ AYIN BAŞINDA YAPILACAK MÜHİM AZİFELER
- 69 HER HİCRÎ AYIN SON ÇARŞAMBA GECESİNDE OKUNACAKLAR
- 69 Her Çarşambanın Özellikle Ayın Son Çarşambasının Uğursuzluğundan Korunmak İçin Her Salı Çarşambaya Bağlayan (Bâhusus 2 Kasım Salı) Gece(s)i Okunacaklar
- 69 Her Ayın Son Çarşambasında Duâların Kabûlü, İşlerin Kolaylaşması ve Sıkıntıların Açılması İçin (2 Kasım Salı) Gecesinde Okunacak "Âyete'l-Kürsî'nin Sırrı" İsimli Mühim Duâ
- 72 REBÛLÂHİR AYINDA KILINILACAK NAMAZLAR
- 73 MÛCERREBÂT-I SENÛSİ'DEN FAYDALI İLİMLER
- 73 Kaçan Kölenin (ya da Her Hangi Bir Kişinin) Geri Gelmesi İçin Yazılacak Nusha (Muska)
- 73 Eklem Yeri ve Diz Ağrısının Şifâsı İçin Yapılacaklar
- 75 Yâsîn Süresi Birçok Hastalığın Şifâsına Vesîledir
- 77 İhlâs Süresi'nin Faziletleri Sayılamayacak Kadar Çoktur
- 77 Şeytanın Vesveselerinden Kurtulmak İçin Okunacak Duâ
- 77 Birçok Bereketi Nâil Olup Sözü Dinlenen Birisi Olmak İçin Okunacak Esmâ-i Şerife
- 78 Sû-i Hâtîme (Kötü Bir Ölüm)den Emîn Olmak İçin Kılınacak Namaz
- 78 Güzel Bir Son ile Dünyâdan Ayrılmak İçin Okunacak Zikir
- 79 İmânın Kuvvetlenmesi İçin Okunacak Duâ
- 80 Salevât-ı Şerife'nin Ehemmiyeti

LEZBİYENLİK VE EŞCİNSELLİK GİBİ GÜNAHLARIN İŞLENMESİ, BUNLARIN TEŞHİRİ VE İNSANLARIN BUNU SAVUNMASI BAŞIMIZA NE İŞLER AÇACAK?! -2

■ AHMET MAHMUT ÜNLÜ
▶04

EHL-İ SÜNNET'İ SULANDIRMA GAYRETLERİ -1

■ Dr. AHMET GELİŞGEN
▶14

Devlet-i Aliyye'nin 43. Şeyhulislâmı MİNKÂRİZÂDE YAHYÂ EFENDİ

■ HASAN KUDUOĞLU
▶18

TÂRİHSELÇİLİK TEZİ VE HARAM AYLAR MESELESİ

■ ÖMER FARUK KORKMAZ
▶26

ŞEHİDİN İSLÂM FIKHINDAKİ AHKÂMI

■ İSMAILAĞA FIKIH KURULU
▶30

“MÜSLÜMANIM AMA ŞERİATÇI DEĞİLİM”

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER
▶38

ABDULLAH İBİNİ ÖMER

(Radiyallâhü Anhüma)

-2. Bölüm-

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER
▶44

MÜSLÜMANLARDA YAHUDİLEŞME EMÂRELERİ

■ Dr. İHSAN ŞENOCAK
▶48

SELEF-SELEFİYYE KAVRAMLARI VE TÜRKÇE AKAİD KİTAPLARINDAKİ MUHTEVÂSİ -1

■ HÜSEYİN AVNİ KANSIZOĞLU
▶56

DEVLET-İ ALİYYE-İ OSMÂNİYYE DEVR-İ GÜZİNİNDE HÂLİDİ TEKKEŞİ -2

■ Dr. YUNUS EMRE AYDIN
▶62

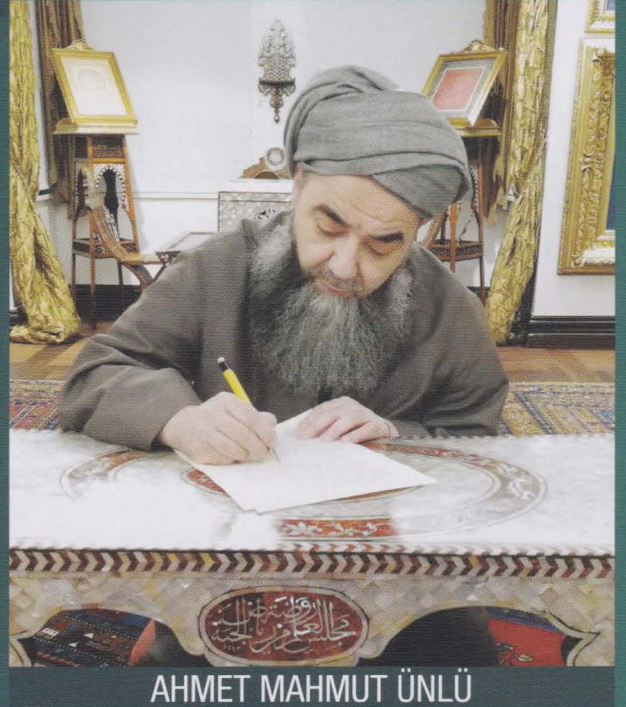
LEZBİYENLİK VE EŞCİNSELLİK GİBİ GÜNAHLARIN İŞLENMESİ, BUNLARIN TEŞHİRİ VE İNSANLARIN BUNU SAVUNMASI BAŞIMIZA NE İŞLER AÇACAK?! -2

Bütün hamdler fuhşun görünen-görünmeyen her türlüşünü haram eden **Allâh-u Te‘âlâ**’ya mahsusur. Hududsuz salât-ü selâmlar ümmetini fuhuştan ve her türlü müstehcen fiilden sakındıran **Rasûlüllâh** (*Sallellâhu Aleyhi ve Sellem*)in ve her türlü fuhşiyattan eteklerini temiz tutmuş olan Ehl-i Beyti’nin ve sahâbesinin üzerine olsun. Âmîn!

İşittiğime göre; Milli takımında oynayan bir voleybolcu geçen aylarda sosyal medya aracılığıyla lezbiyenliğini teşhir etmiş ve eli klavye tutan birçok kimse bunu müdâfaa etmiş, bunca belâ yetmemiş olacak ki artık toplumdaki bâzı kişiler yıkıcı bir umûmî belâyâ dâvetiye çıkarır hâle gelmiş.

Herhâlde başımıza gelen belâlar kâfi gelmemiş, bir de lezbiyenlik ve eşcinsellik savunulmuş. Bu yüzden sessiz kalanlar başta olmak üzere kimse dünyâda belâdan, âhirette azaptan kurtulamayacağını bildiğim için bu konuda bâzı twitler sizinle paylaşmışım.

Lâkin sosyal medya mecrâlarının alanları sınırlı olduğundan bu konudaki âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîflerin birçoğunu sizinle paylaşamadığım için bu konunun vehâmetini ve ciddiyetini, özellikle normal görüp savunanların ne büyük bir

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

cürüm işlediklerini en az iki yazıyla dergimizde sizlere arz etmek istedim.

Bu iki yazıdan birincisini Eylül ayında sizlere arz etmişim. Bu ikinci yazıyı ise uzunluğundan dolayı ikiye bölerek Kasım ve Aralık aylarında inşâallâh sizlerle paylaşacağım.

Allâh rızâsı için bu konuda yazdığım makâleleri okuyup okutun ve insanların çocuklarını korumaktan âciz kaldığı bu fesat zamanda insanlara iyiliği emredip kötülükten nehyetmek üzere en azından bu yazılanları tebliğ ederek merhame-tinizi hissettirin ki; **Allâh-u Te‘âlâ** da sizlerin çoluk-çocuğunuzu bu günahlara düşmekten muhâfaza buyursun.

LİVÂTA / EŞCİNSELLİK GÜNAHINI İŞLEYEN LUT KAVMİNİN HELÂKİ HAKKINDAKİ ÂYET-İ KERÎMELER

Lût Kavmini Helâk Eden Taşlar Bu Ümmet İçerisinde Livâta Yapanlardan da Hiç Uzak Değildir

Allâh-u Te‘âlâ meleklerin Lût kavmini helâk etmek üzere Lût (*Aleyhisselâm*)a geldiklerinde yaşanan hâdiseleri ve sonra ne şekilde helâk edildiklerini, bu ümmetten işleyenlerden de bu gibi azapların uzak olmadığını beyân sadedinde şöyle buyurmuştur:

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سَيِّئًا بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿١٠٠﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمَنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَا قَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْرُونَ فِي صَيْفِي الْيَسِّ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿١٠١﴾ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكِ مِنْ حَقِّكَ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿١٠٢﴾ قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوَى إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿١٠٣﴾ قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أُمَّرَاتُكَ إِنَّهُ مُّصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ الْأَيْسَرُ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿١٠٤﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ ﴿١٠٥﴾ مُّسَوِّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدٌ﴾

“Elçilerimiz (olan melekler İbrâhîm’in yanından ayrılıp) Lût’a gelince o, (livâtaya düşkün olan sapık kavminden) onlar(ı koruma endişesi) yüzünden üzüntüye kapıldı ve (kendisini) güç bakımından (yetersiz gördüğü için) onlar

hakkında darlık çekti de: ‘İşte bu, (çok zor geçecek) pek sıkı bir gündür!’ dedi.

Derken kavmi (güzel yüzlü, tüsüz delikanlılar şeklinde Lût (*Aleyhisselâm*)a misâfir gelen melekleri görünce hiç utanıp sıkılmadan), kendisine doğru koşturularcasına ona geldi.

Zâten daha önce de onlar (erkek erkeğe sapık ilişki, kadınlara arkadan yaklaşma ve kumar oynama gibi) kötü şeyler yapar olmuşlardır.

(Korktuğu başına gelen Lût (*Aleyhisselâm*) bu durum karşısında onlara) dedi ki: ‘Ey kavmim! İşte bunlar benim (ümme-timin kadınlarıdır. Bir peygamber, ümmetinin babası makâmında olduğundan, bunlar da benim) kızlarım (durumunda) dır ki, onlar sizin için pek temizdir! Artık Allâh’tan hakkıyla sakının da, misâfirlerim husûsunda beni (mahcup ve) rüsvay etmeyin! İçinizden bir tâne de mi doğru görüşlü adam yok (ki, hakkı anlasın da bâtılı sizi uyarsın)?!’

(Ama onlar) dediler ki: ‘Elbette sen bizim (şehvetimizi tatmin) için kızlarında hiçbir (rağbetimiz bulunmadığını ve erkeklerle cinsî münâsebet bize yeterli olduğundan, kızlarıyla evlenmemizin bizce) hak (ve gerekli bir şey) olmadığını muhakkak bilmektesin ve gerçekten sen bizim istemekte olduğumuz şeyi de elbette bilmektesin!’

(Kavminin, bu azgınlıklarından vazgeçmeyeceğini anlayarak ümitsizliğe kapılan Lût (*Aleyhisselâm*)) dedi ki: ‘Keşke gerçekten benim için size karşı bir güç

olsaydı ya da ben çok güçlü bir dayanağa sığınabilseydim (işte o zaman elbette bizzât kendi kuvvetimle ya da sırtımı dayadığım o güç sâhibinin desteğiyle sizi püskürtürdüm)!

(Bunun üzerine melekler) **dediler ki: ‘Ey Lût! Gerçekten de biz Rabbin’in elçileriyiz! Onlar aslâ sana ulaş(ıp da bir kötülük yap)amazlar. Sen gecenin bir parçasında âilenle birlikte (yola çıkıp) yürü! Ama sizden hiçbir kimse (arkasına bakmak için geri) dönmesin!**

Ancak hanımın (onların bu işine rızâ gösterdiği için) **müstesnâ! Muhakkak şu bir gerçek ki; onlara isâbet eden şey ona da isâbet edicidir.**

Şüphesiz onlara **vaad edilen** (azap) **zaman(ı), sabah vaktidir.** (Ne acele ediyorsun?!) **O** (beklediğin) **sabah gerçekten çok yakın değil midir?!**

Nihâyet Bizim (Lût kavminin helâkiyle ilgili azap) **emrimiz gelince,** (onların yaşadığı yedi adet şehri Cibrîl’in kanadıyla tersyüz ederek) **oraların yukarısını aşmış çamurdan** (azapları için hazırlanıp) **istif edilmiş taşlar yağdırdık.**

Rabbin nezdinde (bulunup, O’ndan başka kimsenin bilemeyeceği gizli yerlerde, beyaz-kırmızı gibi alâmetlerle ve atılacağı kimsenin ismiyle damgalanarak) **nişanlanmış olan** (o taşları yağdırdık).

Zâten on(lara isâbet eden taş)lar o (livâta / eşcinsellik yapan) **zâlimlerden** (hiçbir zaman) **aslâ uzak değildir.”** (*Hûd Sûresi:77-83*)

Bu âyet-i celîlenin sonunda geçen ifâdenin tefsîri hakkında tâbi’inin en büyük müfessiri **İmâm Mücâhid** (*Radiyallâhu*

Anh): “Üzerlerine taş yağdırılma azâbı bu ümmet içerisinde livâta günahını işleyerek zâlim olanlardan uzak değildir.” diye mânâ vermiştir.

Nitekim **Mukâtil ibnü Süleymân** (*Rahimehullâh*) **İmâm Mücâhid** (*Radiyallâhu Anh*) a: “Lût kavminden helâk olmayan hiçbir kimse kaldı mı?” diye sorduğunda o: “Hayır, lâkin onlardan bir adam ticâret yapmak için Mekke’ye gitmiş ve orada kırk gün kadar kalmıştı, onlara atılan taşlardan bir tânesi Harem-i Şerîf’te bulunduğu sırada onun kafasına inmek üzere geldiğinde Harem-i Şerîf’in melekleri onun önüne dikilip:

«ارْجِعْ مِنْ حَيْثُ جِئْتَ فَإِنَّ الرَّجُلَ فِي حَرَمِ اللَّهِ.»

“**Geldiğin yere geri dön, zîrâ gerçekten bu adam Allâh’ın Haremi’nde bulunmaktadır.**” dediler, o taş da Harem bölgesinin dışına çıkarak gökle yer arasında kırk gün durdu. Nihâyet adam ticâretini bitirerek Harem bölgesinden çıkınca o taş kendisine isâbet ederek onu helâk etti.

Bu hususta **Allâh-u Te’âlâ:** “**Zâten on(lara isâbet eden taş)lar o** (livâta / eşcinsellik yapan) **zâlimlerden** (hiçbir zaman) **aslâ uzak değildir.”** (*Hûd Sûresi:83*) buyurmaktadır.” diye cevap verdi. (*İbnü ‘Asâkir, Târîhu Medîneti Dimeşk, 50/326*)

Livâta / Eşcinsellik Yapanlar Günahta ve Müstehcenlikte Haddi Aştıkları İçin Azâba Müstehak Kimselerdir

Allâh-u Te’âlâ, Lût (*Aleyhisselâm*)ın eşcinsellik yapan kavmine nasıl vaaz ettiğini, onların ise onun nasihatlerine nasıl karşılık verdiğini ve bu sebeple azâba dâçâr kılındıklarını beyân etmek üzere şöyle buyurmuştur:

﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿١٠١﴾ أَنْتُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٠٢﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿١٠٣﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَرْنَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾

“Lût’u da (ümmetine peygamber olarak Biz göndermiştik)! **Hani o, kavminde: ‘Siz (fuhuş esnâsında birbirinizi) görmekte olduğunuz hâlde o (livâta gibi) en çirkin işi mi yapıyorsunuz?!**

Gerçekten de siz, elbette kadınları bırakıp, şehvet yüzünden erkeklere mi yaklaş(arak eşcinsellik yap)ıyorsunuz?! Siz öyle bir toplumsunuz ki (bu işin kötü sonucunu) bilmiyorsunuz!’ demişti.

Bunun üzerine kavminin cevâbı: ‘Lût âilesini memleketinizden çıkarın. Zîrâ gerçekten onlar öyle insanlardır ki, (yaptığımız eşcinselliği kötü sayıp) çokça temizlik taslamaktadırlar.’ demelerinden başkası olmamıştır.

Biz de hemen onu ve (sâdece müminlerden oluşan tüm) âilesini (azaptan) kurtardık. Ancak (kâfir olan ve onların bu işine rızâ gösteren) hanımı müstesnâ! Biz onu (azap içerisinde) kalanlardan olarak takdir ettik.

Bir de üzerlerine (balçıkta pişirilmiş) görülmedik bir yağmur yağdırdık. Artık o uyarılan kimselerin yağmuru çok kötü olmuştur!” (en-Neml Sûresi:54-58)

Yine bu hususta Allâh-u Te‘âlâ bu cürmü işleyenlerin kötü âkıbetinden bu ümmeti sakındırmak üzere şöyle buyurmuştur:

﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٠١﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿١٠٣﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾

“Lût’u da (ümmetine peygamber olarak Biz göndermiştik)! **Hani o, kavminde: ‘O en çirkin iş (olan livâta fiilin)i mi yapıyorsunuz ki âlemlerden hiçbiri (daha önce böyle bir şey yaparak) onun (benzeri bir günah)la sizi geçmemiştir?!**

Şüphesiz ki elbette siz kadınları bırakıp da, şehvet yüzünden erkeklere yaklaş(arak eşcinsellik yap)ıyorsunuz. Doğrusu siz (her işte) haddi aşanlar toplumsunuz.’ demişti.

(Buna karşı) **kavminin cevâbı ise: ‘O (Lût’u ve kendisine inana)nları memleketinizden çıkarın. Zîrâ gerçekten onlar birtakım insanlardır ki, (yaptığımız eşcinselliği kötü sayıp) çokça temizlik taslamaktadırlar.’ demelerinden başkası olmamıştır.**

Bunun üzerine Biz onu ve (kâfir olan ve onların bu işine rızâ gösteren) hanımı dışındaki (diğer tüm) âilesini (inkârcılara vuran o azaptan) kurtardık. O (kadın) ise (yurtlarında helâk olanlar arasında) kalanlardan oldu.

Bir de Biz onların üzerine (kızgın balçık taşlarından oluşan, benzeri) görülmemiş bir yağmur yağdırdık. İşte bak (gör ki); o suçluların (kötü) sonu nice oldu!” (el-E‘râf Sûresi:80-84)

LİVÂTA / EŞCİNSELLİK GÜNAHINI İŞLEYENLERİN LÂNETE VE AZÂBA UĞRATILACAKLARI HUSÛSUNDAKİ HADİS-İ ŞERİFLER

Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)in, Kendi Ümmeti Adına En Korktuğu Günah

Câbir (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي عَمَلُ قَوْمِ لُوطٍ.»

“Ümmetim hakkında (yaptıkları zaman başlarına gelecek azaptan) korktuğum şeylerin en korkunç olanı hiç şüphesiz Lût kavminin ameli (olan ve livâta diye bilinen erkeğin erkekle cinsel ilişkisi)dir.” (et-Tirmizî, es-Sünen, rakam:1457, 4/58; İbnü Mâce, es-Sünen, rakam:2563, 2/856; Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:15133, 3/382; Ebû Ya'lâ, el-Müsned, rakam:2128, 4/97; el-Hâkim, el-Müstedrek, rakam:8057, 4/397; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:5374, 4/354)

Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)in, Fâilini Üç Kere Lânetlediği Büyük Günah

Atâ el-Horâsânî (Radiyallâhu Te'âlâ Anh) şöyle demiştir:

عَنْ عَطَاءِ الْحُرَّاسَانِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سَبْعَةَ نَفَرٍ، فَلَعَنَ وَاحِدًا مِنْهُمْ ثَلَاثَ لَعَنَاتٍ، وَلَعَنَ سَائِرَهُمْ لَعْنَةً لَعْنَةً، فَقَالَ: «مَلْعُونٌ، مَلْعُونٌ، مَلْعُونٌ مَنْ عَمِلَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ...»

“**Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) yedi (ameli işleyen) kişiye (bিরer kere) lânet etti, onlardan birin(cisin)e ise üç

lânetle lânet okudu ve: “Lût kavminin amelini işleyen lânete çarpılmıştır, lânetlenmiştir, mel'ûndur.” buyurdu.” (‘Abdürrezzâk, el-Musannef, rakam:13494, 7/365; Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:855, 1/108; et-Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebîr, rakam:11546, 11/218; el-Hâkim, el-Müstedrek, rakam:8052, 4/396; el-Beyhakî, Şu'abü'l-îmân, rakam:16794, 8/231)

Livâta Günahı Toptan Azâba Sebebiyet Verir

Enes (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «...وَإِذَا كَتَفَى الرَّجَالُ بِالرِّجَالِ وَالنِّسَاءُ بِالنِّسَاءِ عَمَّهُمُ اللَّهُ بِعُقُوبَةٍ مِنْ عِنْدِهِ.»

“(Karşı cinsle nikâhlanmayı terk edip şehvetlerini tatmîn etme husûsunda) erkekler erkeklerle, kadınlar da kadınlarla yetindikleri zaman Allâh onları Kendi nezdinden (göndereceği) büyük bir azapla kaplayacaktır.” (İbnü ‘Adiyy, el-Kâmil, terceme rakamı:1316, 5/151; İbnü ‘Asâkir, Târîhu Medîneti Dimeşk, 1/349; es-Süyûtî, Câmi'u'l-ehâdis, rakam:2047, 3/204)

Sabah-Akşam Allâh'ın Gazabı İçerisinde Hayat Geçiren Dört Günahkâr

İbnü Mes'ûd (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَرْبَعَةٌ يُصْبِحُونَ فِي غَضَبِ اللَّهِ وَيُمْسُونَ فِي سَخَطِ اللَّهِ؛ الْمُتَشَبِّهُ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ وَالْمُتَشَبِّهَاتُ مِنَ النِّسَاءِ بِالرِّجَالِ وَنَاكِحُ الْبَهَائِمِ وَعَامِلُ عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ.»

“Dört kişi vardır ki; Allâh’ın gazabı içerisinde (ve O’nun azâbını üzerlerine çekmiş bir hâlde) sabaha çıkarlar ve Allâh’ın gazabı içerisinde akşama varırlar; (onlar da) erkeklerden (giyim-kuşam, görünüm, kılık-kıyâfet, konuşma ve yürüme gibi hususlarda) kadınlara benzemeye çalışan(lar), kadınlardan erkeklere benzemeye çalışanlar, hayvanlarla ilişki kuran(lar) ve Lût kavminin amelini işleyen(lerdir).” (ed-Deylemî, el-Firdevs bi me’sûri’l-hitâb, rakam:1525, 1/379; et-Taberânî, el-Mu’cemü’l-evsat, rakam:6858, 7/63; el-Beyhakî, Şu‘abü’l-îmân, rakam:5001, 7/278)

Livâta Yapanların Uğrayacakları Kabir Azâbı

Alî (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır:

عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «صَلَّى بِنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ صَلَاةَ الْمَجْرِيَّاتِ يَوْمَ بَعَثَ ... فَلَمَّا قَضَى الصَّلَاةَ التَّمَّتْ إِلَيْنَا فَقَالَ: «أَفِيكُمْ مَنْ رَأَى اللَّيْلَةَ شَيْئًا؟»، قُلْنَا: «لَا يَا رَسُولَ اللَّهِ!»، قَالَ: «وَلَكِنِّي رَأَيْتُ مَلَكَيْنِ أَتَيَانِي اللَّيْلَةَ فَأَخَذَا بِضَبْعَيْي فَأَنْطَلَقَا بِي إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا ... فَإِذَا أَنَا بِتَلِّ أَسْوَدَ عَلَيْهِ قَوْمٌ مُحَبَّلِينَ تُنْفَخُ النَّارُ فِيهِمْ وَأَذَانِهِمْ وَأَعْيُنُهُمْ»، قُلْتُ: «مَا هَذَا؟»، قَالَ لِي: «إِمْضِهِ»، فَمَضَيْتُ ... «وَأَمَّا التَّلُّ الْأَسْوَدُ الَّذِي رَأَيْتَ عَلَيْهِ

قَوْمًا مُحَبَّلِينَ تُنْفَخُ النَّارُ فِيهِمْ فَتَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَنَاخِرِهِمْ وَأَعْيُنِهِمْ وَأَذَانِهِمْ فَأُولَئِكَ يَعْمَلُونَ عَمَلَ قَوْمِ لُوطٍ، الْفَاعِلُ وَالْمَفْعُولُ بِهِ، فَهُمْ يُعَذَّبُونَ حَتَّى يَصِيرُوا إِلَى النَّارِ.»

“Bir kere Rasûlullâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) sabah namazını karanlıkta (ilk vaktinde) bize kıldırdıktan sonra bize yönelerek: “İçinizde bu gece (rüyasında) bir şey gören oldu mu?” diye sorunca biz: “Hayır yâ Rasûlellâh!” dedik.

O zaman kendisi: “Lâkin ben iki melek gördüm, o ikisi benim iki pazumdan tuttular ve beni birinci kat semâya götürdüler... Birden ben siyah bir tepe ile karşılaştım, onun üzerinde akılları fesâda uğratılmış (deli gibi davranmakta) olan bir kavim vardı ki, onların makadlarına ateş üfleniyor, sonra o ateş ağızlarından, burunlarından, kulaklarından ve gözlerinden çıkıveriyordu. Ben: ‘Bu nedir?’ diye sorunca o ikisi bana: ‘Geç bunu (sonra anlatacağız).’ dediler. Ben de yola devâm ettim.

(Sonra şöyle anlattılar:) ‘O siyah tepe ki, üzerinde akılları fesâda uğratılmış (deli gibi davranmakta) olan bir kavim vardı da onların makadlarına ateş üfleniyor, sonra o ateş ağızlarından, burunlarından, kulaklarından ve gözlerinden çıkıveriyordu ya, işte onlar Lût kavminin amelini işleyenler, livâta yapan ile kendisine livâta yapılan kimse-lerdir ki böylece onlar cehennem ateşine intikal edinceye kadar (kabirlerinde) azâba uğratılmaktadır.’ (İbnü ‘Asâkir, Târîhu Medîneti Dimesşk, rakam:2344, 19/451; es-Süyûtî, Câmi‘u’l-ehâdîs, rakam:33626, 30/498; ‘Alî el-Müttakî, Kenzü’l-‘ummâl, rakam:39801, 14/668)

Livâta Günahından Tevbe Etmeden Ölen Kimsenin Mahşerdeki Kötü Durumu

Enes (*Radiyallâhu Te‘âlâ Anh*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallellâhu Te‘âlâ Aleyhi ve Sellem*) **Efendimiz** şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ مَاتَ مِنْ أُمَّتِي يَعْمَلُ عَمَلًا قَوْمِ لُوطٍ نَقَلَهُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ حَتَّى يُحْشَرَ مَعَهُمْ.»

“Ümmetinden her kim Lût kavminin amelini işle(-meye devâm ede)r olduğu hâlde (tevbe etmeden) ölürse Allâh onu(n cesedini) onlar(ın yere batırılan lânetli şehirlerindeki leşlerinin bulunduğu çukur)a nakleder de nihâyet o da onlarla birlikte haşredilir (mahşere sevk edilir).” (el-Hatîb, *Târîhu Bağdâd*, 11/160; İbnü ‘Asâkir, *Târîhu Medîneti Dimeşk*, 45/406; es-Süyûtî, *Câmi‘u’l-ehâdîs*, rakam:23929, 21/430; ‘Alî el-Müttakî, *Kenzü’l-‘ummâl*, rakam:13131, 5/340)

İşte bu makâlemde zikrettiğim bunca âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîflerden etkilenererek bu günahı bir daha yapmamaya karar vererek terk edenler hiç şüphesiz affolunacaklar hattâ tevbelerinde sebât edebilirlerse:

﴿فَأُولَٰئِكَ يَدِدُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾

“İşte Allâh onların (tevbeleri sebebiyle silmiş olduğu) kötü işlerinin yerine (îmân ve tâatlar gibi) güzel şeyler yerleştirecektir.” (el-Furkân Sûresi:70) âyet-i kerîmesinin fehvâsınca geçmiş günahları kadar sevaplara nâil olacaklardır.

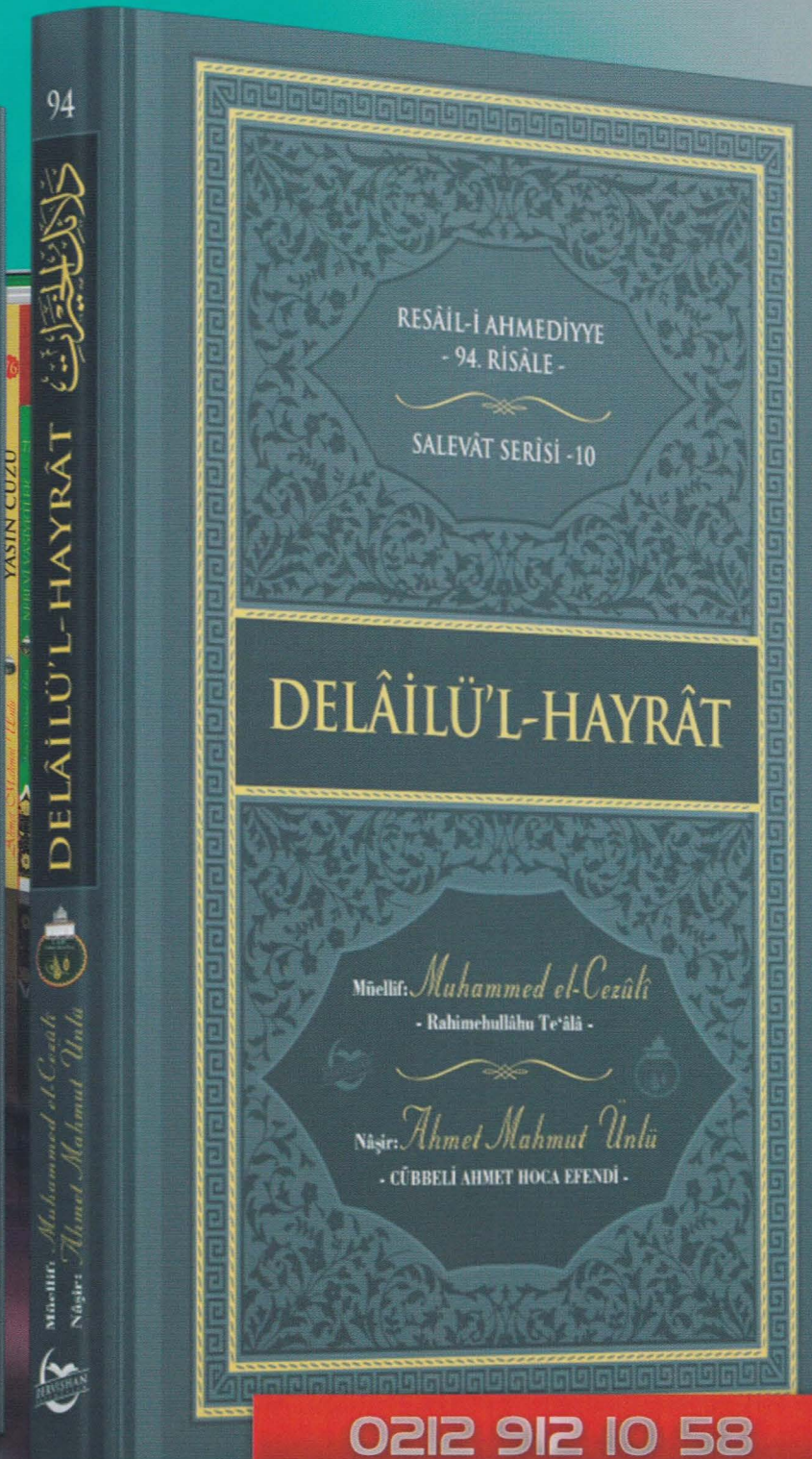
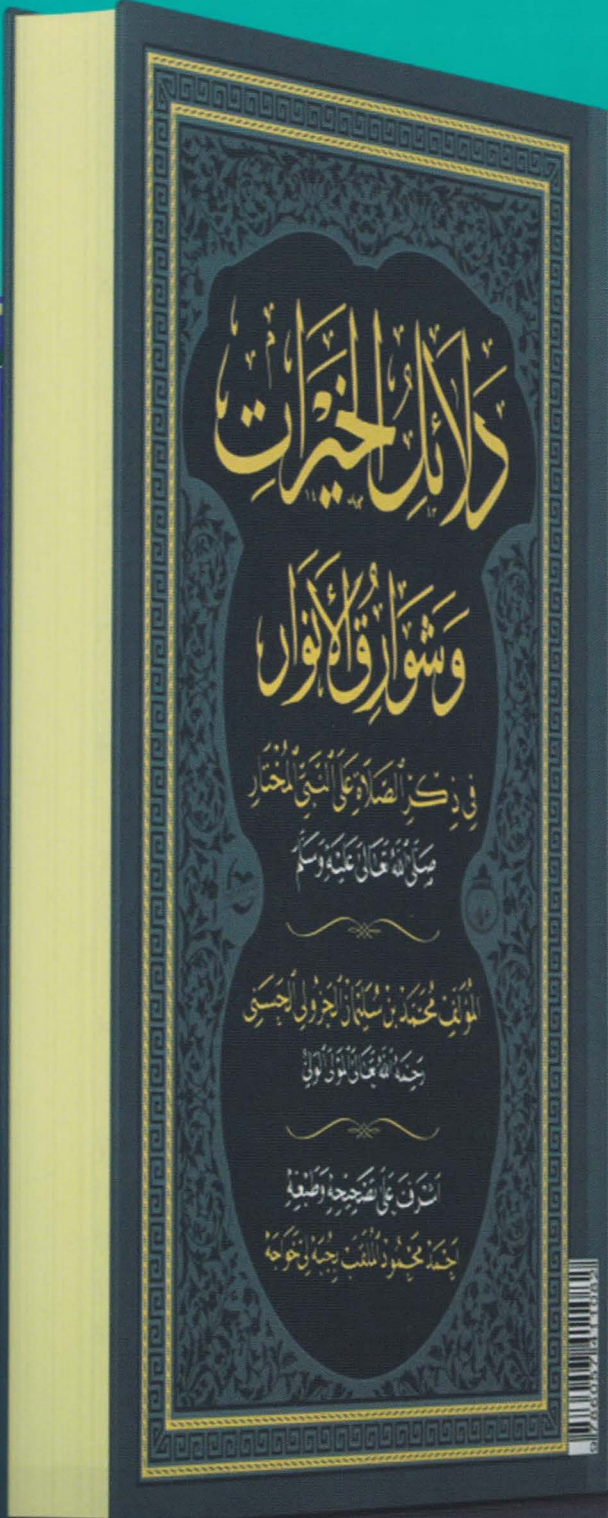
Ama bu günahtan tevbe etmeyenler veyâ tevbe edip sonra tekrar dönenler bu babda zikrettiğimiz âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîflerin tehditlerine mâruz kalacaklardır ki gazabından ve azâbından Allâh-u Te‘âlâ’ya sığınırız.

İnşâallâh bir sonraki yazımızda bu konudaki diğer bâzı hadîs-i şerîf ve rivâyetleri sizinle paylaşacağız.

Tebliğ bizden, hidâyet Allâh-u Te‘âlâ’dandır. Yüce Rabbimiz bizleri, nesillerimizi ve ümmetimizi râzı olmadığı her türlü günahtan muhâfaza eylesin ve günahkârlara nasîhate muvaffak kılınarak iki cihan felâketlerinden hıfz-u emîn eylesin. Âmîn!

DELÂİLÜ'L-HAYRÂT

YENİ KİTAP

0212 912 10 58
www.herseybusepette.com

Mahmud Efendi
Hazretleri'nin
KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

• **Efendi Babam** bize mukâbele ve vaaz parası aldırmadı. Bu işleri maddî menfaat için yapmaktan o kadar korkardı ki, onun için bir şey aldırmadı, fakir de olmadık.

• Şu fâni dünyâ âhirete değişilir mi?! Delilik böyle yapmak! Bakırköy'de bile böyle deli yok. Sonra böyle deliyi âhirette çetin bir azap bekliyor!

• Zikrederken hâlis gönülle zikredeceksin. "Felanları geçeyim, çok makamlar elde edeyim" diye zikretmeyeceksin. Bütün makamları alsan dahi, ismi duyulmamış nice makamlar vardır.

- İnsan zikrederken, kalbi başka yerdeyse samimiyetinden söz edilemez.
- Muhâsebe ve mukâyese dört yerde bahis konusudur. İmanla küfür, doğru ile yalan, tevhitte şirk, ihlâsla riyâ arasında.
- Söz kalpten çıkarsa, kalbe kadar gider, dilden çıkarsa kulağı aşamaz.
- Ağzı konuşur **Mevlâ** ile, kalbi konuşur dünya ile.
- “Ben feyiz alamıyorum” deyip de tesbihi yere vurma, parmak “**Allâh**” derse, gün gelir kalp de “**Allâh**” der.
- “Kalbim darlanıyor” diyorsun, niye darlanıyor? Televizyonun başında darlanmıyor da, sohbetinde niye darlanıyor?! Demek ki suçun var.
- Buğzeden insanın (millete kızan kişinin) kalbi katı olur.
- **Allâh-u Teâlâ** kalbi gâfil eder, hiç (emir yasak) dinlemez eder. Niçin eder, çünkü sen O’nun kullarını beğenmiyorsun.
- Nefsin arzularından konuşulursa kalp kirlenir.
- Bazıları Kur’ân-ı Kerîm’den bezmiş bulunuyor, bu en büyük bir hastalıktır. **Allâhımız**’ın kitabından doyulur mu hiç?! **Peygamberimiz** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) doydumu?! Hayır doymadı.
- Kalp eğer temiz olursa insan buna doyamaz. Yâ **Rabbi!** Bize heves ver, kalplerimizi pak eyle.
- Kur’ân-ı Kerîm’in hak olduğunu bilen kufusunun da kalbinin de gözü açıktır. Kur’ân-ı Kerîm’in hak olduğunu bilmeyenin kalp gözü kapalıdır.
- **Allâh-u Teâlâ** zikreden kullarına melekleri ile beraber feyiz nur yağdırıyor. Zikredilince kalp kapısı açılıyor, gelen nur feyiz içeriye giriyor. Eğer zikredilmezse kalp kapısı açılmaz, nur de içeriye giremez.
- Millete Kur’ân’ı okutmaktan başka çaremiz yok. Kur’ân kalp gözünün nurudur. Kalp gözünün nuru olmayınca insan gider kuyuya düşer.
- Bu kıymetli yolun üstünlüğü ve bu Nakşibendî tarîkatının yüksekliği, sünnete yapıştıkları ve bidatlerden kaçındıkları içindir. Bunun içindir ki; bu yüksek yolun büyükleri, açık zikretmekten bile sakınmışlardır. Kalp ile sessiz zikretmeyi emir buyurmuşlardır. **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ve dört halife zamanında olmayan vecd ve tevâcüd yani kendinden geçmiş görünüş, şuursuz hareketler ve sözler sarf etmeyi yasak etmişlerdir.

(Mahmud Efendi Hazretleri’nden Duyulan Hikmetli Sözler, sh:295, 302, 313)

EHL-İ SÜNNET'İ SULANDIRMA GAYRETLERİ - 1

DR. AHMET GELİŞGEN Din İşleri Yüksek Kurulu Uzmanı

Günümüzde Ehl-i Sünnet'i sulandırma maksatlı çalışmalar cümlesinden olmak üzere, son zamanlarda birilerinin, eline cetvel kalem alıp harita çizer gibi Ehl-i Sünnet sınırı çizme gayretine yöneldiklerini görüyoruz. Bu uğurda köşe yazıları yazılıyor, seminerler, paneller ve sempozyumlar düzenleniyor.

“Ehl-i Sünnet”, adını “Sünnet” kavramından alan ve Rasûlüllâh (*Sallellâhu Aleyhi ve Sellem*) ile onun ashâbının yolunu temsil eden itikat mezhebidir. Bu bakımdan Ehl-i Sünnet, dinin aslı ve Hazreti Peygamber (*Sallellâhu Aleyhi ve Sellem*)'in getirdiği risâletin özüdür. Bazı kaynaklarda bu tanıma “salihlerin yolu”¹ ve “orta yol”² nitelemesi de eklenmiştir.³

Asırlar sonra ortaya çıkan ve İbn Teymiyye (ö.728/1327) ile başlayan “*Selefilik*” akımının ise ilk iki nesli temsil eden “*Selefiyye*”le bir ilgisi yoktur. İbn Teymiyye'nin başını çektiği “*Selefilik*”, bazı noktalarda da tenkit edilmiştir.

Günümüzde ise bir de “*Kur'ân İslâmî*” sapkınlığına paralel olarak “*Neoselefilik*” diye bir akım hortlamıştır. Bunlar, âyet ve hadisleri kafasınca ve menfaatlerine göre anlamaya çalışıp, ortalıkta terör estirmektedirler.

Ortadoğu'da gelişen bu akımın da hem İslâm'ı ve Müslümanlığı kötü göstermek hem de İslâm dünyasını kaosa sürüklemek amacıyla Batı tarafından tesis edildiğini ve desteklendiğini düşünüyoruz. Durumdan vazife çıkaranlar ise, işin perde arkasını atlayıp, İslâm'ı ve Müslümanları suçlamayı mahâret kabul etmektedirler.

EHL-İ SÜNNET'İ SULANDIRMA YÖNTEMLERİ

1) Şî'a ile Ehl-i Sünnet'i Eşit Göstererek

Ehl-i Sünnet'i sulandırma yolunda başvuru- rulan yöntemlerden en dikkat çeken, Şî'a ile Ehl-i Sünnet'i, itikat ve anlayış bakımından eşit gösterme çabalarıdır. Halbuki "Şî'a" genellemesine "Gulât-ı Şî'a" da girmektedir.

Gulat-ı Şî'a, Ehl-i Sünnet tarafından direkt olarak tekfir edilmiştir. Zira Gulat-ı Şî'a, Hazreti Ali'yi ilah olarak bile görmüş- tür. Sahabeyi tekfir edip onlara açıkça düş- manlık edenler, "Mehdi-i Muntazar" gelin- ce Ebu Bekir ve Ömerler de dünyaya geri dönecekler, o zaman hepsinden intikam ala- cağız, Hazreti Âişe (Radyallâhu Anhâ), Talha (Radyallâhu Anh) ve Zübeyr (Radyallâhu Anh) vd. bazı sahabe, domuz ve köpekten (hâşâ) daha pistir, Kur'an eksiktir (!), Ebu Bekir ve Ömer riyâset hırsıyla Kur'an'ı tahrif et- mişlerdir(!), Hazreti Peygamber'in vefatın- dan sonra, Ebu Bekir ve Ömer başta olmak üzere çoğu irtidat etmiştir (!), sahabe Hazreti Ali'ye biat etmediği için kâfir olmuştur (!) vs. diyenler, Kur'an ve İslâm nazarında asla iman ehli olarak kabul edilemez.⁵

Bu hakikatleri söylemekten maksadımız asla bir guruba veya fırkaya karşı husumet veya düşmanlık değildir. Maksadımız, ilmi bağlamda ve objektif bir bakış açısıyla İslam itikadı bağlamında tarihi gerçekleri ay- dınlattır.

Zira bu söylemler, Kur'an ve Sünnet'te açıkça bildirilen iman esaslarına terstir. Örneğin âyet-i kerîmede Kur'an'ın mutla- ka korunacağı vurgulanırken,⁶ "Kur'an ek- siktir ve tahrif edilmiştir" demek, bu âyeti açıkça inkâr etmek anlamına gelir.

Kur'an-ı Kerîm sahâbeyi açıkça tezkiye ederken⁷ bunları akıl almaz şekilde küfür- le veya Kur'an'ı tahrif etmekle suçlamak,

Allâh'ın onlar hakkındaki tezkiyesini inkâr etmek anlamına gelir.⁸

Bunun yanında Kur'an'ın tahrif edildiği düşüncesini itikat edinen bir kişi, Kur'an ve Sünnet'i bize aktarmada ilk basamak olan sahabeyi hainlikle, irtidatla (dinden dön- mek) ve Kur'an'ı tahrif etmekle suçlamış olmaktadır.⁹ Böyle bir anlayışın imanla bir alakasının olmadığı aşikârdır.¹⁰

Şî'a ve Ehl-i Sünnet'i aynı kefedeki tart- ma arzusunun temelinde de kanaatimizce "İlmli İslam" anlayışı yatmaktadır. Zira Batı, son zamanlarda misyonerlik faaliyet- leri kapsamında, açıktan Hristiyanlığa da- vet yerine "diyalog" gibi gizli yöntemlerle Müslümanları inancından uzaklaştırmayı hedeflemekte, gerçek İslam'ın sulandırılı- p Müslümanlara takdim edilmesi için her yolu denemektedir.

Bu yollardan biri de İslam itikadından uzaklaşmış ama adı "Müslüman" olan fırka- ların bâtil anlayışlarını gerçek İslam itika- dıyla harmanlayıp "sahte bir İslam anlayı- şını" Müslüman dünyaya yutturmaktır. Bu suretle adeta, temiz suyumuzla kirli su döke- rek safi suyumuz kirletilmek istenmektedir.

"İlmlileştirilmek" istenen sözde İslam modeli de budur. Zira "Batı", adı Müslüman olan bu fırkaların anlayışını İslâm dünyası- na empoze etmenin, açıktan küfrü empoze etmekten çok daha kolay ve mantıklı oldu- ğunu düşünmektedir. Gerçekten de öyledir. Dolayısıyla Müslüman dünya, çok tehlikeli bir oyunla karşı karşıyadır.

Öte yandan, İslam'ın itikat esasları çok açık ve nettir. Bu itikadı kabul eden mümin/ müslüman olur, kabul etmeyen ise gayr-i müslimdir. İslam'da iman etmenin ve bu imanın sahih olmasının şartları oldukça açıktır.

Öyleyse Müslüman olmak, belli bir çizgide bulunmayı zorunlu kılar. İslamiyet, gayr-i müslim olmaya müsaade eder ama dînî sahtekârlığa müsaade etmez. Stratejik siyaset gereği olarak dünya milletleriyle iyi geçinmek ayrı bir konudur, inanç birliği dolayısıyla bir topluma kucak açmak ayrı bir konudur.

Bir kimsenin veya bir topluluğun, kendisinin Müslüman olduğunu söylediği halde, İslam'ın esaslarına aykırı inanışa sapması, hatta İslam'ın temellerini yıkıcı inanış ve davranışlarda bulunması, Müslümanlık değil "hâinlik" olur. Siz, dost diye bir "hâin"le yola çıkarsanız, o takdirde en küçük bir zaaf anınızda arkadan hançerlenirsiniz...

Özellikle son yıllarda Batı'nın, gerçek Müslümanlığın içerisine İslam'la alakası olmayan düşüncelere sahip bazı kitleleri katıp karıştırma veya onları birleştirme hevesi, sadece ve sadece, "âk u pâk" olan İslam itikadını bozmak ve bu surette kültürel bağlarımızı eritme amacına yöneliktir. O halde, bu hususta uyanık ve dikkatli olmamız gerektiği âşikârdır.

2) Maturidiliği Akla Dayalı İtikadi Mezhep Olarak Göstermek Sûretiyle¹¹

Son zamanlarda dikkati çeken en mak-satlı gayretlerden biri de Mâturidiliği akla dayalı bir itikadi mezhep gibi gösterme çabasıdır. Halbuki İmam Mâturidi, akla dayalı din anlayışını savunan Mûtezile'ye aksülamel olarak çıkmış ve "kelâmî metot"u kullanmıştır.

Kelâmî metod, akla önem vermekle birlikte vahyi hareket noktası kabul eder.¹² Bu bakımdan İmâm Mâturidi akli, naklin kontrolünde kullanmıştır. Bu metotta akıl hâkim değildir. Yani aklın yanında nakil ikinci plana alınmaz, akla uymayan nakil/vahiy inkâr edilmez.

Akıl sadece istidlal için kullanılır, nakli anlamaya vasıta, Nitekim, analiz, sentez, kavrayış akılla mümkün olduğu gibi, içtihad da akıl aracılığıyla yapılır. Akli olmayanın zaten dini sorumluluğu da yoktur.¹³

Dolayısıyla İmam Mâturidi'de dini bilgide akıl, dinin kaynağı değil, düşünme, akletme ve istidlal aracıdır. Nassın olduğu yerde akıl asla bilginin temel kaynağı değildir. İmam Mâturidi'nin genel olarak duyuları, sahih haberi ve istidlâl/nazar/akıl yürütmeyi bilginin genel kaynağı kabul etmesi,¹⁴ onun salt akılcı veya genel olarak akılcı olduğu anlamına gelmez.

Nitekim o, duyularla ve akılla ulaşılamayan bilgiye, ancak doğru haberle ulaşabileceğini açıkça ifade etmiş, nassları ihmal etmeden, itikadi esasları ve ana ilkeleri akılla izah etmeye çalışmıştır.¹⁵

O hâlde İmam Mâturidi, günümüz sapkınlarının iftira ettiği gibi, akla uymayan nassları asla reddetmemiştir. Bu bağlamda Ehl-i sünnetin akli kullanması ile, Mutezile'nin akli kullanması arasında çok büyük fark vardır. Mutezile, Ehl-i Sünnet'in aksine, akla çok fazla ehemmiyet vermiş, neredeyse meselelerde akli hakem kabul etmiştir.¹⁶

Kezâ İmam Mâturidi, Sünnet'e büyük önem vermiş, âyet-i kerimelerde belirtildiği gibi, Peygamber (*Sallellâhu Aleyhi ve Sellem*)e itaati Allah'a itaatla aynı mahiyette tutmuştur.¹⁷

Bu bağlamda mütevatir haberi, mutlak bağlayıcı ve onunla ameli zorunlu kabul etmiştir.¹⁸

Allah'ın, ümmete büyük bir lütfu olarak kabul ettiği icmâyı da mütevatir haber değerinde saymıştır.¹⁹ Dolayısıyla ona göre icmâ ile ortaya konan hükümler de mutlak bağlayıcıdır.²⁰

İmam Mâturidi, "zann-ı galib" olarak değerlendirdiği "haber-i vahid" in belirttiği hükümle amel etmeyi de gerekli kabul etmiştir.²¹

Kur'an'da kapalı bir şekilde işaret edilen itikadi konulara, sahih olması şartıyla, ahad haberlerle istidlal olunabileceğine inanmıştır.²²

Fıkha ve fıkıh usulüne sıkı sıkıya bağlı kalan²³ İmam Maturidi, Maveraünnehir'de Hanefi fıkının temsilcisi olmuş, fıkıh ve fıkıh usulü alanında eserler vermiştir.²⁴ Kelamullah olan Kur'an ayetlerinin mutlak kabul edilmesi gerektiği hususu ise izahtan varestedir.

İmam Maturidi, özellikle "**sem'ıyyât**" denilen ve ancak nakille/vahiyle bilinebilecek konularda nakli/nassı en çok kullanan kişi

kabul edilmektedir.²⁵ "Kitâbu't-Tevhid" de, "Akıl ve Sem' (nakil), dinin anlaşıldığı iki asıldır"²⁶ dedikten sonra, duyularla elde edilen bilgiyi olsun, haber-i sadıkla gelen bilgiyi olsun, reddetmeyi, inkarcılık ve muannitlik/inatçılık olarak nitelemektedir. Bunun yanında gerek vahiy dışı haberle olsun gerekse duyularla ve akılla olsun, "iyi" ve "kötü" nün idrak edilemeyeceğini belirtmesi,²⁷ yine vahiy asıl aldığı için işaretidir.

Devâm edecek inşaallah...

Bu makale www.ahmetgelisgen.com adresinden alınmıştır.

Dipnotlar:

1 Bkz. Nisa, 4/69, 115;

2 Allah Teâlâ Sahabe'yi, "vasat ümmet", yani "orta yolu tutan ümmet" olarak tanımlamaktadır. (Bakara, 2/143).

3 Bkz. Pezdevî, Usûlü'd-Dîn, s. 244; Muhammed Salih el-Ğursî, Akîydetü'l-İmâmî'l-Eşariyyi eyne min Akâidi's-Selef, s. 3, 4

4 Pezdevi, Usulü'd-Dîn, s. 254; Şehristânî, el-Milel ve'n-Nihal, I/140-155; Bağdâdî, el-Fark beyne'l-Fırak, s. 14, 15, 23, 326, 335; Hallaf, Ilmu Usulü'l-Fıkıh, s. 171.

5 Bağdâdî, el-Fark beyne'l-Fırak, s. 359; Pezdevi, Usûlü'd-Dîn, s. S.254. Ayrıca bkz. <https://www.youtube.com/watch?v=0p-7H0wA2a2s> ; <https://www.youtube.com/watch?v=26lgkd5nvSI>

6 Hicr, 15/9.

7 Örnek olarak bkz. Bakara, 2/143; Âl-i İmrân, 3/110; Enfâl, 8/74, 75; Tevbe, 9/100. Sahbenin fazileti hakkındaki hadis-i şerifler için örnek olarak bkz. Buhârî, Şehâdât, 9, Ashâbü'n-Nebî, 1, 5; Rikâk, 7; Eymân, 10, 27; Müslim, Fedâilü's-Sahâbe, 221, 222; vd.

8 Doç. Dr. Ebubekir Sifil Hoca'nın Şia kitapları hakkındaki

bazı tahlilleri için bkz. <https://www.youtube.com/watch?v=0p-7H0wA2a2s> ; <https://www.youtube.com/watch?v=26lgkd5nvSI>

9 Konu, siyasi yönden değil, mezhepler tarihi ve İslam itikadı bağlamında ele alınmaktadır.

10 Bkz. Pezdevi, Usulü'd-Dîn, s. 254. Bkz. Şehristânî, el-Milel ve'n-Nihal, I/140-155; Bağdâdî, el-Fark beyne'l-Fırak, s. 14, 15, 23, 326, 335.

11 Geniş bilgi için şu linkte yer alan makalemize bakabilirsiniz: <http://www.ahmetgelisgen.com/Makale-Detay.aspx?ID=334#2018083086>

12 Şerafettin Gölcük, Süleyman Toprak, Kelam, s. 37, 38, 44.

13 Ebû Mansur Muhammed el-Maturîdî, Kitâbü't-Tevhîd, (Tahkik: Bekir Topaloğlu, Muhammed Arûşî), Mektebetü'l-İrşâd, Beyrut, 2010, s. 457.

14 Bekir Topaloğlu, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XX-VIII/151; Şükrü Özen, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XXVIII/161; Yusuf Şevki Yavuz, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XXVIII/168.

15 Yusuf Şevki Yavuz, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XX-

VIII/165.

16 Şerafettin Gölcük-Süleyman Toprak, Kelam, s. 37.

17 Şükrü Özen, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XX-VIII/161.

18 Yusuf Şevki Yavuz, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XX-VIII/168.

19 Bekir Topaloğlu, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XX-VIII/151. Bk. XXVIII/162.

20 Bekir Topaloğlu, a.g.e, XX-VIII/156.

21 Şükrü Özen, a.g.e., XX-VIII/162. Bkz. XXVIII/168.

22 Yusuf Şevki Yavuz, "Maturidi", İSAM Ansiklopedisi, XX-VIII/168. (Kitabu't-Tevhid, s. 15; Tabsıra, I/131, 279, II/803-804; Beyâzızade Ahmed Efendi, s. 46, 47, 239'dan naklen).

23 Şükrü Özen, a.g.e., XX-VIII/159.

24 Şükrü Özen, a.g.e., XX-VIII/159, 160.

25 Bekir Topaloğlu, a.g.e., XX-VIII/156.

26 İmam Maturidi, Kitâbu't-Tevhid, s. 66.

27 İmam Maturidi, Kitâbu't-Tevhid, s. 70.

HASAN KUDUOĞLU

DEVLET-İ ALİYYE'NİN KIRK ÜÇÜNCÜ ŞEYHULİSLÂMÎ MINKÂRİZÂDE YAHYÂ EFENDİ

(Rahimehüllâh)

Vilâdet târihi: 1609 / 1018 - Vefât târihi: 1678 / 1088

Şeyhulislâmlık târihi: 9 Rebûlâhir 21 / 1073 Kasım 15 - 1662 Zilka'de 21 / 1084 Şubat 1674

Şeyhulislâmlık müddeti: 11 yıl, 3 ay - Şeyhulislâmlar arasındaki sırası: 43. Şeyhulislâm

Meşîhat makâmındaki sırası: 54 - Meşîhat dönemindeki pâdişah: **4. Mehmed**

- Târihçe-i Hayâtı -

Minkârîzâde âilesinin tanınmış ilk ferdi olan ve Mekke-i Mükerrreme kadısı iken vefât eden **Alanyalı Ömer Efendi**'nin oğludur.

- İlmî Hayâtı ve Vazîfeleri -

Babasının İbrâhim Paşa-yı Atîk Medresesi müderrisi olduğu sırada 1018'de (1609) doğdu. Önce **Aziz Mahmud Hüdâyî** (*Kuddise Sirruhû*) **Hazretleri**'nden Kur'ân-ı Kerîm tâlim etti, daha sonra **Kiçi Mehmed Efendi**, eniştesi **Velî Efendi** ve **Abdürrahim Efendi**'den ilim tahsil etti, **Şeyhulislâm Hocasâde Es'ad Efendi**'den mülâzım oldu.

40 akçeli medreseden mâzul iken Şevvâl 1046'da (Mart 1637) hâriç derecesiyle Kürkçübaşı, Şevvâl 1049'da (Şubat 1640) Emre Hoca, Zilka'de 1050'de

(Şubat 1641) Hadım Hasan Paşa, Rebûlevvel 1051'de (Hazîrân 1641) Şeyhulislâm Zekerîyyâ Efendi, Zilka'de 1053'te (Ocak 1644) Sahn-ı Semân, Safer 1054'te (Nîsan 1644) Pîrî Mehmed Paşa, Receb 1055'te (Eylül 1645) İstanbul Siyavuş Paşa Sultan (Fatma Sultan), Receb 1056'da (Ağustos 1646) Yavuz Sultan Selim ve Muharrem 1058'de (Şubat 1648) Süleymâniye medreselerine müderris oldu.

Ardından kadılığa geçti. 1059 Muharrem'inden (Ocak-Şubat 1649) îtibâren göreve başlamak üzere Mekke-i Mükerrreme kadılığına tâyin edildi. İki yıl süren bu vazîfesini tamamladıktan sonra Şâban 1062'de (Temmuz 1652) Kâhire kadılığına getirildi.

Ramazan 1063'teki (Ağustos 1653) mâzûliyeti yaklaşık iki buçuk yıl sürdü.

- Şeyhulislâmlığı Devrindeki Bâzı Hâdiseler -

On bir yıldan fazla süren şeyhulislâmlığı döneminde **4.Mehmed**'in takdirini kazandı ve çeşitli hediyelerine mazhar oldu.

Pâdişah zaman zaman kendisini dâvet ederek ilminden istifâde etti. 12 Muharrem 1080'de (12 Hazîrân 1669) **4.Mehmed** huzûrunda **Minkârîzâde**'ye ders takrir ettirmiş ve dinlemişti. Bunu daha sonra da çeşitli zamanlarda sürdürdü.

Bu durum, yaklaşık yüz yıl sonra **3.Mustafa** devrinde düzenli biçimde başlayan huzur derslerinin ilk misâli olarak kabûl edilir.

Görevi sırasında **4.Mehmed**'le birlikte çoğunlukla Edirne'de bulundu. **Sabatay Sevi**'nin pâdişâhın da gizlice tâkip ettiği sorgulamasını yapan heyette yer aldı (16 Rebûlevvel 1077 / 16 Eylül 1666).

Sabatay Sevi öldürüleceğinden korkarak Müslüman olmuş göründü ve **Mehmed** ismini aldı. Orada bulunan **Vânî Mehmed Efendi** "Adım gibi eminim ki bu adam Müslüman olmadı ama ne çâre ki dînimiz görünüşe îtibâr eder." demekten kendisini alamadı.

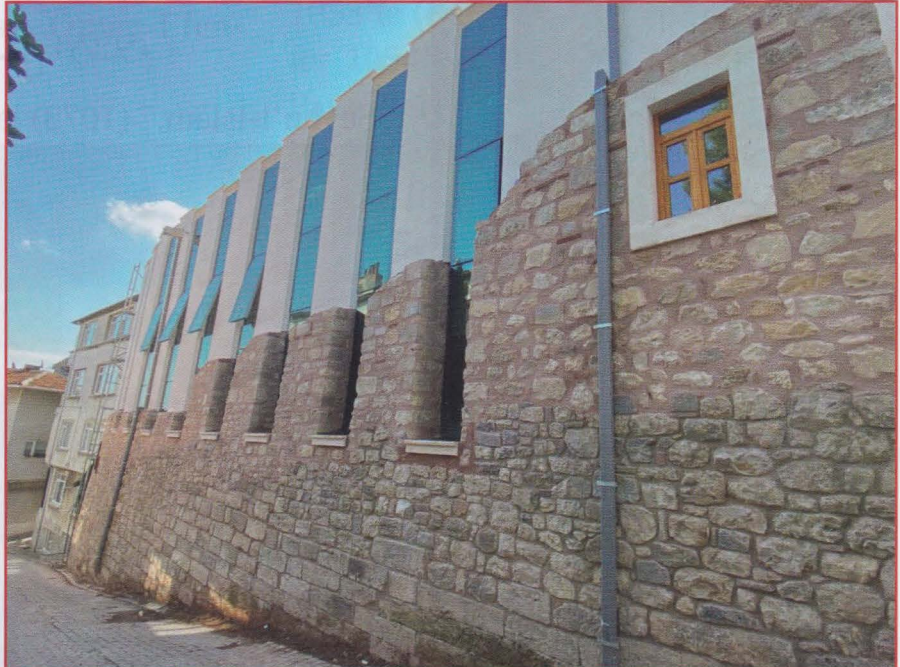
Müritleri de topluca Müslüman olduklarını ifşâ ettiler. İslâm dîni zâhire bakar. **Rasûlül-lâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sel-

lem) de münâfık olduğunu bildiği kimlere bile bu sebeple ilişmemiştir.

Yine mehdîlik dâvâsıyla hareket ettiği iddiâsı dolayısıyla yakalanıp Edirne'ye getirilen İmâdiyye ulemâsından **Seyyid Mehmed** ve babası **Seyyid Abdullâh**'ın sorgulanması işini, **Minkârîzâde, Vânî Efendi** ile birlikte üstlendi, yaptığı tahkikat sonucunda bunun iftirâ olduğunu tespit etti.

Şeyhulislâm Minkârîzâde Rumeli kadılıklarının gelir durumunu, derecelerindeki aksaklıkları dikkate alarak yeni bir düzenleme yapılmasını Rumeli Kazaskeri **Abdülkadir Sinânî Efendi**'ye bildirdi ve 1078'de (1667-68) bu düzenlemeyi yaptı.

Şeyhulislâmlığının son yıllarında hastalandı, bu sebeple çok defâ pâdişâhın seferlerinde ve av dolayısıyla gittiği yerlerde ona refâkat edemedi. Hastalığının ilerleyip sağ tarafının felç olması

3- Azîz Mahmud Hüdâyî Hazretleri'nin türbesinin üst tarafındaki Minkârîzâde Yahyâ Efendi Medresesi'nin Hüdâyî Vakfı tarafından yürütülen yenileme çalışması

sebebiyle üç ay kadar fetvâ veremeyince **Ankaravî Mehmed Emin Efendi**'ye nâib olarak fetvâ hazırlama görevi verildi.

Bir yıl sonra da hastalığının artması ve **4.Mehmed**'in ikinci Lehistan seferine katılmayacak duruma gelmesi üzerine 15 Zilka'de 1084'te (21 Şubat 1674) azledildi.

Yerine en değerli talebelerinden **Çatalcalı Ali Efendi** getirildi.

Azledilmesinin ardından kendisine 500'ü evkaf, 500'ü cizye gelirlerinden olmak üzere yevmî 1000 akçelik tekâüd (emeklilik) maaşı bağlandı ve İstanbul'da Beşiktaş'taki yalısında oturmasına izin verildi.

- Vefâtı -

Zilka'de 1088'de (Ocak 1678) vefât etti ve Üsküdar'da inşâ ettirdiği medresenin bahçesindeki türbesine defnedildi. **2.Abdülhamid Han** devrindeki vezirlerden olup **Yahyâ Efendi**'nin torunlarından olan **Surûrî Paşa** tarafından 1885 târihinde **Yahyâ Efendi** ve âilesinin kabirleri **Azîz Mahmud Hüdâyî Hazretleri**'nin türbesinin etrâfındaki hazîreye defnedilmiştir. (Bkz: Resim-2 ve 3)

Vefâtına **Rüşdü Ahmet Efendi** şöyle târih düşürmüşlerdir:

مَسْنَدِ عَدْنِي إِيدَهٗ مِثْقَارِي زَادَهٗ أَشْيَانْ

“Mesned-i Adn'i ide **Minkârîzâde** âşiyân.”
(1088)

“Adn (Cenneti) makamı **Minkârîzâde**'nin yurdu olsun.”

Vefâtına düşürülen başka bir târih de şöyledir:

مَنْزِلِ مِثْقَارِي زَادَهٗ جَنَّتِ مَأْوَا أَوْلَاهُ

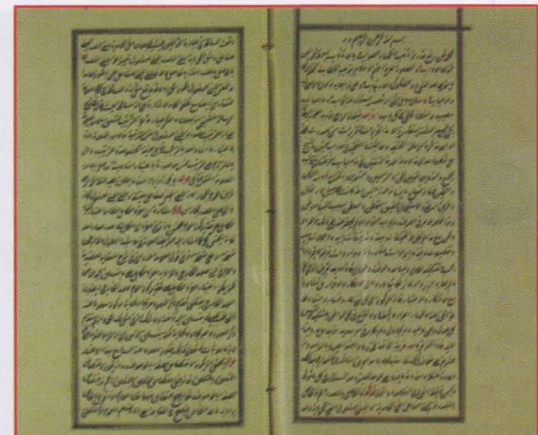
“Menzil-i **Minkârîzâde** Cennet-i Me'vâ ola.”
(1088)

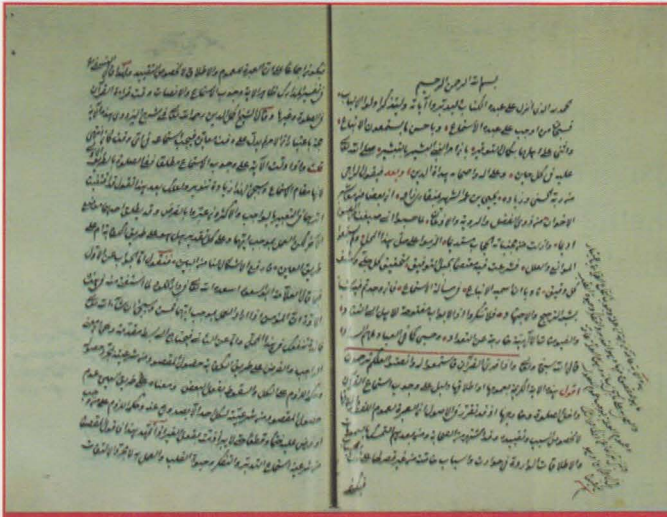
4- **Minkârîzâde**'nin “**Fetâvâ-yı Minkârîzâde**” adlı eseri (Süleymâniye Ktp, Hekimoğlu, rakam:421)

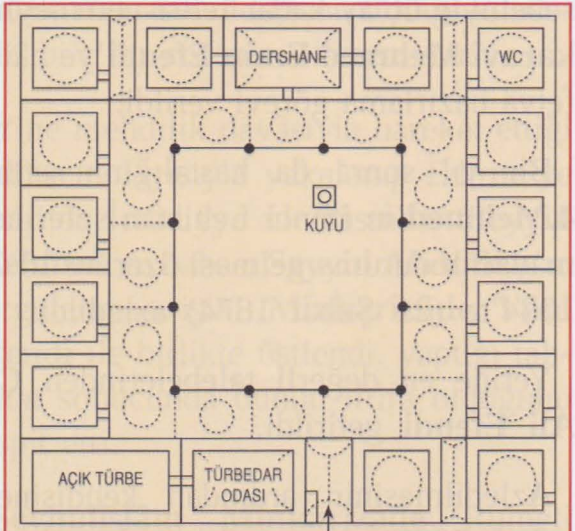
5- **Minkârîzâde**'nin “**Risâle fi kavlihî te'âlâ 'Millele ebîküm İbrâhîm**” adlı risâlesi (Süleymâniye Ktp, Fâtih, rakam:5435)

6- **Minkârîzâde**'nin “**Hâşiye 'ale'l-Âdâbi'l-'Adudiyye**” isimli hâşiyesi (Süleymâniye Ktp, Nâfiz Paşa, rakam:1351)

7- Minkârîzâde'nin *"el-İttibâ' fî mes'eleli'l-istimâ"* isimli risâlesi (Süleymaniye Ktp, Şehid Ali Paşa, rakam:2834)

8- Yıkılan Minkârîzâde Yahyâ Efendi Medresesi'nin plan şeması

“Minkârîzâde'nin varacağı yer Me'vâ Cenneti olsun.”

Vefâtına düşürülen diğer bir târih de şudur:

لَا يَقِ فِرْدَوْسَ أَوْلَىٰ مِثْقَالِ زَادَةَ مَنْزِلِي

“Lâyık-ı Firdevs ola Minkârîzâde menzili.” (1088)

“Minkârîzâde'nin mekânı Firdevs Cenneti'ne lââyık olsun.”

Vefâtına düşürülen bir başka târih de şudur:

جَانِ مِثْقَالِي زَادَةَ رَاحَتِ بَادٍ

“Minkârîzâde'nin rûhu rahat olsun.” (1088)

Vefâtına düşürülen bir başka târih de şudur:

وَحِيدَ عَصْرٍ أَوْلَانَ يَحْيَىٰ أَفَنْدِي كُوجِدِي دُنْيَادَنْ

“Vahîd-i asr olan Yahyâ Efendi göçtü dünyâdan.” (1088)

“Asrının (vaktinin) yegânesi olan Yahyâ Efendi dünyâdan gitti.”

- İlmî Eserleri -

Kaynaklarda dürüst, faziletli bir âlim olarak tanıtılan Minkârîzâde'nin bâzı eserleri vardır.

1) İstanbul kütüphanelerinde birçok yazma nüshası bulunan hacimli *“Fetâvâ-yı Minkârîzâde”* adlı eseri. (Bkz: Resim-4)

(Beyazıt Devlet, rakam:2765; Süleymâniye Ktp, Hekimoğlu, rakam:421)

2) *“Risâle fî kavlihî te'âlâ 'Millele ebiküm İbrâhîm'.”* (Bkz: Resim-5)

(Süleymâniye Ktp, Fâtiş, rakam:5435, vr:-118b-123a)

3) *“Hâşiye 'ale'l-Âdâbi'l-'Adudiyye.”* (Bkz: Resim-6)

(Süleymâniye Ktp, Denizli, rakam:267, vr:257-289; Nâfiz Paşa, rakam:1351)

4) *“el-İttibâ' fî mes'eleli'l-istimâ.”* (Bkz: Resim-7)

(Süleymaniye Ktp, Şehid Ali Paşa, rakam:2834, vr:119-134; Esad Efendi, rakam:3645, vr:20-44)

Fetvâları ve diğer yazılarındaki “Yah-

yâ el-fakîr ufiye anh” şeklindeki imzâ-sı **Şeyhulislâm Zekeriyâyâde Yahyâ Efendi**’nin (ö. 1053/1644) imzâsı ile aynı olduğundan bâzı eserlerde birbirine karıştırılmıştır.

- Hayır Eseri -

Minkârîzâde Üsküdar’da kendi adıyla anılan, ancak bugün mevcut olmayan bir medrese inşâ ettirmiştir. (Bkz: Resim-8)

Kare plan üzerine bir avlu etrâfında on üç oda ve bir dershânedan meydana geldiği temel hafriyatından anlaşılmaktadır. Medrese muhtemelen 1855 depreminde yıkılmıştır.

Medrese **Azîz Mahmud Hüdâyî Hazretleri**’nin türbesini üst tarafındaki Ahmet Çelebi Câmîi’nin karşısında yer almaktaydı ki yakın zamâna kadar sâdece bâzı duvarları kalmıştı. Bugünlerde ise (Ekim 2021) Hüdâyî Vakfı tarafından yenileme çalışmaları yapılmaktadır.

Medrese girişinin sol köşesinde **Yahyâ Efendi**’nin türbesi ve yanında türbedar odası bulunmaktaydı.

Oğlu **Müftüzâde Abdullâh Efendi** medresenin bir odasını kütüphâne hâline getirip buraya 425 adet kitap bağışlamış ve 1099 (1688) târihinde bir vakfiye düzenlemiştir.

- Âilesi -

Minkârîzâde âilesi bugüne kadar devâm etmiştir. Oğlu **Abdullâh Efendi** ve dâmâdı **Çankırlı Mustafa Râsih Efendi** kazaskerliğe kadar yükselmiş, bunun oğlu **Dâmâdzâde Ahmed Efendi** şeyhulislâmlığa getirilmiş, böylece **Minkârîzâde**’nin kızı ve dâmâdından gelen soyu **Dâmâdzâdeler** adıyla sürmüştür.

2.Abdülhamid dönemindeki vezirlerden **Surûrî Paşa, Yahyâ Efendi**’nin ahfâdın (torunların)dandır.

Şeyhulislâm İmâm-ı Sultânî Mehmed Efendi, Şeyhulislâm Menteşâde Abdürrahim Efendi, Şeyhulislâm Mirza Mustafa Efendi, Şeyhulislâm Atâullâh Mehmed Efendi; Minkârîzâde’nin talebeleridir.

Rûhu için el-Fâtîha.

Kaynaklar:

(**Mehmet İpşirli**, *Tdv İslâm Ansiklopedisi*, 30/114-115; **Müstakimzâde Süleymân Sa‘düddîn**, *Devhatü’l-meşâyih*, sh:70-71; **Aynı mlf.**, *Devhatü’l-meşâyih (me‘a-zevl)*, Süleymâniye Ktp, Yazma Bağışlar, rakam:5497, verak:31a-31b; **Şeyhî**, *Vekâyi‘u’l-fuzalâ*, 1/439-441; **İlmiyye Salnâmesi** (haz. Seyid Ali Kahraman, Ahmed Nezih Galitekin, Cevdet Dadaş), sh:392-393, 765; **M.Orhan Bayrek**, *İstanbul’da Gömülü Meşhur Adamlar*, sh:69; **Ahmed Sıdkî**, *Mu‘cemü şüyûhi’l-İslâm fi’l-‘ahdi’l-‘Osmanî*, 1/514-519; **Abdülkadir Altunsu**, *Osmanlı Şeyhulislâmları*, sh:93; **Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü**, *Osmanlı Arşivi’nde Şeyhülislam Fetvaları*, sh:14; **Serhat Başar**, *Osmanlı Şeyhulislâmları*, sh:98-99; **İsmail Hami Danişmend**, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, 5/129; **Uzunçarşılı**, *Osmanlı Târîhi*, 4/478-479; **Ayvansarâyî**, *Hadîkatü’l-cevâmi‘*, 2/214-215; **Mehmet Nermi Haskan**, *Yüzyıllar Boyunca Üsküdar*, 1/44, 68, 2/644-645, 894, 3/1244-1245, 1335; **Silâhdar**, *Târîh*, 1/229, 431-432, 434-435, 633; **Râşid**, *Târîh*, 1/25, 95-96, 133, 136-137, 151-153, 161-162, 304)

İletişim adresi: hasan.kudu@hotmail.com

ÖMER FARUK KORKMAZ

TÂRİHSELÇİLİK TEZİ VE HARAM AYLAR MESELESİ

(Mustafa Öztürk'ün Konu Hakkındaki
Bâtıl Görüşlerinin Tenkîdi - 11)

Öztürk, Kur'an'dan birtakım âyetleri misal getirerek târihselcilik tezini kendince desteklemeye çalışmaktadır. Bunu yaparken de kimi zaman hükümlerin illetler üzerine mebni olması meselesini târihselciliğe yamamaya çalışırken kimi zaman da mensuh âyetleri târihselcilik tiziyle ilişkilendirmeye çalışmaktadır.

Birincisine misal olarak önceki yazımızda âyet-i celile üzerinden ortaya attığı şüpheleri zikrettik. Mensuh âyetlerle ilgili olan konuya da haram aylardan bahseden âyetle ilgili söylediklerini zikre delim.

Şöyle diyor Öztürk: “Aynı şekilde haram aylarla ilgili soruya verilen cevabın, soruyu soranların niyetlerini göz önünde bulunduran siyasi ve dolayısıyla konjonktürel bir cevap olduğu açıktır. O halde bir konunun Kur'an'da geçmesinden çok, o konuya ne amaçla yer verildiği önem arz et-

mektedir. Daha da önemlisi, vahiy sürerken haram aylarda savaşılması bir sorun olmasaydı, acaba bugün Kur'an metninde ilgili pasajlar yer alacak mıydı?”¹

Öztürk internette yer alan bir videosunda da bu konudan bahsetmekte ve haram aylarda savaşmama emrinin tarihsel olduğuna delil olarak Allah Resulü ﷺ'nün vefatından sonra ne sahabenin ne de tabiûn neslinin ve ne de sonraki asırlarda yaşamış insanların bu emre imtisal etmediklerini göstermektedir.

Öztürk'e göre bu durum haram aylarda savaşma yasağının tamamen târihsel bir emir olmasından kaynaklanmaktadır. Yani gerek sahabe ve gerekse de sonraki nesiller kendileri bizatihi tasrih etmeseler de târihselciliği tatbikleriyle ortaya koymuşlardır. Ve Öztürk de bugünkü târihsellik şüpheleriyle onlardan farklı bir şeyi savunmamaktadır.

Oysa her iddiasında olduğu gibi Öztürk bu iddiasında da insanları laf cambazlıklarıyla bâtila sevk etmektedir. Zira haram aylarla ilgili böylesi sözler etmeden önce, en azından sıkça referans verdiği Taberî'nin Tefsir'inde Bakara Sûresi'nin 217. âyeti ile ilgili söylediklerine bir bakıverseydi bunları söylemesine imkan var mıydı?!

İmam et-Taberî ilgili mahalde özetle şunları söylemektedir:

1. Bu hususta doğru olan görüş Ata b. Meysere'nin dediği gibi haram aylarda müşriklerle savaşma yasağının “Gökleri ve yeri yarattığı günde Allah'ın yazısına göre Allah katında ayların sayısı on iki olup, bunlardan dördü haram aylardır. İşte bu doğru hesaptır. O aylar içinde (Allah'ın koyduğu yasağı çiğneyerek) kendinize zulmetmeyin ve müşrikler nasıl sizinle topyekün savaşıyorlarsa siz de onlara karşı topyekün savaşın ve bilin ki Allah (kötülükten) sakınanlarla beraberdir.” şeklindeki Tevbe Sûresi'nin 36. âyet-i kerimesi ile neshedilmiş olduğudur.

2. Bunun delili Resulullah ﷺ'in Haram aylarda, Huneyn'de Hevâzin kabilesiyle, Taif'te Sakif ile savaşmış olması ve orada bulunan müşriklerle harbetmesi için Ebû Amr'ı Evtâs'a gönderdiğine dair çokça gelen haberlerdir. Şayet haram aylarda savaşmak yasak olsaydı insanlar içerisinde bu yasaktan en uzak duranı Resulullah ﷺ olurdu.

3. Haram aylarda savaşma yasağının mensuh olduğunun bir başka delili de Resulullah ﷺ'in, Hazreti Osman (radiyallahu anh)ın şehit edildiği haberi geldiğinde Kureyş ile savaşmak üzere haram ay olan Zi'l-ka'de'de ashabından biat almış olmasıdır.

4. Bazıları çıkıp yukarıda verdiğimiz misallerin Haram aylarda savaşmanın yasak olmasından önce olduğunu son hükmün haramlık olduğunu savunmaya kalkarlarsa bu cahillik olur. Nitekim haram aylarda savaşmanın büyük bir günah olduğunu beyan eden Bakara Sûresi'nin 217. âyet-i kerîmesi Abdullah b. Caş ve ashabının bu aylarda bir adamı öldürmeleri üzerine nazil olmuştur ki âyetin inişi hicretin ikinci senesinin Cemâziyelâhir ayının sonlarına denk gelmektedir. Yukarıda bahsini yaptığımız Taif ve Huneyn savaşları ise hicretin sekizinci yılında olmuştur. Her iki hâdiselerin arasındaki zaman farkı barizdir.²

Görüldüğü gibi haram aylarda savaşılmasının yasak olması bu yasağı koyan Cenab-ı Hak tarafından daha sonra kaldırılmıştır. Buna kim itiraz edebilir?! Ve bu hâdisenin târihsellik ne ilgisi vardır?!

Öztürk ise olayı, sanki sahabe ve sonraki nesiller bu yasakla ilgili âyetleri târihsel telakki ettikleri için amel etmeyi terk ettiler şeklinde bir tablo çizmektedir. Ve belki de bile bile Resulullah ﷺ'in neshedildiği için bu âyetle ameli sonradan terk ettiği gerçeğini gizlemektedir. Zira hadiseyi böyle anlatacak olsa Resulullah ﷺ'tan sonraki nesillerin bu âyetle ameli neden terk ettikleri bâriz şekilde anlaşılacak ve verdiği misalden târihselcilik tezine eklemek çıkmayacaktır.

Mustafa Öztürk

Öyleyse soralım: “Sahabe ve sonraki asırlarda yaşayan hulefâ hangi mensuh âyetle amel ettiler ki haram aylarda savaşmanın yasak olduğuyla ilgili ayetle amel etsinler?!”

Konu buraya gelmişken Öztürk’ün târihsellik misalendirmelerindeki meşhur manipülasyonlarından birini daha müşahede etmiş oluyoruz. Zira Öztürk târihselcilik düşüncesiyle âyetlerin mensuh olmasını bu konudan başka verdiği misallendirmelerde de eşit tutmaktadır.

Oysa âyetlerin neshedilmesiyle, târihsel sayılmasını eşit tutmak insanı ilahlık makamına oturtarak dilediği âyeti hükümsüz kılma yetkisiyle donatmak demektir. Böyle bir densizlik olabilir mi?! Müminler, Kur’ân’ında sarih ifadesiyle Şâri’in vahiyle vaz ettiği bir hükmü yine Şâri’in bir başka vahiyle hükümsüz kılabileceğine iman ederler.

Görünen o ki Öztürk gibi târihselciler, Allah ’ın bir hükmü işlevsiz kılmasından cüret alarak kendilerinin de yerel ve târihsel gördükleri âyetler ve hükümler bunu tatbik edebileceklerini düşünmektedirler. Oysa bu nasıl bir haddini bilmemezlik ve cahilliktir.

Makalemizin haddinden fazla uzamasından endişe duymamız söz konusu olmasaydı Öztürk’ün Kur’ân’daki ahkâm âyetlerinin târihsel oluşuna misal olarak zikrettiği başka âyetler üzerinde de durmak isterdik. Fakat ne yazık ki bu makalenin ebatı daha çok misal zikretmeye pek elverişli gözükmemektedir.

Esasen Öztürk’ün bu nokta sadedinde getirdiği başka misalleri zikretmeye de hâcet yoktur. Zira onun ahkâm âyetlerinin târihselliği bağlamında zikrettiği misallerdeki genel yanlışlıklar şu iki sınıfta inhisar etmektedir:

1. Öztürk târihsel olduklarını iddia ettiği bazı ahkâm âyetlerindeki hükmün bir illet üzerine mebni olduğunu ve o illetin zevali sebebiyle hükmün de uygulamadan kalkmasını târihselcilikle karıştırmaktadır. Zira âyetin târihsel olduğunu söylemek -istilahi anlamı itibarıyla-³ onun bir zamana ait olduğunu ve yaşadığımız çağ açısından bir geçerliliğinin olmadığını iddia etmek demektir. Oysa illetin yok olmasıyla ayetin uygulanmaması ise arızidir. Yani illetin geri dönmesi durumunda ayet direkt uygulamaya konacaktır.

2. Öztürk, diğer bazı ahkâm âyetlerinin târihsel olduğuna mensuh âyetleri örnek vererek istidlal etmektedir. Bu ise birincisinden çok daha vahim bir hatadır. Zira -geride de ifade ettiğimiz gibi- bu iddiada zımnen -belki sarahaten- beşerin tıpkı Allah gibi dilediği ayetleri neshedebileceği iddiası vardır.

Ez cümle, Öztürk’ün ahkâm âyetlerinin târihselliği sadedinde delil olarak ortaya koyabildiği hiçbir şeyin olmadığı sonucu ortaya çıkmış olmaktadır. Tamamen yanlış anlama ve kamuoyunu aldatma üzerine mebni bir anlayışla Kur’an gibi zamanlar üstü bir kitabın târihsel olduğunu iddia etmek dünyada bir bela ve ahirette de bir vebal olarak Öztürk gibilerine yeter ve artar.

Dipnotlar:

[1] Öztürk, *Kur’an ve Tefsir Kültürümüz*, s, 29

[2] İbn Cerir et-Taberî, *Câmi‘u’l-Beyân*, 4/314

[3] Bu kaydı koymamızın sebebi, Öztürk’ün işin içinden çıkamadığı yerlerde açıklarını kapatmak için kendince kavramlara manalar yükleme çabasının önünü kesmektir.

İlm-i Hâl

İSMAİLAĞA FIKİH KURULU - AHMED POLAT

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ŞEHİDİN İSLÂM FIKHINDAKİ AHKÂMI

Hamd âlemlerin Rabbi olan, biz kullarına şehitlik makamını bahşeden Allah Teâlâ'ya, salat ve selam ise cennette, şehitlerin en güzel komşusu olan Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem)e ve şehitlerin ilklerini ve efendilerini içerisinde bulunduran âl ve ashâb üzerine olsun.

Rabbimiz (celle celâlihü) Kur'ân-ı Azîmüşşân'ında şehitler hakkında çok önemli medh-ü senalarda bulunmuş, onların kendi yolunda öldürüldükleri hususunda da açıkça şahitlik etmiştir. Şehitler hakkında ölü denilmemesini, bilakis onların diri olduklarını ve bunu bizim anlayamayacağımızı açıkça ifade etmiştir.¹

Hatta şehitlerin Rableri katında rızıklandıklarını belirtip,² onları Peygamberlere komşu olarak nitelendirmiştir. Kur'ân-ı Kerîm'e baktığımızda farklı sûrelerde bulunan toplam on dört âyet-i celîle³

direkt olarak şehidin üstünlüğü ve ind-i ilâhîdeki makamlarını bize anlatmaktadır.

İşte, şehitliğin uhrevî manada birçok ayrıcalığı olduğu gibi dünyevî ahkâm hususunda da genelinden farklı olduğu birtakım ayrıcalıkları söz konusudur.

İSLÂM FIKHINDA ŞEHİT KİME DENİR?

Şehidin mâhiyeti açısından mezhep imamları arasında farklı görüşler mevcuttur. Çünkü şehidin kim olduğu Uhud şehitlerine benzerliğiyle değerlendirilmektedir. Yani "Bir kişi şehittir" denildiğinde onun Uhud şehitleriyle aynı manada olduğu vurgulanmak istenmektedir.⁴

Buna göre Hanefî mezhebinde en kapsayıcı tarifi **İmâm Haskafi**'nin olması nedeniyle burada onu zikretmeyi daha münasip buluyorum.

Şehid; Müslüman, âkil, bâliğ olup cünüplük ve hayız gibi büyük abdestsizlik içerisinde olmayan, zulmen öldürülen ve yaralanmasının akabinde dünyevi bir istifade içerisinde olmayan, aynı şekilde düşman, yol kesiciler ve terör grupları gibi devlete karşı gelenler tarafından öldürülen kişiye denir.⁵

Tabi bu izah, kişinin dünyevî manada şehitlik muamelesi görmesi için yapılan bir tariftir. Zira İslam'da şehitlik üç kısımda tahlil edilmektedir.

► Kâmil şehitlik; bu hem uhrevî hem de dünyevî şehit olarak da adlandırılmaktadır. Yani böyle bir kişi âhirette Uhud şehitleri gibi kabul edilirken dünyada da şehide hâs olan yıkanmama, elbisesiyle kefenlenme gibi hükümlere mazhar olan kişidir.

► Âhret şehidi; bu ise dünyevî hükümlerde diğer ölümler gibi muamele olunurken uhrevî boyutta Uhud şehitleri gibi ecre ve sevaba nail olanlardır. Zulmen öldürülen, tüm hayatını i'lâ-i Kelimâtullah davası üzerine bina eden kişiler bu kısımdandır.

► Dünyevî şehit; dünyevî bir amaç uğruna mücadele eden kişidir. Biz onu dünyada şehit sanarak öyle muamele eder, yıkamaz ve kefenlemeyiz. Ancak bu kişi Allâh Teâlâ katında şehit olarak kabul edilmemektedir. Biz bâtınî durumunu bilemeyeceğimiz için ona şehit muamelesi yaparız.⁶

Şehitliğin kısımları ile alakalı deliller hadis kitaplarımızda mevcut olup konumuz dâhilinde olmadığı için biz o kısımlara girmeyeceğiz. Bizim istişhad alanımız ise şehit için söz konusu olan fikhî durumlardır.

Hanefî mezhebi açısından şehidin dünyevî olarak farklı olduğu iki nokta vardır. Bunlardan birincisi şehidin yıkanmaması, diğeri ise kefen yerine elbiseleri ile defnedilmesidir. Diğer mezheplerde namaz kılınmaması da zikredilse de Hanefî mezhebi açısından

kabul edilen; namaz konusunda diğer ölümler gibi namazının kılınmasıdır.

Burada temas edilmesi gereken diğer bir konu da, yıkanmama ve kefenlenmeme sadece harpte ölen bir şehide hâs olan bir durum olmadığıdır. Yani kişi malını ve canını savunurken ölecek olursa, o da aynı şehit muamelesine tabi olacaktır.⁷

Bu husustaki bazı deliller şunlardır:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: «أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِقَتْلِ أَحَدٍ أَنْ يُنَزَعَ عَنْهُمْ الْحَدِيدُ وَالْجُلُودُ، وَأَنْ يُدْفَنُوا بِدِمَائِهِمْ وَثِيَابِهِمْ»

“İbn Abbas (radiyallahu anh)dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Uhud şehitleri hakkında, üzerlerinde bulunan kılıç, zırh ve deri gibi şeylerin çıkarılmasını ve onların kanlı elbiseleri ile defnedilmesini emretti.”⁸

Bu hadis-i şerif Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)in Uhud şehitleri hakkında yıkanmaması ve öylece kanlı elbiseleri ile gömülmesini içeren emrini açıkça göstermiştir.

عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: اذْفِنُوهُمْ فِي دِمَائِهِمْ - يَغْنِي يَوْمَ أَحَدٍ - وَلَمْ يُغَسِّلَهُمْ

“Cabir (radiyallahu anh)dan rivayet edildiğine göre Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Uhud gününde şöyle buyurdu; ‘Şehitleri kanları ile beraber gömün, onları yıkamayın.’”⁹

Bu ve benzeri nakiller şehitlerin yıkanmayacağını ve öylece gömüleceğini bize açık bir şekilde göstermiştir. Bu iki ayrıcalıktan faydalanmak için, şehid-i kâmil olmak gerekir.

Bununla beraber şehidin üzerinde kefen olmaya elverişli olmayan bir şey bırakılmamalı. Yani silahı ve zırhı gibi şeyler çıkarılarak sadece kanlı elbisesi ile bırakılmalıdır.¹⁰

Şehid-i kâmil olmanın şartları da şu şekildedir:

- Bir kimsenin şehit sayılabilmesi için maktul olması gerekmektedir. Yani kolu kopsa, burnu kesilse ya da boğularak veya duvar altında kalarak ölecek olsa şehid-i kâmil sayılmayacaktır. Çünkü Uhud şehitleri savaş halinde, kendilerini müdâfaa durumunda öldürüldüler. Bunlar bu manada olmadıkları için şehid-i kâmil sayılmazlar.
- Mazlum olmalıdır. Yani öldürülmesi hak olan bir kişi olmamalıdır. Kısas gibi bir ceza neticesinde öldürülen kişi şehit değildir. Burada tarafların birinin kâfir olması illa da şart değildir. Bir taraf haksız diğer taraf doğru olanı savunsa, doğruluk üzere olanlar şehit olarak kabul edilir, yıkanmaz ve kefenlenmezler.¹¹
- Öldürülmesi neticesinde kısas uygulanma şartlarını barındırması gerekir. Yani kefarete ve diyeti gerektiren hataen öldürme gibi durumlarda ölen kişi şehit olarak kabul edilmeyecektir. Mesela trafik kazasında ölen kişi hataen öldürüldüğü ve ceza olarak kısas değil diyet gerektiği için şehid-i kâmil hükmünde değildir. Ancak evine hırsız giren bir kişi hırsızlar tarafından öldürülecek olursa şehit olarak kabul edilecektir.
- Yaralandıktan sonra ölene kadar dünyalık bir istifadesi olmayacak. Yani o yaralanmasının akabinde şehadete kavuşacak. Bu durum Ebu Yusuf'a göre, bir kâmil namaz vaktini aklı başında olarak geçirmektir. İmam Muhammed'e göre ise, bir gün geçmesi demektir.¹² Örneğin, harp meydanında yaralanan bir kişi hastaneye getirilip orada ölecek olsa şehid-i kâmil sayılmaz. Yani hem yıkanması hem de kefenlenmesi gerekir. Ama uhrevi mana da tabi ki de şehittir.
- Öldürülen kişi Müslüman olacak.
- Ebu Hanife (*rahmetullahi aleyh*)e göre öldürülen kişi mükellef sayılmalıdır. Yani âkil

ve bâliğ olmalıdır. Deli ve çocuk şehid-i kâmil kabul edilmezler. Ama İmameyn (*rahmetullahi aleyhima*)ya göre ise bunlar şehit hükümündedirler.¹³

- Ebu Hanife (*rahmetullahi aleyh*)e göre, cünüplük ve hayız, nifas gibi büyük abdestsizliklerden temiz olmalıdır. Yani cünüp olan bir kişi şehit olacak olursa yıkanması gerekecektir. Çünkü Hanzala (*radiyallahu anh*) hakkında gelen hadisler cünüp olarak şehit olduğu için melekler tarafından yıkandığını bize göstermektedir.¹⁴

Bu şartları kendisinde barındıran bir şehid-i kâmil, kâfirlerle, teröristlerle, zalimlerle harpte ölecek olsa ya da canını, malını veya başka birisinin hayatını kurtarıırken ölecek olsa şehit olarak kabul edilecektir.¹⁵ Ancak harp esnasında ölü olarak bulunan bir kimse eğer üzerinde harp eseri yoksa yani yaralanma gibi ölümüne neden olacak bir durumu bulunmuyorsa şehid-i kâmil olarak kabul edilmeyip yıkanması gerekecektir.¹⁶

Peki, Hazreti Ali ve Hazreti Ömer şehit edildikleri halde neden yıkandıkları merak edilecek olursa, Hazreti Ömer ve Hazreti Ali yaralandıktan sonra evlerine götürüldüler ve bir süre sonra şehit oldular.

Onlar Allah Teâlâ katında şehit oldukları halde, şehid-i kâmil olmadıkları için dünyevi olarak şehit muamelesine tabi olmadılar. Çünkü şehid-i kâmilin şartlarından geride zikrettiğimiz dördüncü şart burada söz konusu olmamıştır. Ama Hazreti Osman (*radiyallahu anh*) ise yıkanmadan ve kefenlenmeden gömülmüştür. Zira o yaralandığı yerde dünyalık bir istifade vakti kalmadan, ruhunu Rabbine teslim etmiş ve şehid-i kâmil kabul edilmiştir.¹⁷

Şehit için namaz kılınma meselesinde ise, diğer mezhepler kılınmayacağını ifade ederken Hanefiler kılınması gerektiğini tercih etmişlerdir.¹⁸

Bu noktada delil olarak da, Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem)in Uhud savaşı sonrasında Hazreti Hamza ve bazı sahabeler (radiyallahu anhüm) üzerine cenaze namazı kıldığını zikretmişlerdir.

İmâm Tahâvî ise Uhud'da herkes için kılınmamasını birtakım gerekçelerle açıklamış ve bu bağlamda farklı rivayetler de getirmiştir. Uhud'da Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)in herkesin cenaze namazını kılınmamasını, belki de orada olan yoğun bir harp durumu olduğunu söylemiş bunu ise diğer nakillerce de tasdiklendiğini işaret etmiştir.¹⁹

İmâm Tahâvî (rahmetullahi aleyh) Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)den Uhud şehitlerinin dışında başka şühedaya namaz kıldığını açıklamış ve şu rivayeti yapmıştır:

“Bedevilerden birisi bir savaş sonrası ganimeti kendisine teslim edilince ‘Bu da ne?’ diye sordu. Ashâb da: “Bu Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)in sana ayırdığı ganimettir’ diye cevap verince o Arabî, Efendimizin yanına gelip: ‘Yâ Muhammed! Bu ne?’ deyince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de: ‘Bu senin için ayırdığım hakkın’ buyurunca Arabî: ‘Ben bunun için sana inanmadım. Ben -boğazını işaret ederek- cihatta şuraya ok isabet etsin öleyim de cenete gireyim diye sana tâbi oldum’ deyince Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem): ‘Eğer dediğinde samimiysen Allah Teâlâ seni umduğuna kavuştursun’ dedi.

Daha sonra bu kişi tam dediği yerden ok isabet etmesi sonucu şehit olunca durumu Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)e bildirildi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de ona kefen olarak cübbesini giydirip cenaze namazını kıldırdı.²⁰

İşte bu rivayet dahi meselemizi açıkça ifade etmekte sanırım yeterli olacaktır.

BİR KİMSE ŞEHİT OLMAYI İSTEYEBİLİR Mİ YA DA İSTEMELİ Mİ?

Tabi ki de istemelidir. Sonuçta şehit olmayı arzu etmek mücerred ölmeyi değil i'lâ-i Kelimetullah uğrunda can vermeyi talep etmek demektir.

Rabbimiz Âl-i İmran Sûresi'nde Bedir gazvesine gidemeyenlerin yana yakıla üzülüklerini şöyle açıklıyor;

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِن قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ
فَقَدْ رَأَيْتُمْوَهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

“**Andolsun ki siz,** (Bedir'de kaçırmış olduğunuz şehitlik mertebesine ulaşmak için, Uhud savaşına çıkıp şehit olmayı) **daha onun zorluğuna kavuşmadan önce arzulamıştınız. Şimdi ise hâl-i hazırda onu gördünüz ve** (kardeşlerinizin şehit edilmesine) **bakmaktasınız.** (peki, bu durumda niye geri döndünüz, şehitlik isteğinizde sadıksanız, Peygamberinizle birlikte niye sebat etmediniz.)²¹

Ayrıca efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) de şöyle buyurmaktadır;

مَنْ طَلَبَ الشَّهَادَةَ صَادِقًا، أُعْطِيَهَا، وَلَوْ لَمْ
تُصِبْهُ

“**Her kim şehitliği samimi olarak isterse, şehit olmasa da Allah Teâlâ (celle celâlihü) ona şehadet makamını verir.**”²²

Ayrıca Hazreti Ömer (radiyallahu anh) şöyle dua etmiştir;

اللهم ارزقني شهادة في سبيلك، و اجعل موتي في بلد رسولك.

“**Allahım bana şahadeti ikram et ve bana Rasülünün (sallallahu aleyhi ve sellem) şehrinde ölmeyi nasip et.**”²³

Tüm bu nakiller şehadete ulaşmanın doğ-ru ve tavsiye edilebilecek bir şey olduğunu açıkça göstermektedir.

Günümüzde sıkça sorulan sorulardan biri- si de “Bir kişi haram bir hal üzereyken öle-cek olursa yine şehit olarak kabul edilecek mi?” suâlidir.

İbn Âbidin (rahmetullahi aleyh) bu konuda müstakil bir matlab açmış ve bu meseleyi tahlil etmiştir. Şöyle ki; kişinin günahkâr olması belki de o günahın içerisinde olması şehadetine engel teşkil etmeyecektir. Bu- rada önemli olan kişinin günah sebebiyle ölmemiş olmasıdır. Örnek olarak verecek olursak, bir kişi bir at çalsa ve o atla sava-

şa gidip orada ölecek olursa bu kişi şehittir. Çünkü ölümü günah aracılığıyla olmamıştır. Ama şahıs hırsızlık yaparken düşüp boğul- sa bu şehit sayılmaz. Çünkü ölümü günah sebebiyle olmuştur.²⁴ Bu kişiye de şehid-i âsi denir. Aynı şekilde üzerinde kul hakkı bulunan bir kişi de şehit olabilir. Ama kul hakları affedilmez. Onların muhasebesi söz konusu olacaktır.²⁵

Allah Teâlâ bizlere şehadet makamını ih- san eylesin. Üzerlerimizde hiçbir hak ve hukuk olmadan huzuruna alıp, cenneti ve cemâli ile müşerref eylesin. Âmîn!

AHMED POLAT

Dipnotlar:

- 1 **Bakara Suresi**, 154
- 2 **Âli İmrân Suresi**, 169,171
- 3 **Bakara Suresi**, 154, **Âli İmran Suresi**, 157,158,169-171,174,195, **Nisa Suresi**, 68,73, **Töv- be Suresi**, 112, **Hac Suresi**, 58,59, **Muhammed Su- resisi**, 4-6
- 4 el-Buhâri, Burhâneddin, **el-Muhîtu'l-Burhânî**, Mektebetü'r-Rüşd, 25 cilt, 1. Baskı,2004, Beyrut, 3/53
- 5 İbn Âbidin, **Reddü'l-Muhtâr 'alâ'd-Dür- ri'l-Muhtar** (Tah. Hüsameddin Farfur), Dâ- ru's-Sekâfeti't-Turâs, 1. Baskı, Dimeşk, 2000, 5/382-390
- 6 İbn Âbidin, **Reddü'l-Muhtâr 'alâ'd-Dür- ri'l-Muhtar** (Tah. Hüsameddin Farfur), Dâ- ru's-Sekâfeti't-Turâs, 1. Baskı, Dimeşk, 2000, 5/398
- 7 el-Cessas, Ebu Bekir, **Şerhu Muhtesaru't-Tahâ- vi**, Dâru's-Sirâc, 2. Baskı, Medine-i Münevverâ, 2010, 2/204
- 8 **Ebu Dâvud**, Kitâbu'l-Cenâiz, Bâb Fi's-Şehidi yuğsel, no:3134
- 9 **Buhari**, Kitâbu'l-Cenâiz, bab: Men lem yera ğaslüş-Şühedâ, No:1346
- 10 el-Cessas, Ebu Bekir, **Şerhu Muhtesaru't-Tahâ- vi**, Dâru's-Sirâc, 2. Baskı, Medine-i Münevverâ, 2010, 2/198

- 11 eş-Şeybânî, İmam Muhammed, **Kitâbü'l-Asl**, Dâru'bnî Hazm, 1. Baskı, Beyrut, 2012, 1/340,341
- 12 el-Kâsânî, Alauddin, **Bedâi'u's-Sanâi' fî Tertî- bi's-Şerâi'**, 2/368
- 13 İmam Muhammed, A.g.e. 1/341
- 14 İmam Muhammed, **Kitâbu'l-Asl**, 1/346, Kuduri, **Tecrid**, 3/1085
- 15 el-Kâsânî, Alauddin, **Bedâi'u's-Sanâi' fî Tertî- bi's-Şerâi'**, Dâru'l-Hadîs, 10 cilt, Kahire, 2005, 2/364-370
- 16 el-Kuduri, Ebu'l-Huseyin, **et-Tecrîd, el-Mev- sû'atü'l-Fıkhiyyetü'l-Mukârene**, Daru's-Selâm, 3. Baskı, Kahire,2012, 3/1082
- 17 İbn Âbidin. **Reddü'l-Muhtar**, 5/387
- 18 İmam Muhammed, **Kitâbü'l-Asl**, 1/342
- 19 et-Tahavi, Ebu Cafer, **Şerhu Ma'ani'l-Âsâr**, DKİ, 2. Baskı, Beyrut, 2006, 2/32
- 20 Tahavi, A.g.e. 2/35,36, Nesâi, Cenâiz, bab:61
- 21 Âli İmran Suresi 143
- 22 **Müslim**, Kitâbu'l-İmara, Bâbu İstihbâbi Tale- bi's-Şahâde No:1908
- 23 **Buhari**, Kitâbu Fezâili'l-Medine, Bab: Hadde- sena Müsedded, No:1890
- 24 İbn Âbidin, A.g.e, 5/403
- 25 Vehbi Zuhayl, el-Fıkhü'l-İslâmi ve Edilletühü, Dâru'l-Fıkr, Dimeşk, 2008, 2/486

Hadîs-i Şerîfler

Huzeyfe (Radiyallahu anh)'dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Nefsim Kabza-i Kudretinde olan (Allah-u Telay)a yemin ederim ki, ya iyiliği emredip kötülükten nehyedersiniz; yada Allah-u Teala'nın üzerinize Kendi tarafından bir azap göndermesi yakındır. Sonra siz Ona dua edersiniz de, dualarınız kabul edilmez.”

(Tirmizî, Fiten: 9)

Ebû Saîd el-Hudrî (Radiyallahu anh)'dan rivâyet edildiği üzere, Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir.”

(Müslim, Îmân 78. Ayrıca bk. Tirmizî, Fiten 11; Nesâî, Îmân 17)

Mikdam İbnu Ma'dikerb ez-Zübeydi (Radiyallahu anh) anlatıyor: Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Kişi elinin emeğiyle kazandığından daha temiz bir kazanç elde etmemiştir. Kişinin nefesine, ailesine, çocuğuna ve hizmetçisine harcadığı sadakadır.”

(İbn-i Mâce, Ticaret; 1)

Abdullah İbni Amr İbni Âs (Radiyallahü anhümâ)'dan rivâyet edildiğine göre, Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

“Kişinin kendi ana babasına sövmesi büyük günahlardandır” buyurmuşlardı. Orada bulunanlar:

- Yâ Resûlellah! İnsan kendi ana babasına nasıl söver? Diye sorunca:

- Kişi bir başkasının babasına söver, o da onun babasına söver; birinin anasına söver, o da onun anasına

söver (yani ana-babasına sövülmesine sebep olduğu için, kendi sövmüş gibi olur) **buyurdu.**

(Buhârî, Edeb 4. Müslim, Îmân 146)

Ebu Sa'id (Radiyallahu anh) anlatıyor: Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurdular ki:

“Şüphe yok ki Kıyâmet Günü, Allah-u Teala'nın en çok ehemmiyet vereceği emânet, karı-koca arasındaki emânettir. Karı-koca birbiriyle içli dışlı olduktan sonra, hanımının sırlarını erkeğin etrafa yayması, o gün en büyük ihanettir.”

(Müslim, Nikâh 123, (1437)

Ebû Zerr (Radiyallahu anh)'dan rivâyete göre, Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Kardeşinizin yüzüne gülmeniz sadakadır. İyi şeyleri emredip kötülüklerden sakındırmak sadakadır. Yabancı birine yol gösterip yardımcı olmak, size sadaka sevabı kazandırır. Gözünden rahatsız olan bir kimseye yardımcı olmanız, sizin için yine sadakadır. Yollardan insanların gelip geçmesine engel olabilecek taş, kemik, diken gibi şeyleri kaldırmak da sadakadır. Kendi kabından ihtiyacı olan bir kimsenin kabına bir şeyler boşaltıvermek de, yine sadaka sevabı kazandırır.”

(Tirmizî Birr: 36)

Harise İbni Vehb (Radiyallahu anh), Rasûlüllah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir:

“Cennete ne zengin cimri, ne de kaba merhametsiz girer.”

(Ebu Davud, Edeb 8, (4801).

13 Kasım 1980 târihinde dâr-ı bekâyâ irtihâl eden
Mehmed Zâhid Kotku Efendi Hazretleri'ni rahmet ve
minnetle yâd ediyoruz. Rûhu için el-Fâtîha

Cübbeli Ahmet Hoca Efendi, Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri ile küçüklüğünde yaşadığı hikmetli bir hâtırasını şöyle anlatmaktadır:

“Bu fakir bu kadar insan gördüm, âlim gördüm, velî gördüm ama gördüklerim içerisinde üstâdımız **Mahmud Efendi Hazretleri**'nden sonra **Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri** kadar beşâşetli, şefkatli, merhametli, tevâzulu ve insanlarla alâkadar bir insan görmedim.

Merhum **Necmettin Erbakan Hocamız**'ın annesinin cenâzesinde bulundum, o zaman yaşım küçüktü, üzerimde cübbe ve şalvar vardı. **Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri**'ni görmeye çok heveslendim ama çok da izdiham vardı.

Sonra Fâtih Câmii'nin cenâze kapısından çıkınca yol tıkanmıştı. Tıkanınca Fatih Medreselerinin tam önünde **Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri**'nin içinde bulunduğu araba da durmak zorunda kaldı.

Tofaş gibi bir arabadaydılar, **Hasan Aksay** da şoförlük yapıyordu. **Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri** de tam yanında oturuyordu.

Ben küçüklüğümden beri çok cesâretliydim, direk gidip kapısını açtum, elini öpmek

isteyince çok mulahham olmasına rağmen, yaşlı olmasına rağmen arabanın da darlığına rağmen zahmet çekerek arabadan indi, benim başımı sıvazladı, duâ etti, çok muhabbet beyân etti ve sevgi izhâr etti. Ondan sonra tekrar arabaya avdet etti.

Bu hâdisе bende öyle bir iz bıraktı ki yâni aklım başımda oldukça ölene kadar o mübârek zâtın küçük yaştaki çocuğa; belki şalvar, cübbemizden dolayı veyâ başka bir hikmetten dolayı gösterdiği ilgi ve alâkayı bu zamâna kadar üstâdımız **Mahmud Efendi Hazretleri**'nden sonra hiçbir kimseden görmedim. Kabri nûr olsun. Âmîn!”

Güldeste

Mustafa Özşimşekler

“MÜSLÜMANIM AMA ŞERİATÇI DEĞİLİM”

Son günlerde en çok konuşulan konulardan biri de **Şeriat**... Bilen, bilmeyen herkes konuşuyor. Özellikle sosyal medyada bu konuda ileri geri konuşan, söven, sayan ve hakaret edenlere mebzul miktarda rastlamak mümkün.

Aslında ateistler ve İslam karşıtları şeriate olan düşmanlıklarını sadece sosyal medyada değil, her platformda karanlık fikirlerini ortaya koyuyorlar. Ama asıl şaşırtıcı olan **“ben Müslümanım”** deyip de, şeriate karşı olduklarını söyleyenlerin cahilâne sözleri...

Beş vakit namaz kıldıkları halde **“ben şeriate karşıyım”** diyenlerden tutunda, Hacc’a gidip Arafat’ta vakfe yaparken; **“Ya Rabbi ülkeme şeriat gelmesin”** diye yana yana dua eden gafillere kadar; şeriat’ın ne olduğundan habersiz, ağzından çıkan sözün nereye gideceğini hesap edemeyen zamâne Müslümanları türedi.

Şeriat konusunda maalesef korkunç bir cehâlet var. Zira Müslüman olduğu iddiasında olan bu kimselerin, **“şeriat”**ın ne olduğundan haberleri bile yok. İlk emri

“Oku” olan cihanşümül bir dinin müntesibi olan bir kimse, nasıl olur da Şeriat’ın **“İslam Dini’nin kurallarının tamamı”** olduğunu bilmez. Böylesine önemli, üstelik itikada da taalluk eden bir mesele hakkında bilgisi olmadığı için de, ne yazık ki **“şeriat”** denilince ürküp korkabiliyorlar. Çünkü insan doğal olarak bilmediği şeyden korkar ve ona düşman olur.

İnsan, bir kavramı reddederken veya kabul ederken, o şeyin anlamını bilmeli ve ona göre hareket etmelidir. Bu meyanda öncelikle şunu ifade etmek gerekir ki, **“şeriat”** Kur’an’da geçen bir kelimedir. Câsiye Sûresi 18. Âyet-i kerime’de Rab-bimiz şöyle buyurmuştur:

“Seni din emrinden bir Şeriat üzerine memur kıldık. O Şeriate Tabi ol.

Bilmeyenlerin yoluna tabi olma!” (Ca-siye 18)

Âyet-i kerime’de ifade buyrulduğu üzere, **“şeriat”** Kur’ânî bir ifadedir. Şeriatı gönderen ve **“o şeriate tabi ol”** diye emreden **“Şâri’i Hakîki /Asıl Şeriat Koyucu”** da Allah-u Teala’dır.

Bir mü'minin, Allah-u Teala'nın emirlerine itiraz etmesi hatta Kur'an-ı kerim'in bir harfini bile kabul etmemesi düşünülemez. Çünkü iman dairesinden çıkar. Dolayısıyla "ben mü'minim" diyen, aynı zamanda "ben şeriatçıyım" demiş olur. Fakat "ben şeriatçı değilim" diyen de, otomatik olarak "ben mü'min değilim" demiş olur.

Durum böylesine ciddi ve îmânî bir mesele iken, bir Müslümanın şeriata karşı olduğunu söylemesi şaşılacak bir şeydir. Zira bu, ebedi hayatına mâl olacak çok tehlikeli bir sözdür.

Şeriat Sadece Cezai Hükümlerden mi İbarettir?

Şeriat; İlâhi emir ve yasaklardan müteşekkildir ve Dini kuralların tamamıdır. Ancak kasıtlı ve algıya dayalı yanlış aktarılan bilgiler neticesinde, "şeriat" denince insanların akıllarına; "el kesen, önüne geleni recm eden, yakaladığına kısas yapan şiddet yanlısı" bir sistem gelmektedir. Bu yüzden insanlar şeriattan çekinir ve korkar olmuşlardır.

Oysa Şeriat kavramı içinde; "İman", "İbadet", "Ahlâk", "Muâmelat" ve "Ukûbat/Ceza" hükümlerinin hepsi vardır. Yani "şeriata karşıyım" diyenler, aslında İslâm'ın sadece "Ukubat/Ceza" hükümlerini anlayıp bunu öne çıkarmakta, işin aslı esasını bilmedikleri için de malesef itiraz etmektedirler. Halbuki cezai hükümler, şeriatın yalnızca % 1 veya 2'lik küçük bir kısmını kapsamaktadır. Şeriatın asıl gövdesi ise; iman, ibâdet ve ahlâki emirlerdir. Dolayısıyla namaz kılmak, oruç tutmak, hac veya umre yapmak, harama tevessül etmeden helâlinden kazanmak v.b. şeriatın birer parçasıdır.

Tabi şunu da ifade edelim ki; İslam'ın koyduğu "El kesmek, Kısas, Recm" gibi

cezai hükümlerden dolayı, "şeriat" denince hop oturup hop kalkan taifenin, İslam'ın ceza hükümlerinden niçin bu kadar rahatsız olduğunu anlamak mümkün değildir. Çünkü bu cezalar; milletin parasına, malına, alın teriyle çalışarak kazandığı birikimine göz dikip el uzatan hırsızlar içindir. Veya insanların iffetine, namusuna ve ırzına musallat olup uçkur çözen, nefsinin zebûnu olmuş zinakârlar içindir. Ya da, masum bir cana kastedip onu acımasızca öldüren katiller, yol ortasında çocuklarının gözü önünde karısını vicdansızca katleden caniler içindir bu cezalar...

Yoksa dürüst, iffetli ve namuslu insanların, bu cezai hükümlerden korkmalarını gerektirecek hiç bir sebep yoktur!..

Şeriat Korkulacak Bir Sistem midir?

"Şeriat" denince korkulan ve itiraz edilen asıl mesele yada bu konuda yapılan tartışmaların odak noktası, az önce de ifade ettiğimiz gibi genelde "ukûbat/ceza" hükümleridir. Bu hükümlerin ne kadar isabetli ve yerinde, toplumun huzur ve emniyeti için yegâne çözüm olduğunun anlaşılabilmesi için, şeriatın cezalandırma usûlünü iyi bilmek gerekir.

Her ülkenin bir kanunu, anayasası vardır. Ve her ülke toplum düzeni için, işlenen suçlara mutlaka bir cezai müeyyide uygular. Çünkü toplum içinde iyiler olduğu gibi, halkın huzur ve emniyetini tehdit eden kötüler de vardır.

İslam bir hayat nizamıdır ve tüm kanunlarda olduğu gibi elbette ceza hukuku da vardır. Tabi İslam ceza verirken, insanlara eziyet ve işkence etmek için değil, suç işleme potansiyeli olanları caydırmak, suçluları ıslah edip toplumun emniyet ve huzurunu temin etmek için verir.

Altını çizerek ifade edelim ki; “**Şeriat, eğitmediği toplumu cezalandırmaz!**”

İslam Şeriatı ceza vermeden önce, o suçun işlenmesine engel olacak tüm tedbirleri alır. Kişiyi, o suça götürecektir olan tüm kapı ve yolları kapatır. Eğer biri çıkar da, o kapıların hepsini teker teker kırar, önüne koyulan engellerin hepsini fütursuzca aşar ve o cürmü işlemeye teşebbüs ederse, işte orada caydırıcı olması için cezai hüküm devreye girer.

Hırsızın Elinin Kesilmesi

Şeriat karıştırlarını ayağa kaldıran ve şiddetle itiraz etmelerine sebep olan konulardan biri de, hırsızın elini kesme cezasıdır.

Öncelikle ifade edelim ki hırsızlık, mülkiyet hakkına karşı işlenen temel suçlardan biridir. Alın terinden ve meşrû kazançtan doğan servetin korunması, İslâm’ın temel ilkeleri arasındadır. Dolayısıyla İslâm, kişilerin malının korunmasını çok önemsemiş ve başkalarının elinde çarçur olmaması için de tedbirler almıştır.

İslam, ceza vermeden önce hırsızlığa götürecektir olan sebeplerin ortadan kalkması için bazı önlemlere başvurmuştur. Mesela; fakir-fukarâya ve muhtaçlara “**infak**” etmeyi, birçok âyet ve hadiste ısrarla teşvik etmiştir. Hatta:

“**Onların (zenginlerin) mallarında muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır**” (*Zariyat: 19*) buyurarak, zenginlerin malında yoksullar için bir pay ayırmıştır.

Allah-u Teala birçok ayette; “**zekatınızı verin**” buyurmuştur. Kime? **Muhtaç ve yoksullara...**

Ramazan Ayı’nda “**Fitre**” verilir. Kime? **Fakir fukarâya...**

Oruç tutamayanlar her gün için **Fidye** verir. Kime? **Garip gurebâya...**

Farz orucunu kasten bozan, altmış gün oruç tutar. Şayet hasta ise, altmış tane **fakiri doyurur**.

Yeminini bozanın kefâreti; on tane **fakiri doyurmak veya giydirmektir**.

Kurban Bayramı’nda **kurban** kesilir. Onun etinden yine **yoksul ve muhtaçlara** dağıtılır. Yani İslam, hep fakir ve muhtaçları gözetip kollar.

“**Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir.**” Buyuran Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) herkesin komşusundan haberdar olması, aç ve açıkta bırakmaması gerektiğini beyan etmiştir.

Ayrıca, İslam’ın yardımlaşmayı ve infak etmeyi teşvik etmesi sebebiyle, birçok vakıf, dernek ve aşevleri kurulmuştur ki, bunların hepsi fakir fukaraya yardım için kurulmuş ve her daim muhtaçların yanlarında olmuşlardır.

Bununla birlikte, kıtlık ve yokluk dönemlerinde “hırsızlık cezası” tatbik edilmemiştir.

Nitekim Hz. Ömer (*Radyallahü anh*) böyle bir kıtlık döneminde, “hırsızın elinin kesilmesi” cezasının tatbik edilmesini, bu dönem geçinceye kadar durdurmuştur.

Yine Hz. Ömer (*Radyallahü anh*) döneminde, köleler yiyecek çalarken sahibi onları yakalamış ve huzura getirmiş. Bunun üzerine Hz. Ömer (*Radyallahü anh*) bu konuda bir araştırma yaptırmış ve; sahibi kölelerini aç bıraktığından, onlar da karınlarını doyurmak için çaldıklarını öğrenmiş.

Bunun üzerine kölelerin sahibini çağırtmış; “bir daha köleleri aç bırakırsan, seni cezalandırırım” diyerek onu uyarmıştır.

Tüm bunlara rağmen, yani hiç kimse aç ve açıkta kalmasın diye her türlü imkan adeta seferber olmuşken, hırsızlık yapmaya iten tüm meşru sebepler ortadan kalktığı halde; çalışıp terlemeden kolay yoldan servet sahibi olmak maksadıyla, başkalarının birikimini, alın terini ve malını çalanlar, elbette ceza görmelidir. Nitekim Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“Hırsızlık yapan erkek ve kadının ellerini kesin...” (Maide: 3)

İşte İslam, senin-benim malıma uzanan hırsızın elini kesiyor. Tabiri caizse; **“bu eli başkasının malına sakın uzatma, yoksa keserim!”** diyor. Zira bir cerrah, tüm bedeni kurtarmak için nasıl ki gerektiğinde kangren olan eli kesiyorsa, İslam da, toplumun emniyet ve huzuruna kast eden o kangrenli eli kesiyor.

Evimizin kapısına bilmem kaç tane kilit, arabamıza alarm, evin her tarafına kamera taktırmayalım diye, mal ve can güvenliğimizi koruyup emniyet ve huzurumuzu muhafaza etmek için İslam bu cezayı caydırıcı olsun diye koyuyor. Çünkü ceza caydırıcı olmazsa, hırsızlığın önüne geçmek mümkün olmaz. Suç işleme oranları her geçen gün artar, neticede ne hukukî istikrar kalır, ne de mal ve can güvenliği...

Şunu da ifade edelim ki; vaka-i âdiyeden olan hırsızlık dediğimiz her olayda el kesme cezası verilmez. Bir olayın hırsızlık sayılması için gereken şartlar vardır. Şöyle ki; **“başkasına ait olan belirli değerdeki bir malı, koruma altında olan bir yerden, sahibinden habersiz alınması gerekir”** Yani vitrinden baklava, bahçeden elma çaldı diye el kesilmez. Had cezasının tatbiki için, az önce ifade ettiğimiz şartların gerçekleştiği, nitelikli hırsızlık olması lazımdır.

Kısasta Hayat Vardır

İslam'ın koyduğu **“kısas hükmü”**nün maksadı; öldürmekten ziyade, ölümleri engellemek ve masumların hayatını korumaktadır. Çünkü İslam: **“..Bir kimseyi öldüren bütün insanları öldürmüş gibi olur..”** (Maide: 32) buyurmuş ve insan hayatına büyük önem vermiştir. Dolayısıyla böylesine ağır bir suç işleyen kişi elbette cezalandırılır. Nitekim Kur'an-ı kerim'de:

“Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında kısas size farz kılındı” (Bakara: 178) buyurulmuş ve **“cana karşılık can alma”** cezasıyla, masum kimseler koruma altına alınmıştır. Çünkü, bir kişi öldürmek için başkasına silah doğrulttuğu zaman, aslında o silahı kendisine doğrultmuş olur. Şayet tetiği çekip karşısındakini öldürürse, devletin de kendisine kısas yaparak öldüreceğini hesaba katar ve öldürmekten vazgeçer.

Fakat, günümüzde işlenen cinayet oranları bir hayli fazla. Herhalde şöyle düşünüyorlar; **“Cezam neyse gider yatarım. Af çıkınca da kurtulurum.”** Ne yazık ki cezalar caydırıcı olmayınca, maalesef cinayetlerin de ardı arkası kesilmiyor.

Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

“Kısasta sizin için hayat vardır, ey akıl sahipleri, umulur ki sakınırsınız.” (Bakara: 179)

İnsanın şöyle düşünebilir; **“kısas, öldürmek olduğuna göre, “öldürmek” ve “hayat” nasıl bir arada olabilir?”**

Şöyle ki; **“Kısas cezası”**nın caydırıcılık etkisi büyüktür. Hatta **“en caydırıcı ceza kısas cezasıdır”** diyebiliriz. Çünkü ölümden korkan bir kimse (ki, herkes ölümden korkar) keyfi olarak adam öldürmekten de korkar. Şayet birini öldürecek olursa,

kendisinin de öleceğini bildiği için, bu cürmü işlemekten vazgeçer. Böylece masum canlar kurtulmuş ve hayat bulmuş olur.

Kıyas cezası, töre cinâyetlerini ve kan davalarını da önler. Çünkü cezayı Devlet verdiği için, hem öldürülen kimsenin kanı yerde kalmamış olur, hem de veli ve akrabalarının öç alma duygusu, kan davası gütmeye isteği ortadan kalkar. Böylece yıllarca sürecek olan karşılıklı cinayetler işlenmemiş ve nice masum insan hayat bulmuş olur.

Malumunuz olduğu üzere, son zamanlarda pek çok kadın cinayeti işlendi. Özellikle, karısını katleden caniler... Sevgilileri (!) tarafından asılan, kesilen, vurulan, bina tepesinden atılıp katledilen genç kızlar... Bunların hepsinin ailesi de, gözyaşlarıyla katillerin en ağır cezayı almasını istediler.

Şayet Şeriatın Kıyas hükmü uygulanmış olsaydı, bu vicdansız katillerden bir-iki tanesi Taksim Meydanı'nda darağacında sallandırılıysaydı, bir daha kadın cinayeti işlenir miydi acaba?.. Böylece birçok masum ana kuzusu da ölümden kurtulmuş ve kıyas sayesinde hayatta kalmış olurdu. *

Tabi şunu da belirtelim ki "kıyas cezası" kasten öldürme suçu işleyenlere uygulanır. Aksi halde, yanlışlıkla birinin ölümüne sebep olan suçlular hakkında kıyas uygulanmaz, diyet cezası verilir.

Recm Konusu

Yukarıda da ifade ettiğimiz üzere İslam, suçluyu cezalandırmaktan ziyade, o suçun işlenmesine mani olmak ve caydırmak için evvela suça götüren yolları kapatır. Ve dünyevi cezadan önce, uhrevi mesuliyeti hatırlatır. Nitekim Allah-u Teala:

“Zinaya yaklaşmayın. Zira o bir hayasızlıktır ve çok kötü bir yoldur.” (İsra:

32) buyurmuştur. Çok enteresandır, **“zina yapmayın!”** değil de, **“yaklaşmayın”** deniyor. Yani İslam zinaya yaklaşmayı dahi yasaklıyor ve ona götüren yolları haram kılıyor. Ve bu konuda tedbir almaya ise gözlerden başlayıp şöyle buyuruyor:

“Mü'min erkeklere söyle gözlerini (haramdan) sakınsınlar ve ırzlarını korusunlar...”

“Mü'min kadınlara da söyle gözlerini (haramdan) sakınsınlar iffet ve namuslarını korusunlar...” (Nûr Süresi: 30, 31)

Erkek olsun kadın olsun gözlerini haramdan sakınması emredilmiştir. Çünkü fuhşun kapısı önce müstehcen bakışla aranır. Daha sonra da diğer kapılar aralanır. Bu süreç böylece zinaya kadar gidebilir. Onun için İslam, zinanın ilk adımı olabilecek kapıyı kapatıyor.

Bununla birlikte nikâh düşen erkek ve kadının yakınlaşıp tokalaşmasını yasaklıyor. Nitekim Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) şöyle buyuruyor:

“Sizden birinizin başına demir bir şiş ile dürtülmesi, nâmahrem bir kadına dokunmaktan daha hayırlıdır.” (Taberâni , Mucemu'l-Kebir, 20 / 212)

Yine nikâh düşen erkek ve kadının, hiç kimsenin olmadığı bir yerde yalnız kalıp halvet olmasını da yasaklıyor. Nitekim Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem):

“Bir erkek, yabancı bir kadınla halvet olsa, üçüncüleri şeytan olur. Allah-u Teala'ya ve kıyamet gününe inanan, yabancı bir kadınla yalnız kalmasın.” Buyuruyor.

İslam zina fiiline ceza vermeden önce, ona götüren yolları kapatır. Zina işlemeye kapı açacak olan sebepleri ortadan kaldırır ve zinaya teşvik edecek olan bütün tahrik

vasıtalarını da yasaklar. Tüm bunlara rağmen, şayet biri çıkar da bu yasakları çiğner, zinaya götüren yolları aşarsa; nefesine uyup şehvetinin esiri olur ve bu çirkin fiili işlemeye teşebbüs ederse, o vakit İslam caydırmak için gerek dünyevî, gerekse uhrevî çok ağır cezalar koymuştur.

Çünkü zina, ırz ve nesepler hakkında işlenen büyük bir suçtur. Aileleri perişan eder, yuvaları yıkar, insanlar arasına düşmanlık sokar. Nice temiz ailelerin utanç içerisinde yaşamasına sebep olur. Zina; fert için felaket, cemiyet için fecaattir. Nesle ihanettir. Onun için İslam bu çirkin fiile, çok şiddetli ve caydırıcı bir ceza takdir etmiştir. Nitekim Allah-u Teala şöyle buyuruyor:

“Zina eden kadın ile zina eden erkeğin her birine yüz sopa vurun...” (Nur: 2)

Ulemanın çoğu âyeti kerimede geçen **“yüz sopa”** cezasının, bekârlar için olduğunu söylemişlerdir. Bekâr olanla, evli olanın cezasının aynı olamayacağını da, şu gerekçelerle izah etmişlerdir:

Evli olanın şehvi arzularını kendi helâliyle giderme imkanı varken, zinaya tevessül ediyor. Zina edenlerin evli olması, başkasının ırz ve namusuna da göz dikilmesi demek oluyor. Evli olan kadının zinasında, neseplerin karışma tehlikesi vardır. Evliler zina edince, ailelerinin de perişan olup mevcut olan yuvaların yıkılması da söz konusudur. Yani bekâra nisbeten evlinin zina etmesi, aile ve toplumdaki yıkımı daha artırır ve onulmaz yaralar açılmasına sebep olur.

Dolayısıyla evli olanların zina suçu sabit olursa, cezası **“Recm”**dir. Bu da sahih sünnetle belirlenmiştir. Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) asr-ı saadete Recm cezasını tatbik etmiştir.

Şunu da belirtelim ki; İslam, zina suçunun ispat edilmesi için gerekli şartları ağırlaştırmıştır. Recm cezasının verilmesi için; 1- Dört şahit zina fiilini, kesin olarak gördüklerine dair şahitlik etmeleri lazımdır. Eğer şahitler, zinanın yeri ve zamanı konusunda farklı şeyler söylerse, yani ifadelerinde bir çelişki olursa, suçta şüphe oluşur. Şüphe ise haddi düşürür. Nitekim Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem): **“Şüphe bulununca hadleri düşürünüz”** buyurmuştur.

2- Zina eden kendisi gelip suçunu itiraf ederse. 3- Suçlu kadın ise, hamile kalması durumunda suçu ispat edilmiş olur. Yoksa ceza tatbik edilmez.

İslâm'da zina fiilinin ortaya çıkması değil, setredilip gizli tutulması, hatta şahitlik etmeyerek cezanın düşmesine yardımcı olunması daha faziletli sayılmıştır. Nitekim Maiz b. Malik gelip: **“Ey Allah'ın Resûlü, zina ettim beni temizle”** deyince, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) üç defa onu geri çevirmiştir. Dördüncü defa gelip aynı şeyi tekrar edince, ona; **“belki ona sadece dokunmuş veya öpmüş olmayasın.”** buyurmuştur. (Yani ikrarından dönmesi konusunda telkin de bulunmuştur) Ama Mâiz b. Malik aynı şekilde ikrar edince, onun dört defa gidip gelmesi dört şahit yerine geçmiş, böylece Rasûlüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) onun recmedilmesini emir buyurmuştur.

Buraya şu tarihi notu düşerek yazımızı bitirelim;

Şeriatla yönetilen Osmanlı Devleti'nde, tarih boyunca sadece bir (1) defa Recm cezası uygulanmış; yirmi yedi (27) tane de hırsızlık (el kesme) vakası gerçekleşmiştir.

Fi emanillah!..

Bir Sahâbîyi Tanıyalım

ABDULLAH İBİNİ ÖMER

(Radıyallâhü Anhüma)

- 2. Bölüm -

Abdullah İbni Ömer (Radıyallahü anhüma) ablası Hz. Hafsa (Radıyallahü anha) annemiz vesilesiyle, Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in yakın hizmetinde ve huzurunda bulunurdu. Bulunamadığı zamanlar da ise, O'nun söz ve davranışlarını huzurda olanlara sorardı. Bir meselede şüpheye düşer veya o konuyu iyi anlayamaz ise, bizzat Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'den sorup öğrenirdi.

Bu suretle Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in söz ve fiillerine ait hadisleri toplamış, hıfzetmişti. Yanlışa düşmemek ve unutkanlığa sebebiyet vermemek için de, işittiği hadisleri devamlı yazardı.

Abdullah İbni Ömer (Radıyallahü anhüma)'ın en önemli özelliklerinden bir tanesi de; Hadis-i şerifleri Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'den duyduğu lafızlarla rivâyet etmeye son derece dikkat etmesi, bunların benzer kelimelerle değiştirilmesine dahi asla izin vermemesiydi. İşte bu titizliğinden dolayı, geniş hadis bilgisine rağmen ihtiyatla hareket eder, gerekmedikçe de hadis rivâyet etmezdi.

Rivâyet edilir ki:

Abdullah İbni Ömer (Radıyallahü anhüma) ile birlikte Medine'ye kadar yolculuk eden ünlü hadis ve tefsir âlimi Mücâhid ve yanında bir yıl kalan meşhur muhaddis Şa'bi, bu yolculuk süresi içinde onun sadece bir tane hadis-i şerif rivâyet ettiğini söylemişlerdir. Hal böyleyken hadis-i şeriflerin insanlara öğretilmesi ve ümmet içinde yayılması hususunda Abdullah İbni Ömer (Radıyallahü anhüma)'nın çok büyük hizmeti olmuştur. Nitekim elimizde bulunan hadislerin nakil silsilesinin çoğu O'na dayanmaktadır.

Mevcut hadis kitaplarında İbni Ömer (Radıyallahü anhüma)'dan rivâyet edilen hadis-i şerifler; İki Bin Altı Yüz Otuz tane- dir. "Müksirûn" dediğimiz en çok hadis rivâyet eden yedi sahabenin (Ebu Hüreyre (Radıyallahü anh)'dan sonra) ikincisidir.

Bu hadis-i şerifleri başta Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) olmak üzere, babası Hz. Ömer, ablası Hz. Hafsa, Hz. Ebu Bekir, Hz. Osman, Hz. Aişe, Hz. Zeyd b. Sabit, Hz. Bilal ve Hz. Abdullah İbni Mesud (Radıyallahü anhüm) gibi sahabenin ileri gelenlerinden dinleyip öğrenmiştir.

Rivâyetlerden seksen bir tanesi **Sahih-i Buhârî**'de, otuz bir tanesi de **Sahih-i Müslim**'de bulunmaktadır. Ayrıca yüz altmış sekiz tanesi hem Buhârî, hem de Müslim tarafından müştereken rivâyet edilmiştir. Ahmed İbni Hanbel'in Müs- ned'inde ise, iki bin on dokuz hadis ayrı- ca nakledilmiştir.

"Silsiletü'z-zeheb" Altın zincir adı verilen en sahih isnad Buhârî'ye göre; İbni Ömer (Radıyallahü anhüma)'dan azat- lı kölesi **İmam-ı Nâfi**'nin, ondan da **İmâm-ı Mâlik**'in rivâyet ettiği hadis se- nedleridir.

Medîne-i Münevvere'de ders meclisi kurup insanlara hadîs-i şerîf öğretir- di. Ayrıca hac mevsiminde de dünya- nın dört bir yanından gelen ilim ve hak âşıklarına Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'den hadîs-i şerîf rivâyetinde bulu- nurdu. O'nun önde gelen hadis talebeleri ise Abdullah b. Abbas, Cabir b. Abdul- lah (Radıyallahü anhüma) gibi sahabeler ile, Enes b. Şirin, Hasan-ı Basri, Said b. Mü- seyyeb, Nâfi, Mücâhid, Tavus (Rahime- hümüllah) gibi meşhur tâbilerdir.

İbni Ömer (Radıyallahü anhüma) diyor ki:

"İlim Allah-u Tela'nın Kitabı'nda olanlarla Resûlün Sünnetleridir. Bun- ların dışında kendi görüşü olarak bir şey söyleyen, bu söylediklerini iyilikle- ri arasında mı, günahları arasında mı bulur bunu bilemem."

Muhammed b. Ebu Kayle anlatıyor:

"Adamın biri Abdullah İbni Ömer (Ra- dıyallahü anhüma)'ya yazdığı bir mektupta; **"ilim nedir?"** diye sordu. O kişiye şu cevabı gönderdi:

"Yazdığın mektupta bana ilmin ne olduğunu soruyorsun. İlim mektupla bildiremeyeceğim kadar engindir. Yal- nız şu kadarını söyleyeyim ki; Müs- lümanların namuslarına dil uzatma- dan, kanlarını dökmeden, mallarına tecavüz etmeden, cemaatlerinden ay- rılmadan Allah-u Teala'ya kavuşmak elinden geliyorsa bunu yap!"

Rivâyet edilir ki:

Bir gün Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sel- lem) ashâb-ı kirâm'a, İbrahim sûresi'nin 24. Âyetini okudu:

"Görmedin mi, Allah-u Teala na- sıl bir misal getirdi. Güzel bir kelime (kelime-i tevhîd) kökü (yerde olan) sağ- lam ve dalları göğe yükselen, güzel bir ağaç gibidir."

Sonra bu âyette geçen **"ağaç"**ın nasıl bir ağaç olduğunu onlara sordu. Orada bulunan sahabeden kimse buna cevap veremedi. Bunun üzerine Resûlullah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) sorduğu soruya Kendisi cevap verip bu ağacın **"hurma ağacı"** olduğunu açıkladı.

O meclisten dağıldıktan sonra Abdullah İbni Ömer (*Radyallahü anhüma*) yolda giderken babasına;

- **O ağacın hurma ağacı olduğu kalbime doğmuştu, dedi.**

Bunun üzerine Hz. Ömer (*Radyallahü anh*) dedi ki:

- **Peki neden bunu orada söylemedin?**

İbni Ömer (*Radyallahü anhüma*):

- **Rasûlüllah'ın huzurunda, Sen ve Ebû Bekir (*Radyallahü anhüma*) dururken, çıkıp cevap vermeyi uygun görmedim, dedi.**

Abdullah İbni Ömer (*Radyallahü anhüma*) anlatıyor:

“Vallahi ömrümün bir kısmını Resûlüllah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)’in devrinde geçirmiştım. Bizler Kur’an’dan önce imanı öğrenirdik. Resûlüllah (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)’e bir sûre indiği zaman, önce ondaki helâl ve haramla alakalı bilgileri öğrenirdik.

Sonra zaman geldi, öyle bir takım adamlar gördüm ki, imandan önce Kur’an’ı öğreniyorlar. Öylesi var ki Kur’an’ı başından sonuna kadar ezbere okuyor ama ne emirlerini ne de yasaklarını bilmiyor, onu çürük bir hurma gibi etrafa saçıyor.”

Abdullah İbni Ömer (*Radyallahü anhüma*)’nın, ashabın fakihleri arasında da mümtaz bir yeri vardı. Daha önce de belirttiğimiz gibi en çok fetva veren yedi sahabeden **“Fukahâ-yi Seb‘a”**dan biriydi. Altmış yıl boyunca fetva verdi. Özellikle sahâbenin yaşlıları vefat ettikten sonra insanların fetva için başvurdukları kişilerin başında gelmekteydi.

Fetva verirken önce Kitâb’a, sonra Sünnet’e başvurur, aradığı hükmü bulamazsa ileri gelen sahâbenin ittifak ettiği icthadlara göre hareket ederdi. Şayet o hükümde ashabın değişik görüşleri mevcutsa, o zaman dilediğinin icthadını seçerdi. Eğer o konuda hiçbir icthad mevcut değilse, o takdirde bu meseleyi kıyas yoluyla hallederdi.

Kesin kanaat sahibi olmadığı hususlarda ise fetva vermekten son derece sakınırdı. Bir defasında bilmediği bir meselede kendisinden ısrarla fetva isteyen birine, şu ibretlik cevabı vermişti:

“İbn Ömer böyle fetva verdi diyerek, sırtımızın cehennem köprüsü haline getirilmesini mi istiyorsun?”

DR. İHSAN ŞENOCAK

MÜSLÜMANLARDA YAHUDİLEŞME EMÂRELERİ

Yahudilerin İslâm'ı inkâr edişlerinin arka planında cehalet değil, ihanet vardır. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm, Yahudiyi bilerek inkâr etmenin sembolü olarak anlatır. Allah (ﷻ), Yahudi üzerinden Müslümanlara “Aynı hatalara düşmeyin, bilerek inkâr etmeyin, sonra güneş gibi bedîhî hakikatleri inkâr ile ma'lûl olursunuz.” der.

Evinden, eşinden, oğlundan, kızından mesûl olduğunu bilen; lakin onların sadece nafakalarıyla alakadar olan bir Müslümanın “Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun.”¹ ayet-i kerimesine rağmen ailesinin tâlim ve terbiyesine alakasız kalması, hakikate bilerek muhâlefet etmesi Yahudileşme sendromudur.

Eğlence Salonları Dolu, Câmiler Boş

İslâm yurdunda yaşayan her Mü'min “Namazı ikâme ediniz”² buyruğuna muttalîdir. Buna rağmen eğlence mekanlarının ve futbol sahalarının dolu, camilerin boş olması bilerek muhâlefet etmekten başka nasıl izah edilebilir?!

İslâm cemiyetinde büyüyen bir kızın Allah Azze ve Celle'nin kitabındaki “Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle, dış giysilerine bürünsünler. Bu, iffetleriyle tanınıp rahatsız edilmemeleri için en uygun olanıdır.”³ şeklindeki buyruğunu bilmemesi muhaldir.

Fâizin haram olduğunu, onunla iştigal edenin Allah ve Rasûlü ile savaştığını bilmeyen mümin yoktur. İslâm bel-delerindeki faizle işlem yapan bankaların yoğunluğu cehaletten değil, Allah'a (ﷻ) verilen ahde sadakatsizlikten mütevellittir.

Söz itibariyle müminler kadrosunda yer alan, amel cihetiyle hevasını kible yapan insanlarla Yahudiliğin kesiştiği nokta kıyamete kadar varlığını koruyacak. Bu yüzden Kur'ân-ı Kerîm; bu cepheden uyarın, diriltin, ikaz eden çok misal getirir.

BİLEREK İNKÂR

Tevrat okuyan her Yahudi, Allah'ın (ﷻ) bütün bir kâinâtı kuşatacak, kucaklayacak, insanlığı kurtaracak bir Peygamber göndereceğini bilir; lakin İsrailoğulları, beklenen Peygamberin kendi ırklarından gelmediğini görünce bilerek inkâr etti. Mevzumuz olan ayet-i kerime (Bakara, 89) bilerek inkâr etmenin insanı nelerden mahrûm ettiğini anlatarak müminleri ibret almaya davet etmektedir:

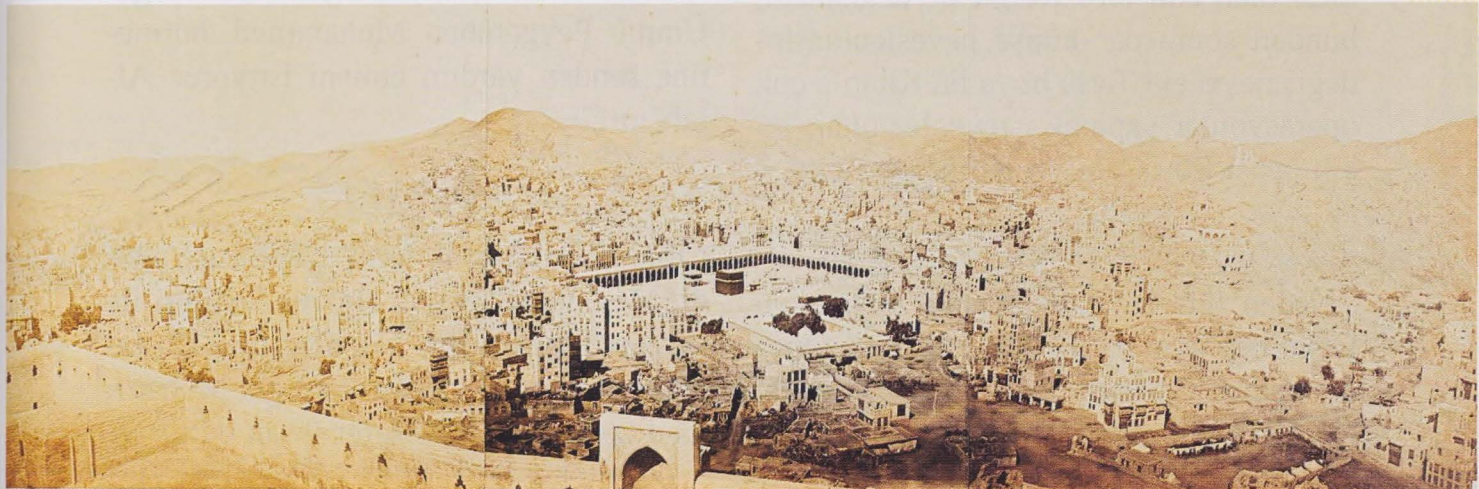
وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

“Kendilerine ellerindeki (Tevrat'ı) tasdik eden bir kitap (Kur'ân) gelince ona inanmadılar. Oysa daha önce (bu kitabı getirecek Peygamber ile) inkârcılara (Arap müşriklerine) karşı yardım istiyorlardı. (Tevrat'tan) tanıyıp bildikleri (bu Peygamber) kendilerine gelince onu inkâr ettiler. Allah'ın lâneti inkârcıların üzerine olsun.”⁴

KİTAPLAR VE KUR'ÂN-I KERÎM

Kitaplar, şahıslar ya da heyetler tarafından telif edilir. Bir kısmı zamanla hayattan arşive kalkar. Çağını aşırp “klasik eserler” listesine girebilenler -daha çok- nostalji niyetine okunur; lakin çok azı muasır bir müellifin eseri kadar itibar görür. Çünkü insana ait olan eserlerin önemli bir bölümü insan ölünce ölür. Bu yüzden Allah (ﷻ) mezkûr ayette Kur'ân-ı Kerîm'in nüzûlüne işaret ederek onun örften ve adetten mücerred, “Allah katından” oluşuna işaret ederek de öldüğünde eseri ölen beşerin telifatına benzemediğini ilan ediyor.

Ayet-i kerimede (Bakara, 89) Kur'ân-ı Kerîm'in karşılığı olarak zikredilen “/Al-*lah Teâlâ'nın katından*” kelimesi “/Al-*lah Teâlâ'nın katından*” olmakla tavsif edilerek Kelamullah'ın tesirinin insana ait hiçbir eserin tesirine benzemeyecek derecede derin olduğu nazara veriliyor. Hakikaten o ne düşünce merkezlerinde telif edilen ya da Roma'nın ayyaş hukukçuları tarafından Sezar'ı korumak üzere kaleme alınan metinlere benzer. O, Firavun saraylarında yazılan zulümnâmelerden de değildir. Kur'ân-ı Kerîm'in en bariz vasfı, Allah'tan (ﷻ) gelmesidir. Bu yüzden (ﷻ) Allâh gibi zaman ve mekân üstüdür. Bugüne konuşup yarına mahkûm olmaz.

HAKİKAT KİMİN NASİBİ?

Ayet-i kerimede (*Bakara*, 89) ifade edildiği gibi Kur’ân’ın ikinci sıfatı, Yahudilerin elinde olan Tevrat’ın tahrif edilmeyen ahkâmını tasdik ve teyit etmesidir. Felsefe, yanlışların terkibi; İslâm ise hakikatin bizzat kendisidir. Bu yüzden Sokrat’ın dediğini talebesi Eflatun, Eflatun’un söylediğini de Aristo kabul etmez. Allah’a (ﷻ), âleme, ruha dair görüşlerinde biri ne diyorsa diğeri bazen bütünüyle onun zıddını söyler; lakin Hazreti Âdem’den kıyamete kadar din, İslâm’dır. Hazreti Adem’in (عليه السلام) amentüsüyle Allah Rasûlü’nün (ﷺ) amentüsü arasında fark yoktur.

SONLARI EBU CEHİL GİBİ OLACAK

Uğruna yüz binlerin canını verdiği Komünizma gibi Kapitalizma da tarih olacak. Giden hiçbir ideolocya bir daha geri gelmiyor. İslâm ise on beş asırdır dipdiri ayakta. İdeolocyaların çöküşünden cesaret alan küfür yobazları, İslâm’ın da bir miadının olduğunu zannederek yeni planlar yapar. İki asırdır devam eden fetretten bir “Gurûb-u İslâm” çıkar mı diye umutlandılar. Allah’ın (ﷻ), güneş gibi İslâm’ın tekrar tekrar doğuşuna bir vakit takdir ettiğini uzun tecrübelerden sonra idrak ettiler. Rabbimizin (ﷻ) kâinâta koyduğu kurallar ve kurallar nasıl değişmiyorsa insanlar ve cinler için gönderdiği kurallar manzûmesi olan Kur’ân-ı Kerîm de değişmedi, bundan sonra da -kimse heveslenmesindeğişmeyecek! Tarih boyu bu Kitab’a çok operasyonlar yapmak isteyenler oldu; lakin hepsi Ebu Cehil’in gittiği yere gitti.

NİÇİN?

Neden felsefenin muhtevası değişirken İslâm hep aynı kalır? Niçin Hazreti Musa da Hazreti Muhammed de aynı akîdeye,

aynı iman esaslarına çağırır? Çünkü bütün Peygamberlerin dayanağı vahiy ve baş vazifeleri Allah’ın (ﷻ) bir ve tek olduğunu ilan etmek, insanları kıyamette hesabı verilir bir hayatı yaşamaya çağırmaktır; “Senden önce hiçbir Peygamber göndermedik ki ona, ‘Benden başka ilâh yoktur, şu hâlde bana kulluk edin’ diye vahyetmiş olmayalım.”⁵ Lakin felsefe vadisinde ne selefin manifestosu halefe ne de halefin ki selefeye uyar. Vahyi inkâr eden bir akılla ulaşılabilen nihâyi nokta akıl tutulmasıdır.

ÜMMÎ PEYGAMBER MUHAMMED (ﷺ) HÜRMETİNE

Yahudi bilerek inkâr etmenin mücessem anıtıdır. Benü Kureyza ve Benü Nadîr Yahudileri, Allah Rasûlü (ﷺ) Peygamber olarak gönderilmeden önce kâfirlere karşı Allah’tan (ﷻ) fetih isterken şöyle duâ ederdi: “Allahım! Ümmî Peygamber hürmetine senden düşmanlarımıza karşı bize yardım etmeni istiyoruz / اللهم إنا نستترصك بحق النبي الأمي” Allah da (ﷻ) onlara yardım ediyor ve muzaffer oluyordular.⁶

İbn Abbas (*Radiyallâhu Anh*)ın rivayetine göre Gatafan kabilesine karşı mağlup olan Yahudi şöyle dua ettikten sonra durum değişti, sürekli muzaffer oldular: “Ahir zamanda bize göndereceğini vaat ettiğin Ümmî Peygamber Muhammed hürmetine senden yardım etmeni istiyoruz Allah’ım!”⁷

VESİLE

İbni Ebî Hâtim’in rivayetinde ise Yahudi, Medine’de Evs ve Hazrec kabilesi ile savaşırken derdi ki: “Ya Rabbi! Ahir zamanda çıkacağını haber verdiğin Muhammed hürmetine bize zafer ihsan eyle.”

Ayet-i kerime (*Bakara*, 89) ve bağlamında varid olan rivayetler vesilenin de cevâzının delillerindedir. Eğer Allah Rasûlü (ﷺ) ile vesile caiz olmasaydı Yahudilerin tevessülünü anlatan bu ayet-i kerimenin sonunda bunun yanlış olduğuna delalet bir ifade olurdu. Nitekim Yahudiler, Hazreti Musa'nın öncülüğünde Kızıldeniz'den çıkıp putlara tapan bir kavme uğradıklarında, "Ey Musa! Onların tanrıları gibi sen de bizim için tanrı yap!" dediklerinde Allah Azze ve Celle bu talebi Hazreti Musa'nın lisanıyla şöyle buyurarak reddetmişti: "Muhakkak ki siz cahil bir gürûhsunuz."⁸

Sahâbe-i Kiram (*Radiyallâhu Anhüm*) da sonraki asırlarda gelen müminler de zaman zaman Allah'tan (ﷻ), Efendimiz'e (ﷺ) tevessül ederek yardım istedi.

HAÇOVA MUHAREBESİ VE TEVESSÜL

Haçova Muhârebesi'nin ikinci faslında küffâr birlikleri, Sultan III. Mehmed'in bulunduğu ordugahı sarınca yeniçeri ve süvariler kaçtı. Düşman, hazine sandıkları üzerine kadar ilerleyip bayrağını dikti. Sırtında Allah Rasûlü'nün hırka-i şerîfi olduğu hâlde yerinden kıvıldamayan Sultan Mehmed Han, yanında bulunan Hoca Sâdeddîn Efendi'ye: "Efendi şimdiden sonra ne çare etmek gerek?" diye sorunca metânetini muhafaza eden Hocaefendi:

"Pâdişâhım lazım olan yerinizde sebât ve karar etmektir. Cengin hâli budur. Ecdâdınız zamanında olan, tabur muhârebeleri ekser böyle vâki olmuştur. Mûcizât-ı Muhammed (ﷺ) ile inşâallahu teâlâ fırsat ve nusret ehl-i İslâm'ındır. Hâtırınızı hoş tutun." diye hükümdarı teselli etti.

Harbin ikinci günü akşama doğru düşmanın çadırlar arasında gezdiğini gören seyis, aşçı, deveci, katırcı ve karakullukçu denilen hademe gürûhu çadırları zapteden küffâr üzerine kazma, odun yarması, balta, lobud gibi şeylerle hücûma geçip "Kâfir kaçtı!" diye her taraftan bağurmaya başlayınca etraftaki asker toparlanarak düşman üzerine saldırdı.

Yirmi bin kâfir bataklığa sokularak imha edildi. Yatsı vaktine kadar düşmandan elli bin kişi öldürüldü.⁹ Kaybedildi zannedilen Haçova Savaşı, Hoca Sadeddin Efendi'nin "Mûcizât-ı Muhammed (ﷺ) ile inşâallahu teâlâ fırsat ve nusret ehl-i İslâm'ındır." cümlesinde saklı ittibanın bereketi, Sultan'ın Hakk'a teslimiyeti ve hademenin, ordunun sefere çıkarken yanında getirdiği Allah Rasûlü'nün (ﷺ) hırka-i şerifini küffâra çiğnetmeme azmi ile büyük bir zafere dönüştü.

Kumandan-ı Ekber

Kumandan, ordunun beynidir. O rec'at edince ordu da rec'at eder. Allah Rasûlü de (ﷺ) bu ümmetin hem nebisi hem

devlet başkanı hem imamı hem kumandan-ı âzamıdır. Yahudi, gelmeden önce ona tevessül ederek zafer kazanırken, geldiğinde risâletini inkâr edince asırlarca yersiz yurtsuz kaldı. Sahâbe zor zamanlarda O'na (ﷺ) tutunmuş, dağıldığında O'nun sesiyle toparlanmışlardır. Bu yüzden Allah (ﷻ) pek çok ayet-i kerimede¹⁰ Müslümanları O'na itaat etmeye davet eder. Kur'ân-ı Kerîm kıyamete kadar bâki olduğuna göre Allah Rasûlü'ne (ﷺ) itaat etmeyi emreden ayetler de hayatta iken bizzat O'na, ahirete irthâl ettikten sonra ise sünnetine itaat etmek şeklinde anlaşılmalıdır.

HUNEYN VE ALLAH RASÛLÜ'NÜN ÇAĞRISI

Sahâbe “Feth-i Mübîn”den sonra Allah Rasûlü'nün (ﷺ) kumandanlığında iki bin tanesi Mekke'den katılanlar olmak üzere 12 bin kişilik bir kuvvetle Huneyn seferine çıkarken Hazreti Ebu Bekir ya da ashâbtan başka birisi İslâm ordusunun sayısına bakarak “Bu gün sayımızın azlığından dolayı mağlup olmayız.” dedi.¹¹ Müslümanlar yeterli sayıya ulaşmalı; lakin sayıya değil, Allah'a (ﷻ) tevekkül etmeli.

Nitekim Tevekkül'ün Allah'a (ﷻ) olduğu Bedir'de azken kazandı, “Andolsun ki Allah size, zayıf ve çaresiz olduğunuz hâlde Bedir'de de yardım etmişti. Allah'a isyandan ve onun rızasını kaybetmekten korkun ki şükretmiş olasınız.”¹²

İtimadın kesrette olduğu Huneyn'de ise sayıca kendilerinden daha az olan bir topluluk karşısında dağıldı: “Andolsun Allah birçok yerde ve Huneyn Savaşı gününde size yardım etmiştir. Hani çokluğunuz size kendinizi beğendirmiş; lakin (bu çokluk) size hiçbir fayda sağlamamış, yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti. Nihayet (dağılarak) gerisin geriye dönüp kaçmıştınız.”¹³

Sahâbe sayıya itimat edince tevekkülde bir zaafiyet oldu. Müşrikler vadinin derin noktalarında saklandıkları yerlerden aniden çıkarak Müslümanlara saldırdı. İlk karşılaşmanın verdiği şokla Müslümanlar yenilgiye uğrayarak dağıldı. Az sayılarla büyük zaferler kazanan sahâbeden Allah Rasûlü'nün (ﷺ) etrafında sadece muhacirden Hazreti Ebu Bekir ve Ömer, ehl-i beytten Hazreti Ali, Abbas b. Abdilmuttalib, Ebu Süfyan b. el-Haris, onun oğlu, Fadl b. Abbas, Rabîa b. Haris, Usame b. Zeyd, Eymen b. Ubeyd (*radiyallahu anhum*) vardı.

Dağılma esnasında Allah Rasûlü (ﷺ) şöyle diyordu: “Ey insanlar neredesiniz? Bana doğru geliniz. Ben Allah'ın Rasûlü Muhammed b. Abdullah'ım.”¹⁴ Daha sonra Efendimiz (ﷺ) sesi gür olan Hazreti Abbas'a “Ey Ensar, ey Semûre Ashabı!” diye bağırmasını emretti. Bunun üzerine insanlar “Lebbeyk” diyerek Allah Rasûlü'ne koştu.¹⁵

MERKEZ ALLAH RASÛLÜ'DÜR

Dağılma, Efendimiz'in (ﷺ) varlığıyla toparlanmaya ve sonra dirilmeye dönüşür. Çünkü Allah Rasûlü (ﷺ) merkezdir. Dünya tarihinde kendini merkez olarak gören ya da gösteren noktalar hep dağılıp gitti. İslâm ise on beş asırdır kıyamında ve kıyamındadır. Vahyin karargahına giden yollar zaman zaman tutulsa da Allah Rasûlü'nün (ﷺ) iman, ilim, fikir ve hareket ocağı hiç boş kalmadı. Işık sönmedi, sönmeyecek. Sahâbe (*Radiyallâhu Anhüm*) O'nun ufkunda yeni bir millet kurdu, dağıldığında O'nun *أنا النبي لا كذب أنا ابن عبد المطلب* / Ben Allah'ın nebisiyim, yalancı değilim. Ben Abdulmuttalib'in oğluyum” çağrısıyla toparlandı.

İslâm'ın esasları, o esaslara saldırılar ve onları müdafaaya yönelik çağrılar kıyame- te kadar hep olacaktır. Allah Rasûlü (ﷺ) bugün aramızda olsaydı Huneyn sendromu yaşayan ümmetine: “Müslümanlar! Bana doğru geliniz. Ben Abdulmuttalib'in oğlu, Abdullah'ın yetimi, Allah'ın son Peygam- beri Muhammed'im.” derdi. “Muhakkak ki âlimler Peygamberlerin varisleridir.” nebevi buyruğunun gereği ulema aynı vazifeyi üstlenmeli, dimdik ayakta durup Efendimiz'in (ﷺ) cesaret ve şecaatini ku- şanarak Müslümanları Allah'ın Kitabı ve Rasûlü'nün Sünneti'ne çağırmalıdır.

Huneyn'de dağılan sahâbe, Hazreti Ab- bas'ı duyunca nasıl dönüp Allah Rasû- lü'nü (ﷺ) Hevazin'den yağın oklara kar- şı koruduysa Kur'ân-ı Kerîm ve Sünnet-i Seniyye üzerinden Allah Rasûlü (ﷺ) ile irtibat kuran müminler de imandan mu- amelata kadar her mevzusıyla saldırıya uğrayan İslâm'ı ortada sahipsiz bırakma- yacak, ona sahip çıkacaktır. Bu yüzden dahildeki ve hariçteki İslâm düşmanları, Müslümanlara sığınak olacak Sünnet-i Seniyye'yi itibarsızlaştırmak için her gün yeni tuzak kurmaktadır.

ALİ B. EBÎ TALİB (Radiyallâhu Anh)

Hicret vakti Vahiy meleği Cebrâil (عليه السلام) Allah Rasûlü'ne (ﷺ) gelip müşrik-

lerin O'nun hakkında aldığı ölüm kararını bildirip madde planında alacağı tedbirler noktasında şöyle dedi: “Bu gece şimdiye kadar yattığın yatağında yatma!”

Karanlık çöküp gecenin üçte biri olun- ca müşrikler, aralarındaki anlaşma gereği Allah Rasûlü'nün (ﷺ) kapısı önünde top- lanıp uyuduğunda üzerine atılacağı vakti beklemeye başladı. Çünkü onların örfün- de eve baskın yapıp insan öldürmek aşığı- lık bir durumdu. Allah Rasûlü (ﷺ) onları görünce Hazreti Ali'ye t şöyle dedi: “Ya- tağında yat! Şu büyük yeşil elbisemi de üzerine ört! Onun içinde uyu! Sana onlar- dan hiç bir zarar erişmeyecektir.”¹⁶

Müslüman, Müslüman gibi görünenden zor zamanda Allah Rasûlü'ne (ﷺ) itti- ba¹⁷ ederek ayrılır. Bazılarının korkudan kalbinin kaydığı Tebuk günü sahâbe-i kirâm Allah Rasûlü'ne (ﷺ) ittibada te- reddüt etmedi. Açlığa, susuzluğa, sıcağa ve düşmanın Doğu Roma olmasına bak- madan yürüdü küffâr üzerine. Hicret de Tebuk gibi hem malla hem canla imtihan olan sahâbe-i kirâmın fedâkârlık destanı- dır.

Hazreti Ali'nin hicrette yaptığını ancak ileriye baktığında cenneti görebilecek bir ferasete sahip müminler yapar.

Kuşatma devam ederken evden çıkan Allah Rasûlü (ﷺ) yerden bir avuç toprak alarak müşriklerin başlarına Yasîn Sûresi'nin ilk dokuz ayetini okuyarak serpti. İçlerinden hiçbiri onu görmeden uzaklaştı. Daha sonra müşriklerin yanına önceden kendileriyle birlikte olmayan biri gelip "Burada ne bekliyorsunuz?" diye sordu. Onlar da "Muhammed'i bekliyoruz." deyince "Allah sizi ıslah etsin! Vallahi Muhammed, her birerinizin başına toprak saçarak çıkıp gitti. Size böyle ne olmuş, üstünüze başınıza bakar mısınız?" dedi.

Her biri elini başına koyunca toz toprak içinde olduğunu gördü. Sonra etrafı gözlediler ve Hazreti Ali'yi Allah Rasûlü'nün (ﷺ) elbisesine sarılmış hâlde görünce adama: "Andolsun ki bu uyuyan Muhammed'tir, elbisesi de üzerinde." dediler. Bu şekilde sabahlayana kadar beklediler. Nihayet Hazreti Ali yataktan kalkınca "Yemin olsun ki bize söyleyen doğru söylemiş!" dediler.¹⁸

Allah Rasûlü (ﷺ) ile aşk nikahı kıyan Ali b. Ebî Talib (*Radiyallâhu Anh*) ölümün kapıda olduğu bir gece Efendimiz'in (ﷺ) elbisesini üzerine alarak O'nun yatağına

girdi. Çünkü Peygamber (ﷺ) tarafından tensib buyrulan bir vazifeyi eda etme şuurü Müslümana ölüm dahil her şeyi unutturur. Ölüm Müslüman için bir tehdit değil, vuslatın müjdecisidir. Sünnet-i Seniyye'ye ittiba, gençlere öylesine muhkem bir şuur aşılabilir ki ölüm kapıdayken de onlar nöbette beklerler. Küffârın işbirlikçileriyle Sünnet-i Seniyye'ye hücumun arkasında bu ruhu çökertme iradesi vardır.

Dipnotlar:

- 1 Tahrîm, 6.
- 2 Bakara, 43.
- 3 Ahzab, 59.
- 4 Bakara, 89.
- 5 Enbiya, 25.
- 6 Suyûti, ed-Dürü'l-Mensûr, I, 216.
- 7 Hâkim, el-Müstedrek, II, 363; Beyhaki, Delâil, II/76.
- 8 A'râf, 138.
- 9 İsmail Hakki Uzunçarşılı, Osmanlı Tarihi, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2011, III, 78.
- 10 Al-i İmrân, 31; Nisâ, 80; Enfal, 46; Nûr, 52; Muhammed, 33...

11 Muhammed Rıza, Muhammed Rasûlullah, 405.

12 Al-i İmrân, 123.

13 Tevbe, 25.

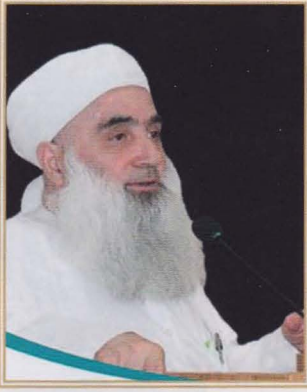
14 İbn Hişam, es-Siretu'n-Nebeviyye, Dâru'l-Marife, Beyrut, 2009, IV, 375

15 Bkz. İbn Hişam, a.g.e., IV, 377; İbn Sa'd, et-Tabakâtu'l-Kübrâ, Dâru's-Sadir, Beyrut, 1998, II, 150-1.

16 Ayrıntı için bkz. İbn Hişam, a.g.e., IV, 436-7; İbn Sa'd, a.g.e., I, 228.

17 Bkz. Tevbe, 117.

18 Ayrıntı için bkz. İbn Hişam, a.g.e., IV, 436-7; İbn Sa'd, a.g.e., I, 228.

HÜSEYİN AVNİ KANSIZOĞLU

SELEF-SELEFİYYE KAVRAMLARI VE TÜRKÇE AKÂİD KİTAPLARINDAKİ MUHTEVÂSİ -1

Bu makâlemizi inşallah, iki Fasil ve bir Netice çerçevesinde ele alacağız: Birinci Fasil, Selef İstılâhı veya mefhûmu ve muhtevâsı hakkındadır. İkinci Fasil, Selef Kavramının Türkçe Akâid Kitaplarındaki Muhtevâsını bahis mevzûu etmektedir. Neticede zamanımız akademisyenlerinin meseleyi anlamadan veya kasıtlı olarak meseleyi karıştırdıklarını anlatmaktadır.

Birinci Fasil

Selef Mefhûmu/Kavramı ve Muhtevâsı Nedir?

Bu Fasil dört meselede incelenecektir. Birinci Mesele, “Selef Kavramı,” İkinci Mesele, “Selef İtikadı, Selef Fıkhı ve Selef Ahlâkı Kavramlarının Mânâsı”, Üçüncü Mesele, “Selef Kavramının Günümüzdeki Kullanımları ve Kendilerini Selefe Nisbet Eden Mezhebler ve Fırkalar,” Dördüncü Mesele de “Bu Üç Selef Kullanışının Değeri” hakkında olacaktır.

Birinci Mesele

Selef Mefhûmu/Kavramı

Selef öncekiler demektir. Selef Asrı denildiğinde Sahâbe Asrı ya da Sahâbe, Tâbiûn ve Tebeu't-Tâbiin'in yaşadığı dönem kastedilir. Selef Mezhebi denildiğinde ise tabiatıyla bu üç dönem ulemâsının İslâmî kültürlerinin tamamı kastedilir.

İkinci Mesele

Selef İtikadı, Selef Fıkhı ve Selef Ahlâkı Kavramlarının Mânâsı

Bu çerçevede bu dönemin itikad ile alakalı meselelerdeki kültürene Selef İtikadı; amelî meselelerdeki İslâmî kültüre Selef fıkhı; ahlâkî meselelerdeki İslâmî kültüre Selef ahlâkiyatı denir.

Selef İtikadı'nın tesbitinde esas belirleyici; sahâbe-i kirâmın inanç olarak Allah Resûlü sallallâhu aleyhi ve sellem'den öğrenip naklettikleri itikadi esaslardır; inanç esaslarıdır.

Tâbiûn ve tebeu't-tâbiin ulemasının önemi bu inanç esaslarını koruyup sonraki nesillere aktarmalarındadır. Ve buna binaen yaşadıkları dönem Selef dönemine dahil edilmiştir.

Bu sebeple bir inanç amel ya da ahlâkın selefte nisbet edilebilmesi için onlardan sahih bir nakille nakledilmesi gerekir. Ve onlardan sahih bir senedle nakledilmeyen bir inanç amel ya da ahlâk selefin inancı, ameli ya da ahlâkı olamaz.

Üçüncü Mesele

Selef Kavramının Günümüzdeki Kullanımları ve Kendilerini Selef Nisbet Eden Mezheb ve Fırkalar

Günümüz İslam dünyasında selef inancı kavramına eserlerinde yer veren ya da onlardan nakiller yapan üç tâife vardır. Bunların Birincisi, Mâturîdi ve Eş'arîler, İkincisi İbn Teymiyye ve İbn Kayyim el-Cevziyye, İbn Abdilvahhab, Nasuriddin el-Elbânî; Üçüncüsü de Cemâluddin Efgânî, Muhammed Abduh, Reşid Rıza ve onların anlayışlarını benimseyenler.

Birinci Tâife

Maturidi ve Eş'arîlerin Selef Anlayışları

Mâturidiler ve Eş'arîler eserlerinde selefin mezhebinin eslem (daha güvenilir) olduğunda hem fikirdirler. Aralarından bir grup selefin itikâdî anlayışını olduğu gibi devam ettirmeyi benimserken, diğer bir grup itikâdî esasları aklın ve felsefenin mahzurlu görmedikleri esasları çerçevesinde delillendirmek ve yorumlamakta bir beis olmadığını söylemişler ve İslam inançlarını özellikle de ilahiyatla alakalı meseleleri aklî ve felsefî metodlarla izah ve isbata girişmişlerdir.¹

Selef itikadı ile yetinip onların delil ve izahlarını yeterli bulanlar da; inanç esaslarını aklî ve felsefî izahlarla isbat yolunu seçenler de, selefin mezhebinin tek doğru ve en hatadan uzak inanç olarak kabul etmişlerdir.

İkinci metodu seçenler itikadi esaslara özellikle de sıfatullahı getirdikleri yorum ve izahların yaşadıkları çağın kültürüne sahip insanlar için, dinin doğrularını bir sapıklığa düşmeden anlayabilmelerinde çok önemli ve gerekli olduğunu düşünmüşlerdir. Hatta bu anlayışlarının inananlar için daha ahkâm (kuvvetli ve delillendirilmiş) olduğunu söylemişlerdir.

İkinci Tâife

İbn Teymiyye ve Talebelerinin Selef Anlayışları

İbn Teymiyye ve bağlılarının Selef anlayışları Mâturîdi ve Eş'arîlerin selef anlayışlarından en azından ilahiyat bahislerinde farklılık arz eder.

İtikadın diğer konularında aykırılıkları olduğu gibi kelam problemlerine cevaplarında da, Mâturîdi ve Eş'arîlerden ayrıldıkları çok sayıda mesele vardır.

İbn Teymiyye ve tâbileri bu farklılığın üzerinde ısrarla ve büyük bir hassasiyetle dururlar. İbn Teymiyye'nin ilahiyât anlayışının Mâturîdi ve Eş'arî selef anlayışından en temel farkı; âlemin hâdisliği meselesinde tezahür eder. İbn Teymiyye âlemin -Mâturîdi ve Eş'arîlerin aksine- tam olarak hâdis olmadığını öne sürer. Ona göre arş mahlûkâtın en üst mertebesidir ve varlığı kadim bin-nev'dir²

O, Mâturîdi ve Eş'arîlerin haberî ve müteşabih sıfatların manalarının ve ilminin onların doğrulukları kabul edildikten sonra Allah'ın ilmine havale edilmesi gerektiği şeklindeki görüşlerini şiddetle reddeder ve Selefin mezhebinin haberî sıfatların manalarının bilinmesi şeklinde olduğunu savunur.

İtidadi asılların isbat edilmesinde, felsefenin metotlarının kullanılmasının selef metoduna aykırı olduğunu vurgular.³

Alemin cevher ve arazlardan oluştuğu, bu ikisinin de hâdis olmasına göre âlemin de hâdis olduğu; âlemin hâdis olduğuna göre her hâdisin zorunlu olarak bir muhdise ihtiyacının olduğu, âlemin muhdisinin de Allah olduğu şeklindeki isbât-ı vâcib anlayışlarına da karşı çıkar.⁴

Üçüncü Tâife

Cemâlüddin el-Efgânî ve Muhammed Abduh'un Selef Anlayışları

Cemâlüddin el-Efgânî'nin inanç itibarıyla kökeninin Sünnî olmadığı genel kabul gören bir husustur. O Necef Şii ulemâsından Mur-taza el-Ensari'nin Tahran Şia'sının büyükle-rinden Akasîd Sadık'ın öğrencilerindedir.⁵

Onun İslam dünyasında yaygın inanç ekollerinden birisini açıkça destekleyen bir i'tikâdî yönelişi gözlemlenmemektedir. Ama o sadece dehrî değildir. Kendisini Afganlı bir Sünnî olarak tanırsa da bir Sünnî alim değildir. Şii eğitimi aldıysa da açıkça Şii öğretiyeye davet etmemiştir.

Dolayısıyla o Mâturidi, Eş'arî ya da İbn Teymiyye'nin anlayışından farklı bir Selef ve Selefilik anlayışı içindedir. Tabiri caizse bütün i'tikâdî, fikhî ve ahlâkî sünnet ekollerinin ötesinde ve üzerinde aklen Allah'ı bulmaya davet eden; bazı araştırmacıların da dedikleri gibi –Mu'tezile'yi bile geride bırakan- bir 'Selefi' anlayışa sahiptir.

Onun için, sonraki dönemde ortaya çıkan ve Mu'tezile'den sadece imamet anlayışında ayrılan salt akılcı Şiiilerin düşünce tarzına sahip bir filozoftur denilse yeridir.

Takipçisi Muhammed Abduh da onunla tanıştıktan sonra daha bir yoğun şekilde mantık, ilahiyat, astronomi, metafizik konularını

gündemine almıştır. Diğer taraftan Mısır'ın milli ve fikri kurtuluş hareketinin öncülüğünü yapmıştır.

Risaletu't Tevhid isimli eseri muhtevası itibarıyla İbn Sina sonrası bilenen çizgiyi izlemektedir.⁶ Ama o kendisine ve arkadaşlarının hareketine Selefi hareket adını verir.⁷

Dördüncü Tâife

Bu Üç "Selef" Kullanışının Değeri⁸

Kelam ve felsefeyi mezmum kabul eden Selefilere Muhammed Abduh ve anlayışının uyuşmayacağı açıktır. İbn Sina ve çizgisinin Asr-ı saadet kültüründen ve anlayışından uzaklığı ise herkesin malumudur.

Diğer taraftan hayatını Şiiilerle mücadelele yaşamış olan İbn Teymiyye'nin takipçileriyle; bir Şii ile beraber hareket edebilen hatta Şii-Sünnî mezheplerinin birleştirilmesi teşebbüsünün öncülerinden olan bir ekolün uyuşması düşünülemez. Selefilere göre Şii Sünnî birleşmesi iman-küfür birleşmesi gibi bir şeydir.

Kendisini her ne kadar Selefi olarak nitelese de Muhammed Abduh ve ekolünün ne Suudi Arabistan'daki Selefilik hareketiyle ne de Mâturidi-Eş'ari ekolünün sahabe ve tâbi-undan naklettikleri i'tikadlarla bir alakası vardır. Onun Selefililiği kasıtlı ya da kasıtsız bir isim benzerliğinden öte bir şey değildir.

Netice itibarıyla bu hareket de kendi ifadelerinden anlaşılacağı üzere esasen bir doğru inancın tesbiti ve gereği üzere salih amele davet, hareketi değil bir vakıya başkaldırı hareketidir. Ama inancı belli olmayan ya da inanç değerleri net olmayan (ön planda olmayan) bir başkaldırı hareketi sahabenin i'tikadının ihyası gibi bir temel hedefi de yoktur. İslam dünyasında oluşan amelî-fikhî ekollerin birleştirilmesi suretiyle Müslümanların vahdetinin temini gibi bir gaye-hedefleri olduğunu söylemişlerdir. En basit manada bu söylemlerinin bile Selef akidesi ve tavrıyla bir ilintisi yoktur.⁹

İbn Teymiyye, Mâturidi ve Eş‘arî Selef anlayışından farklı olduğunu ısrarla savunduğu Selef inancının kendi naklettiği gibi olduğunu isbat etmek için büyük gayret sarfetmiştir.

Ona göre alem ezelden beri Allah’la birlikte vardır. Haberî sıfatların manaları bilinir. Allah’ın kelâmı harfler ve seslerledir. Allah’ın cismi vardır bizim cismimize benzer. Allah’ın hakikaten eli vardır. Allah’ın hakikaten arşa istiva ettiğine inanmayan kafirdir. İman dairesinde kalabilmek ya da olabilmek için hakikaten istiva etmiştir demek gerekir bu sıfatlara iman ettik manalarını bilmeyiz demek yeterli değildir. Keyfiyetini bilemesek de Allah’ın hâdis olan şeylerin içine girmesi caizdir, vâkidir.

Hâsılı, Cemalüddin Afgani ve arkadaşlarının i’tikâdâ bir daveti olmadığı ortadadır. Dolayısıyla Selef’i temsil etmeye zaten talip değillerdir.

İbn Teymiyye ve ashabının Selef mezhebi diye anlattıkları anlayışın Asr-ı saadette ör-

neği yoktur. Kur’an ve Sünnet naslarının ya- lın manalarında göremediğimiz çok sayıda nazariye içermektedir.

Mâturidi ve Eş‘arî ulemânın Selef’in mezhebi hakkındaki tesbitleri Kur’andaki ilgili ayetler, Sünnetteki hadisler ve Selefin büyük imamları Ebu Hanife, İmam Malik, İmam Şafii ve Ahmed b. Hanbel’in Sahabe-i Kirâm’dan naklettikleri tavırla örtüşmektedir. Ve kanaatimizce Selefin Mezhebini onların anlayışı temsil etmektedir.

Bu üç farklı yönelişten Mısır’daki hareket Ehl-i Sünnet kökenli ama dejenere olmuş bir harekettir. İbn Teymiyye ana çizgisindeki hareket onun aşırılıklarını yanlış ve abartılı yorumlarını tedavi edememiş bir harekettir. Mâturidi ve Eş‘arilik ise Ehl-i Sünnet’i temsil etmektedir. Aralarında günümüzde halefin tavrı değil Selefin tavrı yaygındır.

Makalemiz bu üç farklı anlayışın aynı şey zannedilmesinin yanlışlığına işaret etmeyi hedeflediğinden delil zikretmedik.

Devâm edecek inşaallâh...

Dipnotlar:

1 Bu ikinci yönelişin temel âmili felsefenin temel metinlerinin Arapça’ya terceme edilmesinden sonra oluşan gündeme İslâmî bir tavır koyma arzusudur.

Bu grubun inanç ilminde yer almayıp felsefenin i’tikâdî problemlerinden olan bazı meselelere de İslam inancı açısından çözümler ürettikleri de olmuştur. Henüz i’tikâdî izah ekolleri oluşmadan önce ,Selef inancı ve tavrını bilen ve itikad eden ilim adamlarının dönemindeki durum bu minvaldedir. Mâturidi ve Eş‘ari ekollerinin oluşumunun başlangıç noktası da bu noktadır.

2 İbn Teymiyye istiva sıfatını isbat için Allah’ın ezelden beri sonsuz sayıda arşı yaratıp sonra yok ettiğini iddia etmektedir. Onu bu

iddiaya mecbur kılan, haberî sıfatların manalarının bilineceği iddiasıdır. Ona göre Kur’an’da manası bilinmeyen bir ilahi sıfat yoktur. İstiva da oturma ve yükselme gibi manalara gelmektedir. Bu sıfatın bu manaya geldiği sabit olduğuna göre; bu arşın ezelden beri varolmasını zorunlu kılmaktadır. Aksi halde Allah’ın istiva sıfatı sonradan olmuştur, hadistir, denilmesi gerekecektir ki, Allah’ın sonradan olan bir sıfatı olmayacağından bu küfürdür. O halde arş kadim bir nev olmalıdır.

3 Ama kendisi “Evveli olmayan hâdisle” fikrini onlardan alır.-Nâşir

4 Bu karşı çıkışın kökeninde de yine onun alemin bir tür ezeli olduğu şeklindeki inancı etkilidir. Ve o bu görüşleriyle ; evvel olan Allah ın mahlukattan önce de var olduğu ; muhtar olan Allah ın dilediğinde ve dilediği şekilde yarattığı ; Allah ın

herşeyi yoktan var ettiği, şeklindeki islam inanç esaslarıyla çelişkiye düşer.

5 Bkz. İslam Felsefesi Tarihi . Macit Fahri s. 301

6 .Bkz. İslam Felsefesi Tarihi, Macit Fahri, s. 307

7 Age s. 308

8Mâturidi-Eş‘arilerle Selefiyye’nin anlayışları arasındaki farklar hakkında değerlendirmeler için ‘Haberî Sıfatlara İman da, Mananın Allahın İlmine Havale Edilmesi Metodu Ve Ehli Sünnetin Konu Hakkındaki Görüşünün Tesbiti’ isimli makalemiz okunmalıdır.

9 Felsefe tahsil etmiş ve düşüncesi gelişmiş bir ilim grubunun İslam ümmetinin vahdetini, amelî noktada sağlama teziyle ortaya çıkması samimiyse aptalcadır. Yoksa haincedir.

Hikmetli Söyler

*“Kendinize Allah yolunda kardeşler edinin.
Çünkü onlar dünya için de âhret için de lazımdır.”*

Hz. Ali (Radiyallahü anh)

*“Kimseyi elindeki nimetten dolayı kıskanma!
Allah-u Teala'nın ondan neler aldığını bilemezsin.
Senin başına gelen hiçbir musibete üzülme.
Karşılığında Allah-u Teala'nın sana neler vereceğini bilemezsin.”*

İmam-ı Şa'rânî (Rahmetullahi aleyh)

*“Vefâtından sonra insanların seni ne kadar çabuk unutacaklarını bilseydin,
kesinlikle Allah-u Teala'dan başkasını razı etmek için yaşamazdın”*

İmâm-ı Gazâlî (Rahmetullahi aleyh)

“Kork O mahkemeden ki, Hâkimin kendisi şahittir...”

Câferi Sâdık (Radiyallahü anh)

*“Vaazsız olmaz! Bir araziden su kesilse orada bir şey bitmez.
Kalp de öyledir, vaaz dinlemedi mi katılaştır, kararır ve ölür”*

Mahmud Efendi hazretleri (Kuddise sirruhu)

*“Haram para ile sadaka verip hayır işlediğini zanneden kimse,
kirlenmiş elbiseyi idrarla yıkayana benzer.”*

Süfyân-ı Sevrî (Rahmetullahi aleyh)

*“Üç durumda din kardeşinizi yalnız bırakmayınız:
Hasta olduklarında ziyaret ediniz.
Meşguliyetlerinde yardım ediniz. Unuttuklarında hatırlatınız”*

Ata İbni Meysere el-Horasânî

DEVLET-İ ALIYYE-İ OSMÂNİYYE DEVİR-İ GÜZİNİNDE HÂLİDÎ TEKKESİ -2

Dr. Yunus Emre Aydın

Bu makalenin birinci kısmı geçen ay yayımlanmıştır.

Tarîkat ve tekkelerin cemiyet bünyesini ikame eden bir toplum içerisinde, Anadolu Selçuklu Devleti, siyasi ve kültürel bakımdan olduğu kadar medeniyet açısından da en yüksek seviyesine ulaşmıştır.¹

Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye, Selçukluların bakiyesi topraklarda kurulduğundan, onların Dîn-i Mübîn-i İslâm'ı yaşama şekilleri de sûfî bir menhec üzerine ikame edilmişti. Osmanoğulları bidâyetlerinden itibaren ilim aşkı ile mücehhez, cihat sevdası ile de kılıca sevdalı bir nesep idi.

Tuğrul Bey de Selçuklu Devleti'ni kurarken âlim ve mutasavvıflara çok hürmet göstermiş ve hâkimiyetini manevi kuvvetler ile takviye etmiştir.

Selçuklular nasıl tasavvufun ve tarikat liderliğinin geniş kitleler üzerindeki tesirini müşâhede ederek meşâyih-ı kirâma ihtiram edip himaye ettilerse² Osmanlılar da Selçuklulardan kendilerine intikal eden topraklarda bu usulü devam ettirmişlerdir.

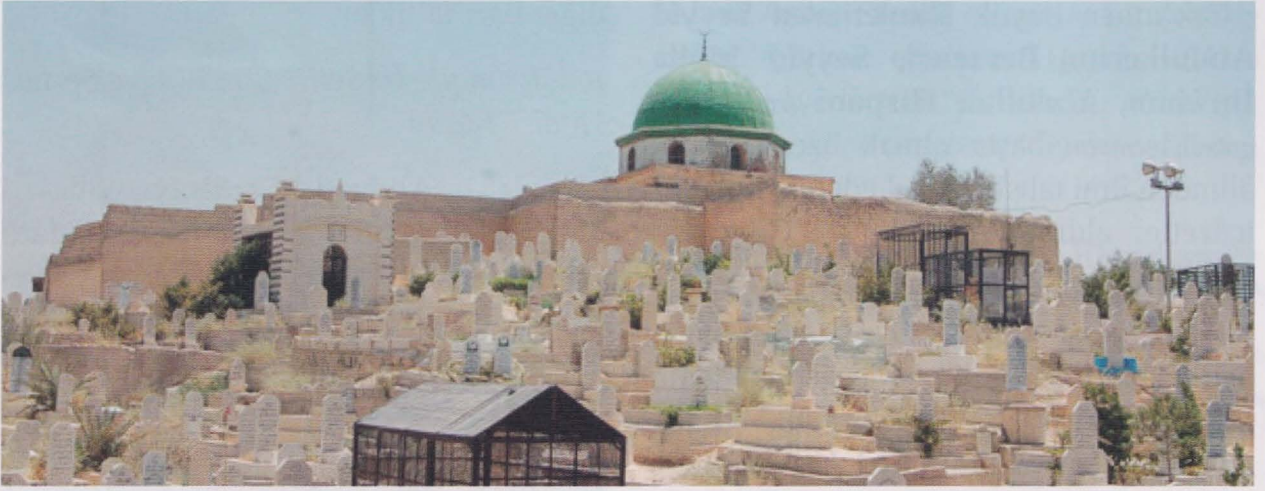
Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye'de bidâyetinden nihâyetine kadar ulemâ ve meşâyihâ çok ehemmiyet verilmiş buna mebni olarak da bu devletin maddî ve mânevî yapılanmasında ulemâ ve meşâyih zümrelerinin fevkalade tesiri olmuştur.

Selâtîn-i âl-i Osmân hazerâtı, Hindistan'tan Buhara'ya, Bağdat'tan Şam'a, Mekke-i Mükerrreme'den ve Medine-i Münevvere'ye hatta Mağrip ülkelerine kadar geniş bir coğrafyada yetişen ulema-i 'izam ve meşâyih-ı kiram zümrelerini ve dahi hulefâsını Pâyitaht-ı İstanbul'a davet ederek bir imparatorluğa yakışan ilmi ve mânevî zenginliği cem eylemiştir.

Osmanlı tasavvuf geleneğinin menbaları olan Kâdiriyye, Rufâ'îyye ve Sa'diyye Tarikatları Arap sahasından Anadolu topraklarına gelmiştir.³

Şâzeliyye tarikatının İstanbul'da en çok nüfuz sahibi olduğu devir ise 18. yüzyılda **Sultan Hamid Hazretleri**'nin bu tekkeye intisap ettiği dönem olmuştur.

İnşâallâh ilerleyen yazılarımızda her biri hakkında hususi bir başlık açarak tanzih edeceğimiz Rufâ'îyye, Şâzeliyye, Halvetiyye, Mevleviyye turuk-u aliyyeleri ve meşâyihları (*kaddesallahu esrârahum ecmaîn*) nasıl Osmanlı Devlet-i Aliyye'sini ikame, idâme ve dahi mânen ihya bulmasında azami derecede vazife ihraz etti iseler Nakşibendiyye turuk-u aliyyesinin Hâlidîyye şubesi de Osmanlı Devlet-i Aliyyesi'ne bu meyanda çok âli hizmetler deruhte etmiş, istikamet ve gayretleri ile Osmanlı Dev-

Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri'nin Şam'daki Kasyon dağındaki türbesi ve etrâfındaki hazîre

let-i Aliyyesi'nin⁴ sultanlarının teveccühünü, ulemânın ihtirâmını, avâm-ı nâsın da muhabbetini celbetmişlerdir.

Bazı zatlar var ki, asrının semasında bir şems-i tâban gibi tulû ederek aktâr-ı âlemi şems-i asr-ı seâdetten ahzettikleri nur ile tenvir eylemişler. Bu zevat-ı zevi'l-kirâm hazerâtı asrına hatta asırlara teshir etmiştir.

Hiç şüphesiz ki bu zevat-ı al-i kirâmın en azametlilerinden biri Pirîmiz **Şeyh Mevlâna Hâlid el-Bağdâdî** [kuddise sirruhu] Hazretleridir. Bütün turuk-u aliyyenin meşâyihine hürmetimiz âli olmakla beraber, bu meyandaki yazı dizimize ruhanîyetlerinden himmetlerini talep ederek Osmanlı Devlet-i Aliyyesi'nin en heybetli mürşidlerinden Pirîmiz **Şeyh Mevlâna Hâlid el-Bağdâdî** [kuddise sirruhu] Hazretleri ve müessisi olduğu Hâlidîyye Tekkesi ile ibtida etmeyi arzu ettik....

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye'de Halidi Tekkesi'nin bidâyetinden azametine karkarî serencâmını ibret ve hayret ile okuyalım...

Hâlidîyye şubesinin müessisi **Şeyh Mevlâna Hâlid el-Bağdâdî** [kuddise sirruhu] diye mârûf olan **Şeyh Ziyâüddin** 1192 (M. 1778) Hazretleri senesinde, o devirde Osmanlı Devlet-i Aliyyesi'nin hududunda

bulunan Bağdat'ın kuzeyindeki Süleymaniye kentinin Karadağ şehrinde tevellüd eyledi.

1242 (M.1826) senesinde, Şam-ı Şerif'te vefat etti. Cenaze namazını hulefâsından olduğu rivayet olunan büyük Osmanlı fakîhi, “Reddu'l- muhtâr” adlı Hanefî fıkıh külliyâtının müellifi **İbni Âbidîn Hazretleri** kıldırıldı.

Babası memleketinde “Şeşangost (Altıparmak)” lakabıyla bilinen **Pir Mikâil** adıyla mâruf Kâdirî tarîkatına müntesip bir zattı. Nesepleri baba tarafından **Hazret-i Osman** [radiyallahu anh]a, anne tarafından **Hazreti Ali** [radiyallâhu anh]a ulaşır.

Lâkin o dönemde tevellüd eylediği coğrafyada istimal edilen lisan Kürtçe olduğu için kendisi künyesinde “el-Kürdi eş-Şehrezori” imzasını kullanmıştır.

Osmanlı Devlet-i Aliyyesi'nin ilmi mecraada her cihetten bereketli olduğu bir devrinde rusûhiyyet üzere Arapça, Farsça kavaidini tam manası ile kâmilan ikmâl etti. **Şeyh Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî** [kuddise sirruhu] **Hazretleri** zamanının en büyük Osmanlı âlimlerinden; Şeyh Muhammed Kasım'dan klasik medrese, **Muhammed Küzberî**'den hadis, **Molla Abdülaziz Hindî**'den akâid ve kelâm icazeti aldı.

Irak'ın en büyük âlimlerinden **Seyyid Abdülkerim Berzencî, Seyyid Molla İbrâhim, Abdullah Hırpânî** (radiyallahu anhum ecmain) başta olmak üzere birçok âlimden ilmi tahsili ikmal ederek muhtelif icâzetler aldı.

Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhu], itikadda Eş'arî, fıkhıta Şâfi'î mezhebindendi. Şer'î ilimlerden sonra fennî ilimlere de merak saldı. Devrinin **Ali Kuşçu**'su sayılan **Muhammed Kuseym**'den riyâziye, hendese, hesap, üstürlap gibi fennî ilimleri tahsil etti.

Şeyh Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri'nin, "Akîdetü'l-îmân", "Mektûbât", "Îrâde-i Cüz'iyye", "Râbita Risâlesi", "Dîvân", "İtikadnâme" adlı eserleriyle "Câliyetü'l-ekdâr" adında "Salevatü Şerîfe" kitabı başta olmak üzere pek çok te'lifi vardır.

Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhü] **Hazretleri**'nin bir kısım te'lifi şu eserlerdir:

Hâşiyetü Hâlid el-Bağdâdî es-Süleymânî alâ Hâşiyeti's-Siyâlkûtî ale'l-Hayâlî,

Hâşiyetü'l-Hafîdiyye Siyâlkûtîyye,

Hâşiyetün alâ Nihâyeti'r-Remlî,

Bagıyyetü'l-Vâcid fî Mektûbâtı Mevlânâ Hâlid,

Hâşiyetün alâ Cem'i'l-Fevâid,

İkdü'l-Cevher fî'l-fark beyne Kesbeyi'l-Mâtürîdî ve'l-Eş'arî,

bir divan, râbita ile ilgili ufak bir risâle,

Şerhu Makâmâtî'l-Harîrî,

Şerhu'l-Akâidi'l-Adûdiyye,

Ta'likâtü'l-Hâşiyeti's-Siyâlkûtî el-Abdülğafûr Lârî,

diğer bazı ta'likler,

Risâletün fi'l-Îrâdeti'l-Cüz'iyye ve Şerhu Hadîsi'l-Cebr.

Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye devri güzîninde **Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri**'nin Câliyetü'l-Ekdâr ve's-Seyfü'l-Bettâr fi's-Salâti ale'l-Muhtâr isimli eseri şehâmetli sultanlarımız tarafından teberrüken binlerce tabedilerek dağıtılmıştır. Yazımızı bu eserden **Resulullah** sallallahu aleyhi ve sellem **Efendimize** kıraat buyrulan bir selavat siğasını bereket niyeti ile derc edelim:

"Allâhım! Kudreti masnuatına taalluk eden, iradesiyle esmâ-i hüsnâsının tecellilerini gerçekleştiren Yüceler Yücesi Sensin. Biz ise nihayetsiz derecede âciziz. Gaybın son habercisi, hilkat şeceresinin çekirdeği, kâinat kitabının ille-i gayesi olan **Efendimiz Muhammed**'e Sen salât ve selâm eyle. O ki, her şey O'nunla bilinir hale gelmiştir. Sen O'nu gâyelerin gâyesi (gâye ölçüsünde vesile) kıldın ve kulların üzerindeki delilini O'nunla ikâme eyledin.

Senin ilminin hazînesi, Livâü'l-Hamd'inin taşıyıcısı, sırrının mâdeni, izzetinin mazharı, emîn kulun O'dur. Yine Senin mülk dairenin merkezini tutan O, ihata eden O, o dairenin hem bütünü hem de cüz'ü yine O'dur.

Kendisiyle benim nidâmı işiteceğin, Senin rıza dairen içerisinde istediğim şeyleri bahşedeceğin, iki cihanda beni ümit ettiklerime nâil kılacağın ve dualarıma icabet buyuracağın bir salât ile **Efendimiz Muhammed**'e salât ve selâm eyle. Ey Allah! Ey Rahman, ey Rahîm, ey Melik!"

Mevlânâ Hâlid-i Şehrezorî Bağdâdî Hazretleri'nin Farsça, Arapça ile birlikte Divânında Kürtçe'nin Goran-i Hewrâmî lehçesi ile bazı şiirleri vardır.

Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri'nin türbesinin giriş kapısı

Sultan Abdülhamid Hazretleri'ne karkî süreçte Hâlidî müridleri bidayetlerinde devlet indinde ciddi imtihanlardan geçirilmiş ve nihayet faziletleri karşısında **Sultanlarımız** bu yolun büyüklerine intisab eylemişlerdir.

Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhu] **Hazretleri**'nin mürid ve müntesipleri arasında **Mekkizâde Mustafa Âsım ve Mehmed Refik Efendi** gibi **Şeyhu'l-İslâmlık** makamını ihraz etmiş ilim adamları **Said Paşa, Davud Paşa, Abdullah Paşa, Necip Paşa ve Namık Paşa** gibi devlet ricali de yer almaktadır.

Payitaht olan İstanbul'da, Hâlidî tekkeleri **Sultan Mahmud**'a hasedçilerin "silah ve halkı etrafında topluyor" gibi daha sonradan devlet tutanaklarınca sâbit olduğu üzere yalan haberler getirmeleri üzerine kapatılmaya teşebbüs edilmiş ve **Şeyhu-**

İslam Âsım Efendi de metin bii şekilde Sultan'a itiraz etmiş ve Hucurat Sûresi'nin 6. âyetindeki "fâsiklar bir haber getirdiğinde iyice araştırın" âyet-i celilesini okumuştur.

Şeyh Mevlâna Hâlid Efendimiz'e dâir sarayla ilgili şu hâtıra da mevcuttur; "**Sultan II. Mahmûd Han**'ın Rikâb-ı hümâyûn Kethüdası **Mevlevî Hâlet Efendi, Mevlânâ Hâlid**'in şöhret ve îtibârını çekemeyerek Nakşibendiliğin yayılmasından rahatsız olduğundan Sultan'a şikayet ederek. "On binlerle adamı vardır. Devlet ve saltanat için tehlikelidir. Ortadan kaldırılması lâzımdır." diyerek vehmi tahrik etmiş ve birçok tedbirin alınmasına vesile olmuştur."⁵

Pâyitaht-ı İstanbul'da bulunan Hâlidî halifelerine ulemâ ve eşraftan pek çok kişinin intisab etmesi ve kısa zamanda tekesür etmeleri, Dersaadet'te bir kısım zevatı rahatsız etmiş ve bâzı Hâlidî meşâyih ve halifeleri, mezkur zevat tarafından **Sultan II. Mahmud Han Hazretleri**'ne şiddetle şikayet edilmişlerdir.

Bunun sebebini **Lütfi Efendi** şu şekilde izah etmektedir:

"Bağdat'a tâbi Süleymaniye ulemâsından olup Şam'da tavattun etmiş olan **Şeyh Hâlid Efendi Hazretleri**'nin İstanbul'daki halifelerinden bazıları, İstanbul'da birkaç mescidde kendilerine mahsus ayîn-i tarîk icrâsıyla meşgul olduklarından, İstanbul kibâr ve ulemâsından haylice zevât bunlara intisab ile giderek aded-i ihvan çoğalmaya başlamış idi.

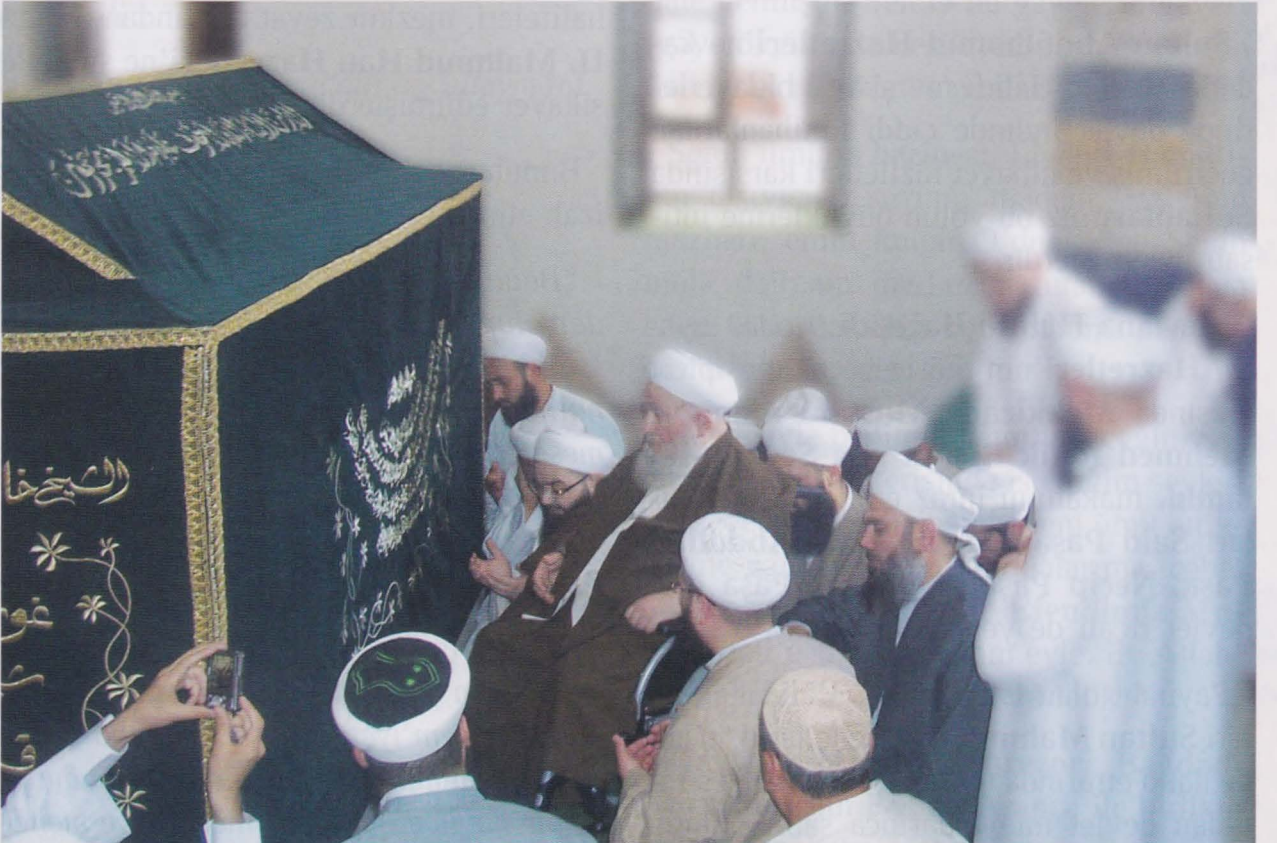
Bunların Arabistan'da istihsal ettikleri şöhret ve cem'iyetten başka, İstanbul, Anadolu ve Rumeli taraflarında hulefâ nâmıyla bir haylice adamları mecâlis ve mehâfili enamda Tarîk-ı Hâlidî usulunu neşr ile meşgul olmalarının zâhirde mahzûru

yok ise de, sūfiyye sıfatıyla kalabalıklaşması, I'tiyaddan eslafda zuhur eden ahvâl mutâleâsı umûma ileyhime pek de meydan verilmemesi luzumunu göstermiş olduğundan meşâhir-i hulefây-ı Hâlidiyye'den İstanbul'da bulunan bazı zevat avânesiyle Ramazan'ın 21. gecesi (1243/1827) oldukları mahallerden gümrüğe getirilip, kayık ile Kartal'a oradan da Sivas'a icla ve ertesi günü bunların meşhur mensuplarından **Ürgübî Ali Efendi** -ki İstanbul ulemâsından idi- dahi Ankara dâhilinde Çerkes kasabasına nefy olundukları, Sivas'a teb'îd olunan kimselerden **Salih** ve **Ahmed Efendiler**'in Sivas'ta tevkîf ettirilmeyerek Bagdat'a gönderilmeleri muahharan Sivas vilayetine yazılmış olduğu ve **Şeyh Hâlid Hazretleri**'nin kâim-i makamı ile hulefâsı bu taraflara gelmemek üzere Bagdat ve Süleymaniye taraflarına mübâşere terfikan irsâl olunmuş oldukları bazı evrakda görülmüştür.”⁶

Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhu] **Hazretleri** Süleymaniye'de irşada başladığında bölgedeki tesirli meşâyihtan, nüfuz sahibi, Berzencilerden **Şeyh Ma'ruf** ve Talabani aşiretinden **Şeyh Abdurrahman Efendi**'nin çok ciddi muhalefetiyle karşılaşmıştır.

Şeyh Ma'ruf Berzenci, **Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri**'nin Hindistan'a gidip **Şâh-ı Dehlevî Hazretleri**'nden halifelik almasından çok rahatsız olduğu için kendi etbândan **Baban Beyi Abdurrahman Paşa**'ya **Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri**'ni Süleymaniye'den çıkarması için talepte bulunmuşlardır.

Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye'nin oradaki mes'ulü ve sorumlusu olan **Abdurrahman Paşa** da onların bu talebini yerine getirerek **Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî** [kuddise sirruhu] **Hazretleri**'ne Süleymaniye'yi terk etmesini söylemiştir.

Mahmud Efendi Hazretleri'nin 2009 yılındaki Şâm-ı Şerîf ziyâretinde Hâlid-i Bağdâdî Hazretleri'nin kabri-şerîfini ziyâreti

Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhu] Hazretleri bu gibi hâdiselerde aslâ menfi bir tavra girmemiş, sabır, tahammül ve istikamet üzere irşadına devam etmiştir. Bu taleb üzerine de üzerine Bağdat'a intikal etmiştir. Süleymaniye'ye ancak dört yıl sonra **Abdurrahman Paşa**'nın vefat etmesi ile gitmiştir.⁷

Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhu] **Hazretleri**, Bağdat'a intikallerinden daha sonra Devlet-i aliyye-i Osmaniyeye'nin Valisi **Sa'îd Paşa**'nın fevkalade ihtiram ile muamele görmüştür. **Sa'îd Paşa** Devlet-i Aliyye-i Osmaniyeye'nin yardım

ve destekleriyle **Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî** [kuddise sirruhu] **Hazretleri** için İhsâiyye Medresesi'ni ihya ederek Bağdat'ta ilk Hâlidî tekkesini de te'sis etmesine de vesile olmuştur.⁸

Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî [kuddise sirruhu] **Hazretleri**'nin irşadının tesiriyle kendisine muhalafet eden Berzencilerin o zamanki reisi Şeyh Maruf Berzenci'nin⁹ öz amca çocukları dahi **Şeyh Mevlâna Hâlid-i Bağdâdî** [kuddise sirruhu] **Hazretleri**'ne intisab etmişlerdir.¹⁰

Devâm edecek inşâallâh...

Dipnotlar:

1 İrfan Gündüz, *Osmanlılarda Devlet Tekke Münasebetleri*, Seha Neşriyat, Ankara, 1989, 3. Baskı, s. 5.

2 Hüseyin Emin, *Târihü'l-Irak fi'l-asrı's-Selçûkî*, Bağdat, 1965, s. 281; Mehmet Çelik, Şükran Yaşar, Zafer Duygu, "Selçukluların Devlet-Ümmet Bütünlüğünü Sağlama Projesinin İkinci Ayağı: Medrese-Tekke Uzlaşmasını Sağlama ve Türkmen Oymaklarını İslamlaştırma Politikası", *II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu Selçuklularda Bilim ve Düşünce (19-21 Ekim 2011 Konya)*, 2013, cilt: IV, s. 322'dan naklen.

3 Ekrem Işın, "Rufâilik", *DİA*, VI, s. 325- 330.

4 "Devlet-i Aliyye" tabirini hususen tercih etmemizin bir hikmeti vardır ki o da şudur: Ürdün'de ikamet eden, Şeyh Seyyid Abdülkadir Geylani Hazretleri'nin seçere ile sabit ahfâdından ahababımız Şeyh Abdüsselam neseben Kâdirî olması ile beraber Nakşibendî meşâyihından Erbil'de medfun evliyaullahın büyüklerinden Şeyh Mustafa Kemaleddin Hazretleri'ne bağlıdırlar. Kendilerinden

dinledim ki: Şeyh Mustafa Kemaleddin Hazretleri'nin mahdumu Merhum Şeyh Abdullah şöyle dermiş: "Osmanlı demeyin. Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye deyin. Bu edebe daha ziyadesi ile muvafıktır."

5 Türkiye Gazetesi Rehber Ansiklopedisi, İhlâs Matbaacılık ve Dağıtım A.Ş., İstanbul 1984, Cilt-7, s. 55

6 Ahmed Lütfi, *Tarih-i Devlet-i Aliye-i Osmaniyeye*, Dersaadet 1302/1884, s. 286- 287. Ekrem Özer, Osmanlı'da Tekke ve Tarikat Islahatları- 2. Mahmud Dönemi ve Sonrası, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, Erzurum 2007, s. 110-111'den naklen.

7 Bu konuda muhtelif mâlumatlar için bakınız: Muhammed Süleyman el-Hane-fi, el-Hadîkatü'n-Nediyye fi âdâbi't-tarîkati'n-Nakşebendiyye ve'l-Behcetü'l Hâlidîyye, el-matbatül-ilmîyye, Mısır-1310, s. 39.

8 Bu konuda muhtelif mâlumatlar için bkn: Necdi, Asfa'l Mevarid, 64-66; Bağdadi, el-Hadika, 39-40. Dr. İrfan Gündüz, *Osmanlılarda Tekke-Devlet Münasebet-*

leri, Seha Neşriyat, İstanbul 1989, 3. Baskı, s. 237'den naklen.

9 Berzenciler aslen Hz. Hasan Efendimize mensub bir sülaleye mensupturlar. Bu sülalenin ecdadı Muhammed b. Abdirresûl b. Abdiseyyid el-Hasenî el-Berzencî eş-Şehrezûrî (ö. 1103/1691) Medine-i Müneverre'de vefat etmiştir. Daha sonra Kürtlerin olduğu coğrafyada en önemli Kürt ailelerinden olmuşlardır. Bu bölgede Osmanlıcada yazımları aynı olduğundan arşivlerde okunurken karıştırılan bir Barzaniler bir de Barazaniler diye iki güçlü Kürt ailesi vardır ki, Barzaniler Hacı Süvar Efendi'nin torunları olan aslen nesepleri Hz. Abbas (radiyallahu anh)'a ulaşan bir Kürt ailesidir. Barzaniler ise Kürdistan coğrafyasında yaşayan Haham yetiştirmekle mâruf, ana dilleri Kürtçe olan bir Yahudi ailedir. Bu meyandaki bazı Osmanlıca belgeler yazılışları benzediğinden kimileri tarafından kasıtlı kimileri tarafından kasıtsız olarak yanlış okunmaktadır.

10 Bu konuda muhtelif mâlumatlar için bkn: es-Süveydî, Def'u'z-Zalûm Ani'l-Vuku'i Fi İrzi Haza'l Mazlum, vr, 16A.

ZİKİRLER, DUÂLAR VE FAZÎLETLİ AMELLER

HAYIRLARA NÂİLİYET, ŞERLERDEN EMNİYET, ŞİFÂ VE RIZIK BEREKETİ İÇİN HİCRÎ AYIN BAŞINDA YAPILACAK MÜHİM VAZİFELER

1) Hicrî ay başında hilâl görüldüğü zaman (5 Kasım Cumâ akşamı) o ay içerisinde hayırlara kavuşup şerlerden emîn olmak için **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) bâzı duâlar okurdu.

Bu hususta farklı rivâyetler mevcuttur. Kaynaklar için bkz:

(Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:22790, 37/453); (İbnü Hibbân, es-Sahîh, rakam:888, 3/171); (Ebû Dâvûd, es-Sünen, rakam:5092, 4/324); (Ahmed ibnü Hanbel, el-Müsned, rakam:22790, 37/453); (et-Taberânî, el-Mu‘cemü’l-kebîr, rakam:9191, 9/243); (et-Taberânî, Kitâbu’d-Du‘â, rakam:909-910, 2/1225-1226)

Her Ayın Hilâli Görüldüğünde Okunacak Duâlar

«اللَّهُ أَكْبَرُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الشَّهْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ الْقَدْرِ وَمِنْ سُوءِ الْمَحْشَرِ»،
«اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى رَبَّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ»، «أَمِنْتُ بِالَّذِي خَلَقَكَ.»
(3kere), «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي ذَهَبَ بِشَهْرِ رَيْعِ الْأَوَّلِ وَجَاءَ بِشَهْرِ رَيْعِ الْآخِرِ»، «هِلَالَ خَيْرٍ وَرُشْدٍ» (3kere), «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ هَذَا الشَّهْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ» (3kere), «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الشَّهْرِ؛ فَتَحَهُ وَنَصْرَهُ وَنُورَهُ وَبَرَكَتَهُ وَطُهُورَهُ وَرِزْقَهُ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا بَعْدَهُ»،
«اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَنِي وَخَلَقَكَ وَقَدَّرَ لَكَ مَنَازِلَ وَجَعَلَكَ آيَةً لِلْعَالَمِينَ.»

2) **İmâm-ı Sübkî** (Rahimehullâh)ın beyânına göre; yeni ay görüldüğünde (5 Kasım Cumâ akşamı) bu duâları okuduktan sonra Tebârake Sûresi’ni okumak sünnettir. Zîrâ onun bir ismi “Münciye” yâni “Kurtarıcı”dır.

Ayrıca o okunduğunda sekînet (feyiz, bereket ve telaşlardan yatışma) nâzil olur. Bu sûre bir ayın günleri sayısınca otuz âyet olduğundan, her bir âyeti hilâl görüldüğünde kendisini okuyan kişiyi, ay boyunca her bir gün gelecek felâketlerden muhâfaza eder. (İbnü Hacer el-Heytemî, İthâfü ehli’l-İslâm, sh:109; Nu‘mân el-Âlûsî, Ğâliyetü’l-mevâ‘ız, sh:30)

3) İmâm-ı Bistâmî (*Rahimehullâh*)ın beyânı vechile; her kim ru'yet-i hilâl (gökteki ayın ilk görülme) vaktinde (**5 Kasım Cumâ akşamı**) elini bedeninin üzerinde gezdirerek “eş-Şâfi” ism-i şerîfini 391 kere okursa **Allâh-u Te‘âlâ** ona zâhirî ve bâtînî hastalıklardan şifâ verir. (*‘Abdurrahmân el-Bistâmî, Vas-fü’-d-devâ fi keşfi âfâti’l-vebâ, sh:26; ‘Isâmüddîn Taşköprizâde, Risâletü’ş-şifâ li-edvâi’l-vebâ, sh:76-77*)

4) İmâm-ı Terîmî (*Rahimehullâh*)ın beyânı vechile; hilâl (yeni ay) görüldüğünde (**5 Kasım Cumâ akşamı**) 41 kere Fâtîha-i Şerîfe okuyan kişi o ayın bereketlerine nâil olur ve şerlerinden emîn olur. (*et-Terîmî, el-Vesâilü’ş-şâfi‘a fi’l-ezkâri’n-nâfi‘a, sh:451*)

HER HİCRÎ AYIN SON ÇARŞAMBA GECESİNDE OKUNACAKLAR

1) Her Çarşambanın Özellikle Ayın Son Çarşambasının Uğursuzluğundan Korunmak İçin Her Salı Çarşambaya Bağlayan (Bâhusus 2 Kasım Salı) Gece(s) Okunacaklar

Mâü’l-Ayneyn Hazretleri’nin ehl-i hayırdan ve ehl-i ilimden olan güvenilir zatlardan naklettiğine göre, her çarşamba gecesı yâni salı çarşambaya bağlayan gece akşamları yatsı arasında:

100 kere: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.»

100 kere: «يَا خَالِقُ!»

100 kere: «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ.»

100 kere de: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

okumaya devâm eden kişiyi **Allâh-u Te‘âlâ** o sene incek bütün belâlardan muhâfaza eder. (*Mâü’l-Ayneyn, Na‘tü’l-bidâyât, sh:168*)

2) Her Ayın Son Çarşambasında Duâların Kabûlü, İşlerin Kolaylaşması ve Sıkıntılarının Açılması İçin (2 Kasım Salı) Gecesinde Okunacak “Âyete’l-Kürsî’nin Sırrı” İsimli Mühim Duâ

Seyyid Mâü’l-Ayneyn (*Kuddise Sirruhû*)nun beyânı vechile; aşağıda zikredilen duâ sabah-akşam 3 kere okunur, gücü yetmeyen 1 kere de okuyabilir ya da ihtiyaç anında okunur.

Bu duâda dileklerin yerine gelmesi, sıkıntılarının açılması, işlerin kolaylaşması ve düşmanların mağlup olması için birçok sırlar vardır.

Bu duâyı her kamerî ayın son çarşamba gecesinde (özellikle safer ayının son çarşamba başında) okumakta ise fazlaca faydalar ve sırlar bulunmaktadır. Kişi bu duâyı okuduktan sonra dilediği şeyleri **Mevlâ Te‘âlâ**’dan isteyebilir.

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ الْعَوَالِمَ وَيَسِّرَ الْعُلُومَ وَأَجْرَى
الْأَفْلاكَ وَسَخَّرَ النُّجُومَ وَاسْتَوَى فِي عِلْمِهِ الْمَنْطُوقُ وَالْمَفْهُومُ وَيَعْلَمُ الظُّوَاهِرَ
وَالسِّرَّ الْمَكْتُومَ، لِكُلِّ حَيٍّ عِنْدَهُ رِزْقٌ مَقْسُومٌ وَأَجَلٌ مَعْلُومٌ لِيَوْمٍ مَحْتُومٍ،
سُبْحَانَهُ! ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ﴾، أَفْنَى الْقُرُونِ الْمَاضِيَةِ قَوْمًا بَعْدَ قَوْمٍ
وَأَبَادَ الدُّهُورِ الْخَالِيَةِ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ وَعَدَلَ فِي أَحْكَامِهِ فَلَا يَلْحَقُهُ لَوْمٌ، سُبْحَانَهُ!
﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾، تَعَبَّدَ الْبَرَايَا بِفَرَضٍ بَعْدَ فَرَضٍ وَأَجْزَلَ الْعَطَايَا فَأَفْضَلَ
فِي الْبَسْطِ وَعَدَلَ فِي الْقَبْضِ، سُبْحَانَهُ! ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾،
وَأَسْبَلَ عَلَى الْعُصَاةِ كَنَفَ سِتْرِهِ وَمَنَّهُ وَسَكَنَ رَوْعَاتِ الْخَائِفِينَ مِنْهُ بِأَمْنِهِ وَمَنَّ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ بِلُطْفِهِ وَيُؤْمِنُهُ وَيَسِّرَ الطَّاعَاتِ لِعِبَادِهِ بِحُسْنِ عَوْنِهِ، سُبْحَانَهُ!
﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾، خَلَقَ الْعِبَادَ وَرَزَقَهُمْ وَأَهْلَ الرَّشَادِ بِطَاعَتِهِ
وَقَقَّهُمْ وَبِمَرَضَاتِهِ أَسْعَفَهُمْ وَاجْتَبَاهُمْ، وَأَهْلَ الْعِنَادِ بِعَذَابِهِ خَوَّفَهُمْ، سُبْحَانَهُ!
﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾، خَلَقَ مَا شَاءَ كَمَا شَاءَ وَحَكَمَ عَلَى مَا شَاءَ
بِمَا شَاءَ وَقَدَّرَ الْأَشْيَاءَ كَيْفَ شَاءَ، سُبْحَانَهُ! ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
شَاءَ﴾، مُكَوِّنَ الدَّارَيْنِ وَخَالِقُهُمَا وَمُنْشِئِ الثَّقَلَيْنِ وَمَالِكُهُمَا وَرَبِّ الْمَشْرِقَيْنِ
وَرَبِّ الْمَغْرِبَيْنِ وَمَا بَيْنَهُمَا، سُبْحَانَهُ! ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ
حِفْظُهُمَا﴾، فَتَبَارَكَ رَبُّنَا ذُو الْإِحْسَانِ الَّذِي لَمْ يُشَارِكْهُ فِي الْقِدَمِ الْأَزَلِيِّ قَدِيمٌ،
أَعَدَّ لِأَوْلِيَائِهِ دَارَ النَّعِيمِ وَأَكْرَمَهُمْ فِيهَا بِالنَّظَرِ إِلَى وَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَأَعَدَّ لِأَعْدَائِهِ
عَذَابَ الْجَحِيمِ، يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، سُبْحَانَهُ!
﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى نَبِيِّكَ وَعَبْدِكَ وَرَسُولِكَ مُحَمَّدٍ الْمُخْتَارِ
صَاحِبِ الْمُعْجَزَاتِ وَالْآثَارِ وَالِدِلَالَاتِ وَالْأَسْرَارِ وَالْكَرَامَاتِ وَالْأَنْوَارِ وَصَلَّى
اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ وَأَصْحَابِهِ الْأَبْرَارِ وَالْمُهَاجِرِينَ

وَالْأَنْصَارِ وَالتَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، اَللّٰهُمَّ اَنْزِلْ عَلَيْنَا فِي هَذِهِ السَّاعَةِ مِنْ خَيْرِكَ وَبَرَكَاتِكَ مَا اَنْزَلْتَ عَلَى اَوْلِيائِكَ وَخَصَّصْتَ بِهِ اَحْبَابَكَ وَاَذِقْنَا بَرْدَ عَفْوِكَ وَحَلَاوَةَ مَغْفِرَتِكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَاَرْزُقْنَا مِنْكَ قَبُولًا وَتَوْبَةً نَصُوحًا وَاِجَابَةً وَمَغْفِرَةً وَعَافِيَةً تَعْمُ نَفْسِي وَاَهْلِي وَاَحْبَابِي مَنْ حَضَرَنِي وَمَنْ غَابَ عَنِّي بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! اَللّٰهُمَّ لَا تُخَيِّبْنَا مِمَّا سَأَلْنَاكَ وَلَا تَحْرِمْنَا مِمَّا رَجَوْنَاكَ وَاَحْفَظْنَا فِي الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ اِنَّكَ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ.» آمين!

“Bütün hamdler âlemleri halkeden, ilimleri(n tahsîlini ehline) kolay eden, felek (ve gezegen)leri yürüten, yıldızları (vazîfelerine âmâde ve) müsahhar kılan, (dil ile) konuşulan ve (akıl ile) anlaşılın her şey ilminde eşit olan, her diri için Kendi nezdinde taksim edilen bir rızık ve kararlanmış gün için mâlum bir ecel bulunan Allâh’a mahsustur. O’nu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim.

‘Allâh ki; Kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur. (Başı sonu olmayan, Zâtı’na âit bir hayatla) Hayy’dır, (yarattıklarını yönetme ve koruyup kollama işini dâimâ üstlenmiş bulunan bir) Kayyûm’dur.’

O Allâh geçmiş kavimleri ardarda yok etti, geçen asırlar halkını gün be gün helâk etti, hükümlerinde adâletli olduğu için Kendisine hiçbir kınama yol bulamadı. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘Ne (uyku öncesindeki) bir gevşeme, ne de bir uyku Kendisini tutmaz.’

Mahlûkâtı ardarda (yapılmasını meşrû ettiği) farzlarla ibâdet etmekle mükellef etti, lütuflarını bol yapıp genişlik verirken lutfetti, daraltırken de adâletli davrandı. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar (mülkiyet ve hâkimiyet bakımından) sâdece O’na âittir.’

Keremini ve örten hicâbını (perdesini) âsiler üzerine sarkıttı (da onları rezil etmedi), verdiği güvenceyle Kendisinden korkanların korkularını teskîn etti, lütf-u bereketiyle müminlere ihsanda bulundu, güzel yardımıyla kullarına tâatleri kolay etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘Kimdir şu kimse ki, O’nun izni olmadan nezdinde şefâat edebilecektir?!’

Kulları yarattı ve rızıklandırdı, rüşd (mânevî olgunluk) sâhiplerini tâatına muvaffak kıldı, rızâsına erdirdi ve seçkin kıldı, inatçıları da azâbıyla tehdit etti. O’nu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘O, (yarattıklarının) önlerinde olanları da, arkalarında bulunanları da (onların geçmiş-gelecek, dünyâ-âhiret, görülen ve görülmeyen her şeylerini) bilmektedir.’

Dilediğini dilediği şekilde halketti, dilediğine dilediğiyle hükmetti, varlıkları dilediği şekilde takdîr etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘(Öğretmeyi) dilediği şeyler hâriç, onlar Onun ilmi(nin tealluk ettiği sonsuz bilgileri)nden hiçbir şeyi kavrayamazlar.’

İki cihânın mükevvinini ve yaratıcısı O’dur. İns-ü cinnin Mûcidi ve Mâliki O’dur. İki meşrik (doğu) ile iki mağribin (batının) ve ikisi arasındakilerin Rabbi O’dur. O’nu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘(Arşı’nın önündeki tahtı olan) Kürsü’sü (ise) gökleri ve yeri kaplamıştır. O ikisini(n yedi kat tabakalarını) korumak Kendisine hiç de ağır gelmez.’

İhsân sâhibi Rabbimiz çok bereketlidir. Ezelî kıdeminde hiçbir kadîm O’na ortak değildir, dostlarına nîmet yurdu hazırlamış ve orada onlara keremli cemâline bakma nîmeti ikrâm etmiştir. Düşmanlarına cehennem azâbı hazırlamıştır. O dilediğini saptırır, dilediğini ise dosdoğru yola iletir. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘(Eş ve benzerden, tüm noksanlık emâreleri ve sonradan olma belirtilerinden son derece yüce olan) Aliyy de, (Zâtı’na nispetle, her şeyin değersiz kalacağı bir büyüklüğe sâhip olan) Azîm de ancak O’dur.’

Ey Allâh! Peygamberin, kulun ve Rasûlün olan; mûcizeler, eserler, delâletler, sırlar, kerâmetler ve nurlar sâhibi Muhammed-i Muhtâr’a salât eyle. Allâh-u Te‘âlâ ona, âilesine, hayır sâhipleri olan Ehl-i Beyti’ne, iyilik sâhibi ashâbına, muhâcirler ile ensâra ve cezâ gününe kadar ihsanda (iyi inanç ve güzel amellerde) onlara uyanlara salât eylesin.

Ey Allâh! Bu saatte Sen bizim üzerimize hayrından ve bereketlerinden, dostlarının üzerine indirmiş bulunduğun ve sevdiklerini kendisiyle seçkin kılmış olduğun şeyleri inzâl eyle, affının serinliğini ve mağfiretinin halâvetini (bağışlamanın tadını) bize tattır, her şeyi kaplamış olan o engin rahmetini üzerimize neşret. Sen bize tarafından kabûl, nasûh tevbesi, icâbet (kabûl) ve mağfiret ver, beni de âilem ve sevdiklerimden yanımda olan ve olmayanları da kaplayacak bir âfiyet (bizlere) nasîb et. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle (duâmı kabûl et).

Ey Allâh! Sen bizi, Senden istediklerimizden umutsuz etme, Senden umduklarımızdan mahrum etme, hayâtımızda ve ölümümüzde bizi muhâfaza eyle. Duâları kabûl eden ancak Sensin.” Âmîn!

(‘Abdülmeccid ibnü Tâhâ ez-Zu‘bî, İthâfü’l-ekâbir fi sîrati ve menâkıbi’l-İmâmi Muhyiddîn Abdilkâdir el-Ceylânî el-Hasenî el-Huseynî, sh:561-562)

REBÎULÂHİR AYINDA KILINACAK NAMAZLAR

Üçüncü Gece (7 Kasım Pazar gününü 8 Kasım Pazartesi gününe bağlayan gece) **Namazı:** Dört rekât kılınır. Her rekâta Fâtiha Sûresi’nden sonra herhangi bir sûre okunur. Namazın ardından 40 kere:

«يَا اللَّهُ! يَا بَدِيعُ!»

“Ey Allâh! Ey Eşsiz Yaratan!” diye zikredilir. (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru’l-hams, sh:53)

On Beşinci Gün (20 Kasım Cumartesi günü) **Namazı:** Bugünde kuşluk namazından sonra yedi selâmla on dört rekât namaz kılınır. Her rekâtta Fâtiha'dan sonra 7 kere Alak Sûresi (İkra Bismi Rabbike) okunur. Namazın ardından ise 60 kere:

«يَا مَلِيكَ تَمَلَّكَتِ بِالْمَلَكُوتِ، وَالْمَلَكُوتُ فِي مَلَكُوتِكَ يَا مَلِيكَ!»

“Ey yüce mülk sâhibi! Sen bütün maddî-mânevî âlemleri sâhiplendin. Maddî-mânevî tüm âlemler Senin (hepsini kaplayan) yüce âlemin içerisinde gizlenmiştir. Ey yüce pâdişâh!” diye zikredilir.

Her kim bu namazı ömründe bir kere bile kılsa onun için özel bir mânevî hal hâsıl olur (mânâ âleminde hissedâr olur) ve kendisine yetmiş bin yıllık ibâdet sevâbı yazılır. (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:53)

MÜCERREBÂT-I SENÛSÎ'DEN FAYDALI İLİMLER

1) Kaçan Kölenin (ya da Herhangi Bir Kişinin) Geri Gelmesi İçin Yazılacak Nusha (Muska)

Evden (kaçan) köle (veyâ bir kişi)nin geri gelmesi için (havâs ulemâsı tarafından) tecrübe edilen şeylerden biri de (bir kâğıda):

«أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمْ اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

“Her nerede (ve ne hâlde) bulunursanız, Allâh sizi toplu hâlde getirecektir. Şüphesiz Allâh her şeye (gücü yeten bir) Kadîr'dir.” (el-Bakara Sûresi:148'den) âyet-i kerîmesinin yedi kere yazılması ve o kişinin kaybolduğu eve asılmasıdır.

Böyle yapıldığında kaçan kişi dışarıda ne yapacağını bilemeyecek şekilde hayret içerisinde kalır ve böylece evine döner.

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbi'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:97-98)

2) Eklem Yeri ve Diz Ağrısının Şifâsı İçin Yapılacaklar

Eklem yerleri(nin) ve diz ağrısı(nın şifâsı) için (havâs ulemâsı tarafından) tecrübe edilen şeylerden biri de bu hastalığa mübtelâ olan kişinin aç karnına sıcak zeytinyağı içmesi ve sabahları tuzsuz bir şekilde kızartılmış piliç yemesidir.

Ayrıca bu kişi için En'âm Sûresi ve devâmında da şifâ âyet-i kerîmeleri olan:

«وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ»، «وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ»،
«وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ»، «قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ»، «يَخْرُجُ مِنْ بَطُونِهَا
شَرَابٌ مُّخْتَلَفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ»، «وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ»

(et-Tevbe Sûresi:14'den, el-İsrâ Sûresi:82'den, Yûnus Sûresi:57'den, Fussilet Sûresi:44'den, en-Nahl Sûresi:69'dan, Şu'arâ Sûresi:80) âyet-i kerîmeleri bir kâğıda yazılıp nusha (muska) olarak o kişiye takılır.

İmâm-ı Senûsî (Rahimehullâh)ın nakline göre; bir kişiye bahsedilen eklem yerleri ve diz ağrısı hastalığı isâbet ettiğinde bu şifâ âyet-i kerîmeleri (temiz bir kâğıda misk ve safrandan yapılan bir mürekkeple) yazılıp (bu kâğıttaki yazı) gül suyu ile bozulduktan sonra bu kişi o sudan içer ve oturduğu yere (ayak basılmayan mekânlara) bu sudan serpilirse o kişi çabucak iyileşmiştir.

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:98-99)

(İmâm-ı Senûsî (Rahimehullâh) "Mücerrebât"ının sonuna geldiği şu noktalarda, şifâ gibi hususlar hakkında kitabında beyân ettiği havâssın tesiri için güzel bir îtikâd ve hâlis bir niyetin gerekli olduğunu kısa ve öz bir şekilde şöyle açıklamıştır:)

Şunu iyi bilmek gerekir ki; (hastalıkların) şifâ(sı) **Allâh-u Te'âlâ**'nın yüce kelâmının ve O'nun **Rasûlü** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)'in hadîs-i şerîflerinin bereketiyle ve kişinin hâlis niyeti ile meydana gelir. Zîrâ **Allâh-u Te'âlâ** sevâbı da şifâyı da kişinin niyetine göre verir.

Nitekim **Sehl ibnü Sa'd es-Sâ'idî** (Radyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ.»

“**Müminin** (bir işi yapacağı andaki güzel) **niyeti amelinden** (yaptığından) **çok** (daha) **hayırlıdır.**” (et-Taberânî, el-Mu'cemu'l-kebîr, rakam:5942, 6/185; eş-Şihâb el-Kuzâ'î, el-Müsned, rakam:148, 1/119; Rabî' ibnü Habîb, el-Câmi'u's-sahîh, rakam:1, sh:23; es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:99)

Yine bu konuda **Ömer ibnü'l-Hattâb** (Radyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مِمَّا نَوْى.»

“**Ameller**(in kabûlü) **ancak niyetlere göredir. Şüphesiz ki her kişi için ancak niyet ettiği şey vardır.**” (el-Buhârî, es-Sahîh, el-Mukaddime:1, rakam:1, 1/1; es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:99)

Câbir ibnü Abdillâh (Radyallâhu Anhümâ)nın rivâyetine göre; **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ بَلَغَهُ عَنِ اللَّهِ شَيْءٌ فِيهِ فَضِيلَةٌ فَأَخَذَ بِهِ إِيمَانًا بِاللَّهِ وَرَجَاءً تَوَابِهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ ذَلِكَ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ»

كَذَلِكَ - وَإِنْ كَانَ الَّذِي حَدَّثَهُ كَاذِبًا - وَإِنْ لَمْ أَكُنْ قُلْتُهُ - وَإِنْ لَمْ يَكُ مَا بَلَعَهُ حَقًّا - وَإِنْ كَانَ بَاطِلًا
- وَفَضَلَ عَشْرَ حَسَنَاتٍ - .»

“Her kime kendisinde fazîlet olan bir şey (le alâkalı bir rivâyet) Allâh-u Te‘âlâ tarafından (tebliğde bulunan Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)in hadîslerini nakleden râvîlerden biri vâsıtasıyla) ulaşır da o kişi Allâh-u Te‘âlâ’ya (O’nun fazl-u keremini bolluğuna ve rahmetinin genişliğine) îmân ederek ve onun sevâbını ümîd ederek onunla amel ederse, o öyle olmasa da (o rivâyet gerçek dışı olsa da) / o haberi kendisine ulaştıran kimse yalancı olsa da / ben onu söylemiş olmasam da / ona ulaşan şey hak olmasa da / o (rivâyet) bâtil olsa da / Allâh-u Te‘âlâ o kuluna (bu inancından dolayı) o sevâbı verir. Hattâ on sevap da fazla verir.”

(Ebû Muhammed el-Hallâl, Fezâilü Şehri Receb, rakam:19, sh:78; el-Hasen ibnü ‘Arefe el-‘Abdî, el-Cüz, rakam:63, sh:78; İbnü Şâhîn, Şerhu Mezâhibi Ehli’s-Sünne, rakam:68-73, sh:56-58; İbnü ‘Abdilberr, Câmi‘u beyâni’l-‘ilm, rakam:93, 1/103; el-Hatîb, Târîhu Bağdâd, 8/293; ed-Deylemî, Müsnedü’l-Firdevs, rakam:5757, 3/559-560; ‘Ömer en-Nesefî, el-Kand fî zikri ‘ulemâi Semerkand, rakam:621, 865, sh:373, 497; İbnü’n-Neccâr, Zeylû Târîhi Bağdâd, 5/74; İbnü ‘Asâkir, Târîhu Medîneti Dimeşk, 38/206; İbnü’l-Ebbâr, el-Mu‘cem fî ashâbi’l-Kâzî, sh:269; es-Sehâvî, el-Mekâsîdü’l-hasene, rakam:1102, 5/44-50; es-Süyûtî, Câmi‘u’l-ehâdis, rakam:21665, 20/119; ed-Dürerü’l-müntesira, rakam:379, sh:224; el-Le‘âlî’l-masnû‘a, 1/214-215; İbnü ‘Arrâk, Tenzîhü’ş-şerî‘a, el-‘ilm:2, rakam:42, 1/265; İbnü Hacer el-Heytemî, el-Fethu’l-mübîn, sh:109; ‘Alî el-Mütakî, Kenzü’l-‘ummâl, rakam:43132, 15/791; İbnü ‘Allân, el-Fütûhâtü’r-Rabbâniyye, 1/80, 84; el-‘Aclûnî, Keşfü’l-hafâ, rakam:2420, 2/327-328; es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbi’nin Mücerrebât’ının hâmişinde-, sh:100)

İşte bu hadîs-i şerîflerden anlaşıldığı üzere; her şeydeki sır yakînî (şüphesiz) îmânın güzelliğinde ve niyetin hâlisliğinde gizlidir.

3) Yâsîn Sûresi Birçok Hastalığın Şifâsına Vesîledir

Herhangi bir hastalığın şifâsı için (havâs ulemâsı tarafından) tecrübe edilen şeylerden biri de Yâsîn Sûresi’nin tamâmının okunmasıdır. Zîrâ Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رُوِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «يَسَ لِمَا قُرِئَتْ لَهُ.»

“Yâsîn (Sûresi) okunduğu şey içindir.” (es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbi’nin Mücerrebât’ının hâmişinde-, sh:100; İsmâ‘îl Hakkî el-Bursevî, Rûhu’l-Beyân, 7/346)

Enes (Radyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَنَسِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ قَلْبًا وَقَلْبُ الْقُرْآنِ يَسَ، وَمَنْ قَرَأَ يَسَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِقِرَائَتِهَا قِرَاءَةَ الْقُرْآنِ عَشْرَ مَرَّاتٍ.»

“Şüphesiz her şeyin bir kalbi vardır, Kur’ân-ı Kerîm’in kalbi de Yâsîn (Sûresi) dir. Her kim Yâsîn Sûresi’ni (bir kere) okursa, bu okumasına karşılık Allâh-u Te‘âlâ o kişiye Kur’ân-ı Kerîm’i on kere okuma (sevâbı) yazar.” (et-Tirmizî, es-Sünen, Fezâilü’l-Kur’ân:7, rakam:2887, 5/162)

Herhangi bir hastalığa mübtelâ olan hastanın **Allâh-u Te‘âlâ**’nın onun maddî ve mânevî hastalıklarına şifâ vermesi niyetiyle Yâsîn Sûresi okuması gerekir. Kalp katılığı ve vesvese gibi hâller bâtinî hastalıklar (türünden) olabilir ki bunlar da hastalıklardan sayılır. Zîrâ kalp de aynı beden gibi hasta olabilir.

Nitekim **Nû‘mân ibnü Beşîr** (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنِ التُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ.»

“Dikkat edin! Bedende bir çignemlik (denecek kadar küçük) et parçası vardır ki, o iyi olduğunda bütün beden iyi olur. O bozuk olduğunda ise bütün beden bozuk olur. İşte o (et parçası) kalptir.” (el-Buhârî, es-Sahîh, el-Îmân:37, rakam:52, 1/28)

Alî (Radiyallâhu Anh)dan rivâyet olunduğuna göre; **Rasûlüllâh** (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem) Yâsîn-i Şerîf’in fazîleti hakkında şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

«افْرُؤُوا يَسَ فَإِنَّ فِيهَا عَشْرَ بَرَكَاتٍ، مَا قَرَأَهَا جَائِعٌ إِلَّا شَبِعَ،

وَمَا قَرَأَهَا عَارٍ إِلَّا اكْتَسَى، وَمَا قَرَأَهَا أَعْرَبُ إِلَّا تَزَوَّجَ،

وَمَا قَرَأَهَا خَائِفٌ إِلَّا آمَنَ، وَمَا قَرَأَهَا مَحْزُونٌ إِلَّا فَرِحَ، وَمَا قَرَأَهَا مُسَافِرٌ إِلَّا أُعِينَ عَلَى سَفَرِهِ،

وَمَا قَرَأَهَا رَجُلٌ ضَلَّتْ لَهُ ضَالَّةٌ إِلَّا وَجَدَهَا، وَمَا قُرِئَتْ عَلَى مَيِّتٍ إِلَّا خُفِّفَ عَنْهُ،

وَمَا قَرَأَهَا عَطْشَانٌ إِلَّا رَوِيَ، وَمَا قَرَأَهَا مَرِيضٌ إِلَّا بَرِيَ.»

“Yâsîn (Sûresi) okuyun, çünkü onda gerçekten on bereket vardır. Hangi aç onu okusa mutlakâ doyar.

Hangi çıplak (kalmış kişi) onu okusa mutlakâ giyinir. Hangi bekâr onu okusa elbette evlenir. Hangi korkan onu okusa elbette güvenceye kavuşur. Hangi üzüntülü onu okusa mutlakâ sevinir. Hangi yolcu onu okusa mutlakâ seferinde kendisine yardım edilir.

Hangi adamın bir şeyi kaybolursa da onu okusa elbette onu bulur. Hangi ölecek kimse üzerine okunursa mutlakâ (ölümün zorlukları) ona hafifletilir (ölmüş birisi için de okunursa, azâbı olsa bile hafifletilir). Hangi susamış kişi onu okursa mutlakâ suya kanar. Hangi hasta onu okusa elbette iyileşir.” (ed-Deylemî, es-Süyûtî, el-Câmi‘u’l-ehâdis, rakam:33922, 31/120; ‘Alî el-Müttakî, Kenzü’l-‘ummâl, rakam:2685, 1/589-590; İsmâ‘îl Hakkî el-Bursevî, Rûhu’l-beyân, 3/432)

Velhâsıl Yâsîn Sûresi’nin fazîletleri sayılıp tükenecek gibi değildir.

4) İhlâs Sûresi'nin Fazîletleri Sayılamayacak Kadar Çoktur

İhlâs Sûresi'ni okumak Kur'ân-ı Kerîm'in üçte birine denktir. Fazîletleri sayılamayacak kadar çoktur. Dünyâ ve âhîret hayırlarından murâd edilen şeylere ulaşmak için ihlâs ve güzel bir îtikâd ile İhlâs Sûresi'ni okumaya devâm etmek gerekir. (es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbi'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:102)

5) Şeytanın Vesveselerinden Kurtulmak İçin Okunacak Duâ

Her kim Allâh-u Te'âlâ'nın, kendisi ile şeytanın vesveselerinin arasını ayırmasını isterse şu duâ ile Allâh-u Te'âlâ'ya ilticâ etsin:

«يَا اللَّهُ، يَا قَرِيبُ، يَا مُجِيبُ، يَا حَفِيزُ، يَا رَوْوْفُ، يَا عَلِيَّ، يَا عَظِيمُ،
يَا شَكُورُ، يَا حَلِيمُ، يَا حَيُّ، يَا قَيُّوْمُ، يَا مَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَيَّ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ!
حُلْ يَبْنِي وَبَيْنَ عَدُوِّكَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيَّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا أَحْصَاهُ
كِتَابُكَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.»

“Ey Allâh! Ey (kullarına mânen çok yakın olan) **Karîb!** Ey (Kendisine duâ edenlere icâbet eden) **Mücîb!** Ey (Kendisine sığınanları her türlü belâ ve şerden koruyan) **Hafîz!** Ey (kullarına karşı çok şefkat ve merhamet gösteren) **Raûf!**

Ey (eş ve benzerden, tüm noksanlık emârelerinden son derece yüce olan) **‘Alî!** Ey (Zâtı'na nispetle her şeyin değersiz kalacağı bir büyüklük sâhibi olan) **‘Azîm!** Ey (az da olsa tâatları kabûl eden) **Şekûr!** Ey (kötü işler yapanlara peşin cezâ vermeyip tevbe fırsatı tanıyan) **Halîm!**

Ey (başı sonu olmayan, Zâtı'na âit bir hayatla) **Hayy** (olan)! Ey (yaratıklarını yönetme ve koruyup kollama işini dâimâ üstlenmiş bulunan) **Kayyûm!**

Ey her nefsin kazandığı şeyleri bilen yegâne Zât! Benimle düşmanın (olan şeytan) ın arasına gir.

Allâh-u Te'âlâ Efendimiz Muhammed'e, Ehl-i Beyti'ne ve sahâbesine Kitâbı'nın saydıkları adedince salât-ü selâm eylesin.”

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbi'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:102-103)

6) Birçok Bereketeye Nâil Olup Sözü Dinlenen Birisi Olmak İçin Okunacak Esmâ-i Şerîfe

Her kim, her gün sabah namazından sonra şu esmâ-i şerîfeyi 77 kere okursa onların bereketlerinden birçok hayır görür ve mahlûkât o kişiye itâatkâr kılınır.

Esmâ-i şerîfe şunlardır:

«يَا اللَّهُ، يَا سَمِيعٌ، يَا وَاحِدٌ، يَا أَحَدٌ، يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَةِ، يَا حَاكِمٌ، يَا عَظِيمٌ،
يَا عَلِيٌّ، يَا مُتَعَالِيٌّ، يَا عَزِيزٌ، يَا غَفَّارٌ، يَا بَاعِثٌ، يَا فَعَّالٌ، يَا رَافِعٌ،
يَا مُعِيدٌ، يَا مَعْبُودٌ، يَا مَانِعٌ، يَا بَدِيعٌ!»

“Ey Allâh! Ey (gizli-âşikâr her şeyi işiten) Semî! Ey (tek olan) Vâhid! Ey (bir olan) Ehad! Ey mağfireti geniş olan! Ey (adâletle hükmeden) Hâkim! Ey (Zâtı’na nispetle her şeyin değersiz kalacağı bir büyüklük sâhibi olan) ‘Azîm! Ey (eş ve benzerden, tüm noksanlık emârelerinden son derece yüce olan) ‘Alî!

Ey (bütün mahlûkattan sonsuz derecede üstün olan) Müte‘âlî! Ey (izzet sâhibi) ‘Azîz! Ey (kullarının günahlarını çok kere örtüp bağışlayan) Ğaffâr!

Ey (peygamberler gönderip ölüleri diriltten) Bâ‘is! Ey (dilemekte olduğu şeyleri hiçbir îtirâz ve engellenmeyle karşılaşmaksızın tam mânâsıyla yapan) Fe‘âl! Ey (dilediğini istediği mertebeye yükselten) Râfi!

Ey (mahlûkâtı yok ettikten sonra tekrar yaratacak olan) Mu‘îd! Ey (ibâdet olunmayı hak eden yegâne) Ma‘bûd! Ey (istemediği herhangi bir şeyin meydana gelmesine hikmeti gereği engel olan) Mâni! Ey (göklere ve yerlere geçmiş bir örneği yokken eşsiz yaratan) Bedî!”

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî’nin Mücerrebât’ının hâmişinde-, sh:103)

7) Sû-i Hâtime (Kötü Bir Ölüm)den Emîn Olmak İçin Kılınacak Namaz

Her kim akşam namazından sonra iki rekât kılar; her rekâtında bir kere Fâtiha Sûresi, (bir kere) Zilzâl Sûresi, yedi kere İhlâs Sûresi ve ardından da Felak-Nâs sûrelerini okur ve (son) secdesinde de:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوِدِعُكَ دِينِي وَإِيمَانِي فَاحْفَظْهُمَا عَلَيَّ فِي حَيَاتِي،
وَعِنْدَ وَفَاتِي وَبَعْدَ مَمَاتِي.»

“Ey Allâh! Şüphesiz ki ben dînîmi ve îmânımı Sana emânet ediyorum, hayâtımda, ölümümde ve ölümümde sonra Sen onları benim üzerimde muhâfaza buyur.” diye duâ ederse kötü sondan korunur. (es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî’nin Mücerrebât’ının hâmişinde-, sh:103-104)

8) Güzel Bir Son ile Dünyâdan Ayrılmak İçin Okunacak Zikir

Hakîm-i Tirmizî (Rahimehullâh)tan rivâyet olunduğuna göre; kendisi Rabbü’l-İzzet’i rüyâda bin kere görmüş ve her keresinde de hayırlı son(un nasıl olacağı)dan sormuş, Allâh-u Te‘âlâ da ona: “Sabah namazından sonra kırk bir kere:

«يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، يَا بَدِيْعَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ،

يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، نَوِّرْ قَلْبِي بِنُورِ مَعْرِفَتِكَ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ!»

‘Ey (başı sonu olmayan, Zâti’na âit bir hayatla) **Hayy** (olan)! Ey (yaratıklarını yönetme ve koruyup kollama işini dâimâ üstlenmiş bulunan) **Kayyûm**! Ey **gökleri ve yeri eşsiz bir şekilde yaratan**! Ey **celâl ve ikrâm sâhibi**! **Senin mârifetinin nûruyla kalbimi nurlandır. Ey Allâh! Ey Allâh! Ey Allâh!**’ de ki güzel bir sona kavuşasın.” buyurmuştur. (es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbi’nin Mücerrebât’ının hâmişinde-, sh:104)

9) Îmânın Kuvvetlenmesi İçin Okunacak Duâ

Her kim şu duâyı üç kere okursa îmânı kuvvetlenir:

«اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا رَادَّ لِمَا قَضَيْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ، اللَّهُمَّ لَا مُضِلَّ لِمَنْ هَدَيْتَهُ، وَلَا هَادِيَ لِمَنْ أَضَلَلْتَهُ، وَلَا مُشْقِيَ لِمَنْ أَسْعَدْتَهُ، وَلَا مُسْعِدَ لِمَنْ أَشَقَيْتَهُ، وَلَا مُذِلَّ لِمَنْ أَعَزَّزْتَهُ، وَلَا مُعِزَّ لِمَنْ أذَلَلْتَهُ، وَلَا خَافِضَ لِمَنْ رَفَعْتَهُ، وَلَا رَافِعَ لِمَنْ خَفَضْتَهُ، اللَّهُمَّ اهْدِنَا لِمَا أَمَرْتَنَا، وَبَاعِدْنَا عَمَّا نَهَيْتَنَا، وَأَوْفِ لَنَا بِمَا وَعَدْتَنَا وَضَمِنْتَهُ لَنَا مِنْ خَيْرِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَقَوِّ يَقِينَنَا بِمَا رَجَّيْتَنَا، وَانْصُرْنَا عَلَى أَعْدَائِنَا فِي الظَّاهِرِ وَالْبَاطِنِ، يَا رَبَّنَا، وَأَسْأَلُكَ بِمَا سَأَلَكَ بِهِ إِبْرَاهِيمُ خَلِيلُكَ مِنَ الصِّدْقِ وَالْيَقِينِ، وَبِمَا سَأَلَكَ بِهِ سَيِّدُنَا مُحَمَّدٌ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ مِنَ النَّصْرِ وَالتَّوْفِيقِ وَالتَّمْكِينِ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.»

“Ey Allâh! Senin verdiğine engel olacak hiçbir kimse yoktur, Senin vermediğini de verecek hiçbir fert yoktur. Senin hükmettiğini geri çevirecek yoktur. Zengin kişinin zenginliği Sana karşı (onu kurtarmak için kendisine) fayda vermez.

Ey Allâh! Senin hidâyet ettiğin (doğru yola erdirdiğin kişiyi) i saptıracak yoktur. Senin (ezelî ve yanılmaz ilminde yanlış yola gideceğini bilip kaderini o yönde takdîr ettiğinden dolayı) saptırdığını da (Sana rağmen) yola getirecek (hiçbir şahıs) yoktur.

Senin sa‘îd (sâlih ve bahtiyâr) kıldığını, şakî (bedbaht) edecek yoktur, Senin şakî ettiğini de sa‘îd kılacak (hiç kimse) yoktur. Senin azîz ettiğini zelîl kılacak yoktur. Senin zelîl ettiğini azîz kılacak yoktur.

Senin yüce yaptığını da alçak edecek yoktur. Senin yücelttiğini de alçaltacak yoktur. Senin alçalttığını yükseltecek yoktur.

Ey Allâh! Bizi emrettiğin şeye hidâyet et, nehyettiğin şeyden bizi uzaklaştır, bize vaad ettiğin şeyi ve dünyâ ve âhiret hayırlarından bizim için kefil olduğun (üstlendiğin) şeyi bizim için gerçekleştir.

Bizi ümitlendirdiğin şeyler husûsunda yakînî îmânımızı kuvvetlendir, içte ve dıştaki düşmanlarımıza karşı bize yardım et.

Dostun İbrâhîm (Aleyhisselâm)ın Senden istemiş olduğu sadâkat ve yakînî îmân ile Peygamberin Muhammed (Aleyhi's-Salâtü ve's-Selâm)ın Senden istemiş olduğu yardım, muvaffakiyet (başarı) ve imkânı Senden istiyorum. Şüphesiz Sen hamdolunmaya lâyıksın ve çok yücesin."

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:104-105)

10) Salevât-ı Şerîfe'nin Ehemmiyeti

Akıllı ve uyanık kişi **Allâh-u Te'âlâ'nın Habîbi olan Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)**e salevât-ı şerîfeyi elbette ki çok yapar.

Zîrâ **Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)**in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رَوِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ وَهُوَ عَنْهُ رَاضٍ، فَلْيَكْثِرْ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَيَّ، فَإِنَّهَا تَمْحُو الذُّنُوبَ، وَتَحُلُّ الْعُقَدَ، وَتَفْرِجُ الْكُرُوبَ.»

"Her kimi, Allâh-u Te'âlâ'nın kendisinden râzı olarak karşılması sevindirirse, bana çok salât etsin. Zîrâ şüphesiz o salât günahları siler, düğümleri çözer ve sıkıntıları açar." (es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:106)

Yine **Rasûlüllâh (Sallellâhu Aleyhi ve Sellem)**in şöyle buyurduğu rivâyet olunmuştur:

رَوِيَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ صَلَّى عَلَيَّ كُلَّ يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ، قُضِيَتْ لَهُ مِائَةُ حَاجَةٍ، ثَلَاثُونَ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا وَالسَّبْعُونَ فِي الْآخِرَةِ، وَمَنْ صَلَّى عَلَيَّ كُلَّ يَوْمٍ خَمْسِمِائَةٍ مَرَّةٍ لَمْ يَفْتَقِرْ أَبَدًا، وَمُحِيَتْ ذُنُوبُهُ وَخَطَايَاهُ كُلُّهَا، وَدَامَ سُورُهُ، وَاسْتُجِيبَ دُعَاؤُهُ، وَأُعْطِيَ أَمَالَهُ، وَنُصِرَ عَلَى أَعْدَائِهِ، وَأُعِينَ عَلَى فِعْلِ الْخَيْرِ.»

"Her kim bana her gün yüz kere salât ederse, otuzu dünyâda, yetmiş de âhirette olmak üzere (toplam) yüz hâceti görülür.

Her kim de her gün bana beş yüz kere salât ederse aslâ fakir olmaz, bütün hatâları ve günahları silinir, sevinci dâim olur, duâsı kabûl edilir, beklentileri verilir, düşmanlarına karşı kendisine yardım olunur ve hayır iş(ler)ini yapmakta kendisine yardım edilir."

(es-Senûsî, el-Mücerrebât, -Diyerbî'nin Mücerrebât'ının hâmişinde-, sh:106; Benzeri rivâyetler için bkz: es-Sehâvî, el-Kavlü'l-bedî', sh:414; Süleymân el-Cemel, el-Minehu'l-ilâhiyyât li-şerhi Delâli'l-hayrât, Süleymâniye Ktp, Esad Efendi, rakam:346, vr:23a-23b; en-Nebhânî, ed-Delâlâtü'l-vâzihât, sh:23, 69)

